

NAŠA MISEL



*Šolsko glasilo ob 100. obletnici šole za slepe in slabovidne
na Slovenskem – posebna izdaja
Letnik XLVII, št. 1, leto 2019*



1919–2019

Izbor prispevkov šolskega časopisa Naša misel od njegovega začetka do 2018

Vsebina

Beseda ravnateljice.....	4
Besede urednikov	5
Misli, ki nas vodijo pri delu z otroki, učenci in dijaki.....	11
Naša misel – šolsko leto 1972/1973; št. 1.....	15
Naša misel – šolsko leto 1972/1973; št. 2.....	16
Naša misel – šolsko leto 1972/1973; št. 3.....	17
Naša misel – šolsko leto 1973/1974; št. 1.....	19
Naša misel – šolsko leto 1973/1974; št. 2.....	20
Naša misel – šolsko leto 1973/1974; št. 3.....	24
Naša misel – šolsko leto 1974/1975; št. 1.....	25
Naša misel – šolsko leto 1974/1975; št. 2.....	26
Naša misel – šolsko leto 1974/1975; št. 3.....	28
Naša misel – šolsko leto 1975/1976; št. 1.....	30
Naša misel – šolsko leto 1975/1976; št. 2.....	33
Naša misel – šolsko leto 1975/1976; št. 3.....	36
Naša misel – šolsko leto 1976/1977; št. 1.....	37
Naša misel – šolsko leto 1976/1977; št. 2/3.....	38
Naša misel – šolsko leto 1977/1978; št. 1.....	41
Naša misel – šolsko leto 1977/1978; št. 2.....	42
Naša misel – šolsko leto 1978/1979; št. 1.....	44
Naša misel – šolsko leto 1978/1979; št. 2.....	45
Naša misel – šolsko leto 1979/1980; št. 1.....	46
Naša misel – šolsko leto 1979/1980; št. 2.....	47
Naša misel – šolsko leto 1980/1981; št. 1.....	49
Naša misel – šolsko leto 1980/1981; št. 2.....	51
Naša misel – šolsko leto 1980/1981; št. 3.....	52
Naša misel – šolsko leto 1981/1982; št. 1.....	54
Naša misel – šolsko leto 1981/1982; št. 2.....	55
Naša misel – šolsko leto 1982/1983; št. 1.....	56
Naša misel – šolsko leto 1982/1983; št. 2.....	57
Naša misel – šolsko leto 1983/1984; št. 1.....	58
Naša misel – šolsko leto 1983/1984; št. 2.....	59
Naša misel – šolsko leto 1984/1985; št. 1, letnik 13	60

Naša misel – šolsko leto 1984/1985; št. 2.....	61
Naša misel – šolsko leto 1985/1986; št. 1, letnik XIV	63
Naša misel – šolsko leto 1985/1986; št. 2, letnik XIV	64
Naša misel – šolsko leto 1986/1987; št. 1, letnik XV	65
Naša misel – šolsko leto 1986/1987; št. 2, letnik XV	66
Naša misel – šolsko leto 1987/1988; št. 1, letnik XVI	67
Naša misel – šolsko leto 1987/1988; št. 2, letnik XVI	69
Naša misel – šolsko leto 1988/1989; št. 1, letnik XVII	70
Naša misel – šolsko leto 1988/1989; št. 2, letnik XVII	71
Naša misel – šolsko leto 1989/1990; št. 1, letnik XVIII	73
Naša misel – šolsko leto 1989/1990; št. 2, letnik XVIII	74
Naša misel – šolsko leto 1990/1991; XIX, 1.....	75
Naša misel – šolsko leto 1990/1991; XIX, 2.....	76
Naša misel – šolsko leto 1991/1992; XX, 1.....	78
Naša misel – šolsko leto 1991/1992; XX, 2.....	79
Naša misel – šolsko leto 1992/1993; XXI, 1.....	80
Naša misel – šolsko leto 1992/1993; XXI, 2.....	81
Naša misel – šolsko leto 1993/1994; XXII, 1.....	82
Naša misel – šolsko leto 1993/1994; XXII, 2.....	84
Naša misel – šolsko leto 1994/1995; XXIII, 1.....	86
Naša misel – šolsko leto 1994/1995; XXIII, 2.....	87
Naša misel – šolsko leto 1995/1996; XXIV, 1	88
Naša misel – šolsko leto 1995/1996; XXIV, 2	89
Naša misel – šolsko leto 1996/1997; XXV, 1	90
Naša misel – šolsko leto 1996/1997; XXV, 2	91
Naša misel – šolsko leto 1997/1998; letnik XXVI/1	92
Naša misel – šolsko leto 1997/1998; letnik XXVI/2	94
Naša misel – šolsko leto 1997/1998; letnik XXVI; izredna številka	96
Naša misel – šolsko leto 1998/1999; letnik XXVII/1	98
Naša misel – šolsko leto 1998/1999; letnik XXVII/2	100
Naša misel – šolsko leto 1999/2000; letnik XXVIII/1	101
Naša misel – šolsko leto 1999/2000; letnik XXVIII; izredna številka	102
Naša misel – šolsko leto 1999/2000; letnik XXVIII/3	103
Naša misel – šolsko leto 2000/2001; letnik XXIX/1	104
Naša misel – šolsko leto 2000/2001; letnik XXIX/2	105

Naša misel – šolsko leto 2001/2002; letnik XXX/1	106
Naša misel – šolsko leto 2001/2002; letnik XXX/2	107
Naša misel – šolsko leto 2002/2003; letnik XXXI/1	108
Naša misel – šolsko leto 2002/2003; letnik XXXI/2	109
Naša misel – šolsko leto 2003/2004; letnik XXXII/1	110
Naša misel – šolsko leto 2004/2005; letnik XXXIII/1	111
Naša misel – šolsko leto 2005/2006; letnik XXXIV/1	112
Naša misel – šolsko leto 2006/2007; letnik XXXV/1	113
Naša misel – šolsko leto 2006/2007; letnik XXXV/2	114
Naša misel – šolsko leto 2007/2008; letnik XXXVI/1	115
Naša misel – šolsko leto 2008/2009; letnik XXXVII/1	116
Naša misel – šolsko leto 2009/2010; letnik XXXVIII/1	117
Naša misel – šolsko leto 2010/2011; letnik XXXIX/1	118
Naša misel – šolsko leto 2012; letnik XL/1	120
Naša misel – leto 2013 in leto 2014; letnik XLI in XLII/1	121
Naša misel – leto 2015; letnik XLIII/1	123
Naša misel – leto 2016; letnik XLIV/1	124
Naša misel – leto 2017; letnik XLV/1	125
Naša misel – leto 2018; letnik XLVI/1	126

Beseda ravnateljice

Dragi prijatelji, drage prijateljice!

Veseli me, da ste v roke prijeli posebno izdajo šolskega glasila Naša misel, ki jo Center IRIS izdaja ob 100 letnici organiziranega šolstva za slepe in slabovidne v Sloveniji. V njej so zbrane misli učencev, dijakov in zaposlenih od leta 1972, ko je izšla prva izdaja. Presek 47 let, ki nas opomni zakaj in za koga smo tukaj in zdaj.

Čas, v katerem živimo, je čas hitrih sprememb. Mnogo stvari gre mimo nas ne da bi se tega zavedali ali opazili. Iščemo odgovore, pa jih ne najdemo. Spregledamo stisko sočloveka ali dobre namene posameznika, ki nam želi pomagati. Prehitro sklepamo in si ne vzamemo časa za premislek.

Ob prebiranju prispevkov nas mladi avtorji spomnijo kaj je v življenju pomembno, česa se je potrebno veseliti in kako gojiti medsebojno spoštovanje. Z veseljem sem prebrala vse prispevke in spoznala, da se želje in pričakovanja otrok in zaposlenih skozi leta niso spreminjala. Največje bogastvo je v dobrih odnosih, razumevanju drug drugega ter pripravljenost pomagati. Denar, novi pripomočki, nova šolska zgradba in druge materialne dobrine nikoli ne nadomestijo prijazne besede, medsebojnega spoštovanja, občutka, da si sprejet in ljubljen. Prepričana sem, da boste tudi vi začutili iskrenost in čistost zapisanih misli, ki bodo v vas vzbudili nova, posebna občutja.

Šolski časopis Naša misel je kot dragulj, ki ga moramo skrbno negovati tudi v prihodnosti. Hvala vsem avtorjem in urednikom. Ustvarjate neprecenljivo zgodovino.

Katjuša Koprivnikar, ravnateljica Centra IRIS

Besede urednikov

»Čas beži. Za sabo pušča dneve, tedne, mesece, leta in v teh dnevih, tednih ostanejo spomini. Spomini na dogodke, vesele, žalostne, prijetne in radostne.«
Naša misel, 1980

In ker čas res beži in nam vsekakor ni vseeno za preteklost, ker vemo, da brez nje tudi nas ne bi bilo, smo se odločili, da ob 100-letnici organizirane skrbi za slepe in slabovidne na Slovenskem izdamo Zgodovinsko Našo misel!

Tako smo se v stilu IRIS-a (**I**deja, **R**ealizacija, **I**mprovizacija in **A**kcija), 4 učitelji – Grega, Nina, Severina in Tjaša odločili, da izmed vseh odličnih prispevkov, na katere so bili zagotovo vsi avtorji zelo ponosni, izberemo nekaj besedil, ki bi odražala čas, v katerem so nastala in opisovala občutke, ki so mladino takrat prevevali. Zato da bi razumeli, da preteklost šteje in da se zgodovina ni začela z nami, prav tako kot se z nami tudi ne bo končala ...

Čisto na kratko ...

Minilo je že 100 let, odkar se na Slovenskem organizirano skrbi za slepe in slabovidne. Po prvi svetovni vojni so slepe namestili v belgijsko vojašnico, ki je bila zgrajena leta 1895. Nato so se preselili v prostore današnje stare porodnišnice Leonišče, takrat azil za neozdravljivo bolne na Stari poti 3; od tam v Kočevje v bivšo obrtno šolo za lesno industrijo; po 2. svetovni vojni spet nazaj v Ljubljano, v prostore dekliške šole sester De notre dame v Ljubljani. Leta 1979 so v Škofji Loki zgradili, poleg novega doma oskrbovancev in invalidskih delavnic, še novo zgradbo srednje šole za slepe in slabovidne, ki je izvajala programe administratorja, telefonista, ekonomskega tehnika in usposabljanja z delom. Srednja šola iz Škofje Loke se je leta 2004 združila z Zavodom za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani, dom oskrbovancev pa se je preimenoval v Center slepih, slabovidnih in starejših.



Slika 1: Med 1. svetovno vojno oslepele slovenske vojake so 22. novembra 1918 nastanili v prostorih belgijske vojašnice (današnja Metelkova) (fotografijo hrani Zgodovinski arhiv Ljubljana).



Slika 2: S šolskim letom 1919/1920 se je Zavod za slepe preselil v prostore stare porodnišnice (fotografijo hrani Zgodovinski arhiv Ljubljana).



Slika 3: Po 2. svetovni vojni najde Zavod za slepo mladino svoje domovanje v prostorih zasebnega dekliškega internata sester De notre dame na Mirju, kjer je še danes.



Slika 4: Srednja šola za slepe in slabovidne v Škofji Loki, zgrajena leta 1979.

Zavod je imel nekoč samo eno stavbo, potem so dozidali še današnji šolski del in kasneje še telovadnico. Lahko bi rekli, da stara šola ves čas doživlja spremembe, se pomlajuje – obnova telovadnice, kopalnic, stranišč, učilnic, oken, šolskega igrišča, kegljišča, šolskih pripomočkov ...



Slika 4: Novi šolski del dogradijo leta 1965.



Slika 5: Leta 1984 zgradijo na strehi šolskega dela novo telovadnico.

Šola je nekajkrat zamenjala tudi svoje ime – nekoč Zavod za slepe, pa Zavod za slepo deco, kasneje Zavod za slepo mladino, nazadnje Zavod za slepo in slabovidno mladino Ljubljana. Danes se s ponosom imenujemo Center IRIS – Center za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje za slepe in slabovidne Ljubljana.

O dogajanju na šoli pričajo zgodbe, ki so jih pisali učenci v šolski časopis Naša misel, ki izhaja že od leta 1972. In zgodbe so zanimive. Za vas smo jih izbrali le nekaj, iz vsake številke eno ali dve. In če bi izbirali ponovno, bi bile zgodbe verjetno spet druge. Zato predlagamo, da si kdaj v šolski knjižnici Centra IRIS namesto knjig izposodite kakšno starejšo številko Naše misli. Začutili boste, da čas resnično prinaša spremembe. Veliko teh.

Kje je čas, ko so učenci uporabljali magnetofone, kasetofone in bili nad njimi navdušeni? Danes imamo moderne predvajalnike glasbe in izredno posodobljene računalnike. Ti nam ne omogočajo zgolj povečave temveč tudi govorno podporo.

Nekoč so uporabljali diskete, kjer je bila količina shranjenih podatkov res majhna. Danes uporabljamo USB-ključke, kamor lahko shranjujemo ne da bi se preveč ozirali na to, kaj in koliko shranjujemo.

Telefoni. Se še spomnite prvih telefonskih govorilnic, ko smo se morali za telefonski pogovor obleči in odpraviti ven, da smo lahko poklicali babico, mamo? Pa tistih telefonov, kjer je bilo treba vsako številko zavrteti in sedeti pri telefonu, saj se slušalka ni dala nositi naokrog. Danes pa so telefoni že vse več kot zgolj telefoni.

Spreminjalo se je tudi poimenovanje pisave za slepe. Vse od braillove, pa brajeve do današnje brajice. In marsikateri učenec napiše zgodbo, kako se ni maral učiti pisanja na stroj, branja, kako naporno je bilo. A ko so uspeli, so bili navdušeni nad prvimi knjigami kot je npr. »Mojca Pokrajculja«.

Vsebina Naše misli se je spreminjala tako, kot se je spreminjal čas, v katerem so živeli. Tako lahko preberete tudi o Titu in njegovih mandarinah, o kurirčkovih torbicah in kako je bila želja marsikaterega fanta, da bi postal vojak, borec, partizan. Hkrati pa so si vsi želeli miru in svobode.

O problemu onesnaženosti okolja se je pisalo že nekoč ... in piše se tudi danes ...

Posodobila se je tudi Naša misel – nekoč črno-bel tisk s črno-belimi slikami je danes zamenjal barvni tisk. Z razvojem tehnike se lahko »igramo« z velikostjo in debelino črk, pisavo. Tudi fotografije so dobile opise. Besedila so obogatila križanke, labirinti, rebusi, stripi. Tudi v angleškem jeziku.

Nekoč je bila Naša misel le tiskana, danes pa jo lahko beremo na računalniku, internetu.

V vseh letih pa je moč razbrati, da je bilo za slepe in slabovidne učence dobro poskrbljeno. Celo z letalom so odleteli na izlet, pa s helikopterjem tudi! Pa z muzejskim vlakom! Tako kot nas danes obiskujejo znane osebnosti, kot so npr. Adi Smolar, Bogdan Novak, Sonja Pungertnik, Vlasta Nusdorffer, Zoran Janković, Andrej Rozman Roza, Alen Kobilica ... so se tudi pred leti odzvali vabilom takrat še mladi Peter Poles, pa Jerca Mrzel, Slavko Pregl, Roman Končar, Berta Golob, Tone Pavček

in drugi. Zavod so obiskali tudi pevci Hare Krišna in Murat in Jose in Ansambel Kondor.

Skratka, za sprehod nazaj v času ne potrebujemo časovnega stroja. Dovolj je že, če vzamemo v roke Našo misel in beremo zgodbe. Začutimo, da je bil čas nekoč ... drugačen ... Pa uživajte ob branju in začutite utrip časa ...

In ne pozabite: mi vsi smo del zgodovine, ki jo pišemo vsak dan. Včasih je težko, včasih je lepo, enkrat jočemo, spet drugič se smejimo, a to je življenje ... če smo skupaj in vemo, da je z nami lahko svet lepši ... to je sedanjost, ki je poklon zgodovini.

Grega, Nina, Severina in Tjaša

ZAHVALA

Za pomoč pri končni obliki Naše misli – prvi v zgodovini ob 100-letnici ☺ se iskreno zahvaljujemo naši knjižničarki Nini Schmidt, našima oblikovalkama Tanji Rudolf in Jeri Svetek ter sodelavcu Dušanu Škafarju za strokoven zgodovinski pregled.

Skupaj zmoremo veliko!

Misli, ki nas vodijo pri delu z otroki, učenci in dijaki

»V prihodnosti za nepismenega ne bo veljal več tisti, ki ne bo znal brati, temveč tisti, ki se ne bo znal učiti«. *(Alvin Toffler)*

Iskreno verjamem, da se prav vsak izmed nas lahko uči in napreduje.

Katjuša Koprivnikar, ravnateljica Centra IRIS

Pri svojem delu sem spoznala veliko čudovitih mladih ljudi, ki so me naučili o življenju več kot jaz njih.

Kljub svojim težavam so razširjali vedrino, zaupanje, življenjsko energijo in prepričanje, da je vse ovire mogoče preseči.

V nobeni drugi službi mi ne bi bilo moč spoznati in doživeti tega, zato se iskreno zahvaljujem vsem bivšim učencem in dijakom, da sem lahko bila vaša učiteljica.

Tatjana Murn

Slepota ni ovira, da ne bi otrokom predajala svojega znanja. Otroci me napolnjujejo z energijo in zaradi njih se rada podam v neznano. Skupaj odkrivamo pot do uspeha.

Anja Hočevár

Ob pregledu 100letne zgodovine ugotavljam, da imajo ljudje z okvaro vida mnogo več odličnih pripomočkov, ki jim pomagajo, da lažje živijo. Po drugi strani pa ugotavljam, da niso bolj socialno vključeni kot pred 100 leti in imamo delavci na tem področju ves čas podobne izzive. Zato menim, da bo naslednjih 100 let potrebno bolj posvetiti družbenim spremembam, saj še tako dobri pripomočki ne pomagajo, če namesto, da bi hodili na delo, sedijo doma in si ob borni socialni podpori ne morejo privoščiti normalnega življenja.

Za vsak problem raste rešitev, a jo je treba zalivati.

Sabina Šilc

»Če daš otroku samo eno darilo, mu daj navdušenje.« *(avtor neznan)*

Grega Hribar

Spoštujem slepe in slabovidne kot osebe, ki jim je skupno samo to, da ne vidijo ali vidijo slabo in se morajo za vsako stvar v življenju zelo potruditi. Zaupam, da to zmorejo in iščem načine, kako lahko posameznika pri tem podpiram.

Monika Šivic

V iskanju meje pedagoga - kdaj otroku pomagamo tako, da ga pustimo ...

Nastja Strnad

»Majhne otroške stopinje puščajo velike sledi v življenju. Na kakšno pot bodo pripeljale, je odvisno tudi od nas.«

Na Centru IRIS (prej Zavod za slepo in slabovidno mladino) sem se zaposlila tistega davnega leta ... Takrat sem v zvezi z zaposlitvijo morala izbrati med dvema možnostma: ena na Centru IRIS in druga v neki drugi ljubljanski šoli. Svoje odločitve nisem nikoli obžalovala.

Pri delu z otroci s posebnimi potrebami se mi zdi pomembno, da se prepletata strokovna usposobljenost in to, da poskušaš biti človek. Otroke moraš preprosto imeti rad in jih sprejemati, ne smeš pa jih pomilovati. Otroku moraš omogočiti, da napreduje v skladu z njegovim razvojem. Rutina, ravnodušnost in apatičnost pri našem delu ne obrodi dobrih sadov. Zato je osebna in strokovna rast nujna. Ne moreš obstati na mestu ... Če pri delu naletim na težavo, se vedno lahko obrnem na svoje kolege in na go. ravnateljico.

Za vse nas velja, da je življenje (kljub težavam in oviram) lepo Z ROKO V ROKI.

Damjana Oblak

Omogočimo slepim malčkom čim več različnih izkušenj!

Petra Ilc

Edina tema, ki obstaja, je neznanje.

Darja Lukan

»Šah je morje, v katerem mušica pije in slon plava.« (*Indijski pregovor*)

»Šah je miniaturna človeškega življenja.« (*Cervantes*)

»Znanje je svetloba, ljubezen in moč.« (*Helen Keller*)

Jurij Auer

»Vse stvari so težke, preden postanejo lahke.« *(Thomas Fuller)*

Sem ženska, ki se ne mara prepirati in komplicirati, a edino to mi uspeva brez truda.

Urška Lah

Skupaj za dobro vseh!

Ana Mohorko

Nikoli ne pozabi kako je biti na drugi strani (beri: katedra, čakalnica, telefonske linije, stranišča ...) in vse bo lažje – za vse.

Mag. Nina Čelešnik Kozamernik

Poučevanje, ki zapusti vtis, ni poučevanje iz glave v glavo, ampak iz srca v srce. *(H.G.)*

Tanja Tajnikar

Verjamem, da me delo s slepimi bogati in da lahko jaz s svojim pogledom obogatim njihovega. Prav tako verjamem, da lahko pogled ljudi z okvaro vida obogati in ozavešti marsikatero življenje. Kopljemo se v bogastvu.

Nina Schmidt

Na slepoto lahko gledamo iz dveh vidikov; ali jo bomo videli kot prepreko ali kot izziv pa se moramo odločiti sami.

Polona Zver

V življenju ne pozabimo na prijazne besede. So lahko kratke in preproste, njihov odmev pa je neskončen. *(Mati Terezija)*

Špela Karlin

»Zaigrati napačno noto je komaj omembe vredno; igrati brez strasti pa je nedopustno.« *(Ludwig van Beethoven)*

Veronika Wiegele

Prihodnost ni prostor, kamor gremo. Prihodnost moramo ustvariti. Torej, začnimo!

... Meni – B. so večkrat popustili živci, ker je kar naprej nekaj zahtevala od nas – in to, da delamo sami. Vam povem, da sva se kregala kot pes in mačka. U. in N. sta se nama pa hinavsko smejala.

... In potem se je spomnila, da počasi lahko zapustimo zavodsko gnezdece. O madona, ko je rekla, da moramo biti COK in POK zrihtani, je to pomenilo, da gremo v laif. Kar je pomenilo: dobimo se ob točno določeni uri, oblečeni in obuti, skratka urejeni od glave do pete, s prijateljico palico, kolegico vozovnico in teto denarnico. Če ti je kaj od tega manjkalo, si ostal doma.

... Če je na koncu vaje učiteljica rekla, dobro je bilo, smo vedeli, da nas čaka ponovitev vaje, ker zanjo še ni bilo dobro. Če je rekla, pridni ste bili, smo vedeli, da vajo obvladamo dobro. Ko pa je rekla super, zdaj gremo pa na sok, jaz častim, smo pa mi zmagali.

... Zdaj naj vam pa še izdamo, kako prebrisano smo odpravili muhe naše učiteljice. Da je zjutraj ni več bolela glava, je U. poskrbel in skuhal odlično kavo, ki je že na daleč dišala. Da ji ni bilo treba na novo pleskat nohtov, je poskrbela N., ki je vso posodo pomila na roke ali pa jo zmetala v pomivalni stroj.

... In še bi lahko naštevali. Vidite, tako so muhe naše učiteljice počasi izginile. Potem, ko ji je zmanjkalo materiala za kritiziranje, nas je samo še hvalila, da so nam ušesa rasla, ker tega pa res nismo vajeni. Kako je možno, da smo kar naenkrat postali tako uspešni?

Iz moje spominske knjige, ki je nastajala več kot 30 let, prav tu, v Zavodu in/ali Centru
Damijana Dušak

Naša lepa domovina

Od Slovenije do Makedonije
to je ozemlje naše domovine.
Domovina naša je bogata,
čeprav ni vsa zlata.

Nekoč je imela le travnike in polja,
toda naša trdna volja
je vse to zgradila v mesta,
ki veže jih široka cesta.

Ob obali sinje morje valovi,
pod Jalovcem prelepi pa zelena Soča žubori.

Kje bi našel lepše gore še,
kot naš visoki Triglav je!

Tudi naša industrija
se neutrudno zdaj razvija.
Ves jugoslovanski svet je slikovit,
naravnih lepot je čudovit.

Hana

Na pokopališču

1. novembra praznujemo dan mrtvih. Na ta dan se spominjamo vse dragih, ki so prelili kri za svobodo. To so padli borci, partizani in talci.

Ta dan obišče grobove množica ljudi. Pokopališče je podobno cvetočemu vrtu, grobovi pa cvetočim gredicam. Krasi jih jesensko cvetje, posebno pa dišeče krizanteme. Grobove okrasijo svojci. Prižgejo lučke in se spomnijo vseh pokopanih.

Širom Slovenije so bile žalne svečanosti. Množice ljudi so se zbrale v Gramozni jami, pri Urhu, v Begunjah in Frankolovem, kjer so množični grobovi partizanov. Slava junakom, ki so dali življenje za svobodo.

4. razred

Zimski čas

Med nas prišla je zima,
ki z belo brado kima.
Zunaj polno je snega,
v hiši topla kuhinja.
Saj v peči kar naprej gori,
na njej pa vroče mleko že kipi.

Zunaj pa ptički zmrzujejo,
čeprav jim pridni otročički vsak dan žita nasujejo.
Ko bi mogli, bi tudi ptičkom peč segreli,
da bi tudi oni bili veseli.

Že vem, prosili bomo sonce zlato,
da sijalo bo na ptičko vsako.
In tako bodo ptički vsi veseli
pa ne bodo več na jug leteli.

Tina Kovačič

Vrtnarski krožek

Že drugo leto se vključujemo v vrtnarski krožek, ki ga vodi Stane Florjančič. Jaz obiskujem krožek prvo leto.

Krožek mi je zelo všeč, saj ljubim rožice. V začetku leta smo vsadili vrtnice in tulipane, da bi bil nas vrt spomladi in poleti lep in pisan. Pozimi smo sadili rožice v lončke, jih pleli in pridno zalivali. Že februarja so nam lepo cvetele rdeče hijacinte.

Na vrtu imamo sedaj veliko dela. Plevemo in presajamo rožice v lončkih. Zgodi se, da je za delo na vrtu premokro. Takrat izkoristimo čas, sedemo na klopco in beremo knjigo o vrtnarskem krožku.

Upam, da bom še vnaprej rada obiskovala vrtnarski krožek.

Tovarišu Stanetu pa želim pri vodstvu tega krožka veliko uspehov.

Milena Vertovšek, 6. razred

Pesem dobrim ljudem

Na zeleni trati
marjetica cveti,
nad njo pa ptičica leti.
Poje tako pesmico, da je vsem
na tem svetu lepo.

Poje pesem o svobodi,
ki jo naš dragi tovariš
Tito vodi!
Poje tudi pesem o junaku,
ki je padel v temnem mraku.

Pesem poje še o mnogih stvareh,
posebno pa o dobrih in veselih ljudeh.

Milena Vertovšek, 6. razred

Moja mama

Imam dobro mamo. Mama je majhne postave, rjavih oči in temnih las. Nikoli, še ob nedeljah nima časa, da bi se odpočila. Njene žuljave roke venomer pospravljajo, delajo v hlevu ali pa na polju.

Mama ni dolgo živela pri svojih starših. Ko je bila stara nekaj mesecev, je morala zaradi hude bolezni svoje matere v tuje kraje. Tam je živela do svoje poroke. Sedaj lahko rečem, da živi srečno, čeprav mora prebresti mnoge težave in neprijetnosti. Nesreča mojih oči jo je zelo prizadela. Kljub temu pa mama nikoli ne obupa, tudi če je v njeni notranjosti še tako huda stiska zaradi nas otrok. Boji se za nas.

Te mamine dobrote pa se ne zavedamo vsak dan. Včasih ji odgovorim z nepremišljenimi besedami. Vem, da mi mama tega ne zameri. Vseeno pa se pozneje takega odgovora kesam. Rada jo imam, čeprav je včasih huda, saj brez mamine ostre besede ne bi šlo; vedno pa ji ni treba. Mnogokrat zadostuje že njen žalostni glas.

Kadarkoli se vrnem iz zavoda ali iz bolnišnice domov, me sprejme z dobrotnimi besedami. Ko se vračam v zavod, me ob slovesu vzpodbuja in daje navodila, ki pa jih včasih preslišim.

Sedaj si mislim, da mami ne bom mogla nikoli več reči kaj žalostnega. Neizmerno jo ljubim in vem, da tudi ona mene. Želim si le to, da bi bila še dolgo med nami.

Ivica Repatec, 5. razred

Napila sem se coca-cole in zadela spačka

Mama mi je kupovala coca-cole in me opozarjala, naj gledam na zamaške, ker nagrajujejo. Ubogala sem jo in gledala na zamaške.

Enkrat, dvakrat pa tudi trikrat sem ostala pri žalostnem pogledu. Kupila sem jo še četrtič in presenečenje je bilo tu. Pluto sem vzela dol in že sem videla na pokrovčku spačka. Bila sem neskončno vesela. S pokrovom sem stekla domov in ga vsem pokazala, nato pa sem s srečnimi očmi in nasmejanim obrazom stekla v trgovino, kjer sem coca-colo kupila. Nisem bila vesela samo jaz, ampak še vsi domači, vesela pa je bila tudi prodajalka, ki mi je coca-colo prodala. Pokrovček sem poslala v Zagreb, kjer coca-colo delajo. Nestrpno sem čakala na odgovor. Po enem tednu je prišla dopisnica, na kateri je pisalo, naj pridem po spačka. Odločila sem se, da grem naslednji dan v Zagreb. Sanjala sem, kako sem gledala lepe dežele prav skozi okno svojega spačka. Zbudila sem se, ko je bila še čisto tema. Oči nisem več zatisnila. Ob sedmi uri sem vstala, se lepo oblekla in odhitela na vlak. Na vlaku sem premišljevala, kam se bom odpeljala. Kmalu smo prišli v lepo mesto, bili smo v Zagrebu. Šla sem v tovarno, kjer so mi vsi čestitali. Bila sem vesela. Spaček me je čakal na dvorišču pred tovarno. Kupila sem šopek pisanih rožic in z njimi okrasila spačka, potem pa sem vesela odhitela domov. Ko sem prišla v domačo vas, se je zbrala velika množica ljudi okoli avta.

Doma sem premišljevala, kam bi se odpeljala. Odločila sem se, da bom šla v tuje dežele. In res, odpeljala sem se na Češko. Tam sem spoznala mnogo dobrih ljudi in jim pripovedovala zgodbo mojega dobrega prijatelja spačka. Videla sem sinje morje in visoke gore. S spačkom sem se vozila v službo in ga še dolgo, dolgo imela rada. Vsako leto pa mi ni ušel ogled nekaj lepih dežel v svetu. Peljala bi se na konec sveta, peljala bi se tja, kamor ni mogoče.

Vesela sem bila spačka. Coca-colo pa bom še vedno rada pila in vztrajno bom gledala na zamaške. (Mogoče mi sreča ne uide.)

Neva Likar, 7. razred

Smejmo in zabavajmo se

Tovarišica Jožica nas je morala v četrtek po zvonjenju ob pol sedmih še enkrat buditi: »Dekleta, kaj res ne mislite vstati?« »Še malo nas pustite, tovarišica!« je prosila Romana.

»V petek, soboto in nedeljo boste lahko spale celo dopoldne,« jih le-ta potolaži.

Poskakale smo s postelj in šele takrat ugotovile, da bodo te dni prazniki:

»Škoda, spet nas ne bo pustila tovarišica spati!«

Aleš Hadalin

Ob odhodu tovarišice Nene

Tovarišico Neno smo imeli vsi radi. Tisti, ki smo bili z njo na morju, smo se že tam navezali nanjo. Bila je dobra vzgojiteljica, zato se nismo mogli sprijazniti z novico, da nas zapušča.

Od tovarišice se nismo mogli posloviti samo z besedo. V spomin smo ji kupili knjigo. S tem smo ji hoteli povedati, da smo jo kljub temu, da smo ji nagajali, imeli zelo radi. Zelo smo nejevoljni in žalostni, ker nas bo prevzela druga vzgojiteljica. Sedaj ne bomo izpolnili tistih načrtov, ki smo si jih zastavili na začetku leta.

Naša vzgojiteljica je odšla, nanjo pa nas bodo spominjali lepi spominčki, ki nam jih je podarila. Tudi lepih knjig, ki nam jih je prebirala tovarišica Nena, ne bomo pozabili.

Tisti večer, ko je tovarišica Nena odhajala, so se v naših očeh zaiskrile solze. Tovarišica nas je z ganjenim glasom tolažila, a se še posebno dekleta nismo potolažile prej, da nam je obljubila, da bo še prišla.

Upamo, da nam je tovarišica Nena oprostila naše porednosti.

Učenci 6. razreda

Naš kuža

Doma imamo kužka. Ime mu je Dingo. Ko pridem domov, mi priteče naproti. Pomaha z repkom in zalaja. Jaz ga pobožam. Ima belo dlako. Rep ima siv. Ko se vračam v zavod je žalosten.

Mija Klavžar, 2. razred

Na obisku v elektrarni

Imeli smo športni dan. Šli smo si ogledat elektrarno v Medvodah. Do Šentvida smo se peljali z avtobusom, tam pa smo presedli na avtobus številka petnajst. Peljali smo se do Medvod. Potem smo do elektrarne hodili.

Tam nas je lepo sprejel dežurni delavec. Najprej nam je razkazal velikost jeza. Povedal nam je, da imajo dve turbini, dva generatorja in dva transformatorja. Šli smo si ogledat generator. Pri spodnjem delu generatorja smo slišali močno bučanje. Videli smo dvigalo, ki jim je služilo pri zidanju elektrarne. Nazadnje smo si ogledali maketo. Ta maketa predstavlja pomanjšano elektrarno.

Začutili smo, da smo lačni. Za malico smo dobili jabolka in kruh. Ko smo prišli v zavod, smo bili dobre volje. Še si želim takih izletov.

Valter in Ivan, 3. razred

Miha in ptičja krmilnica

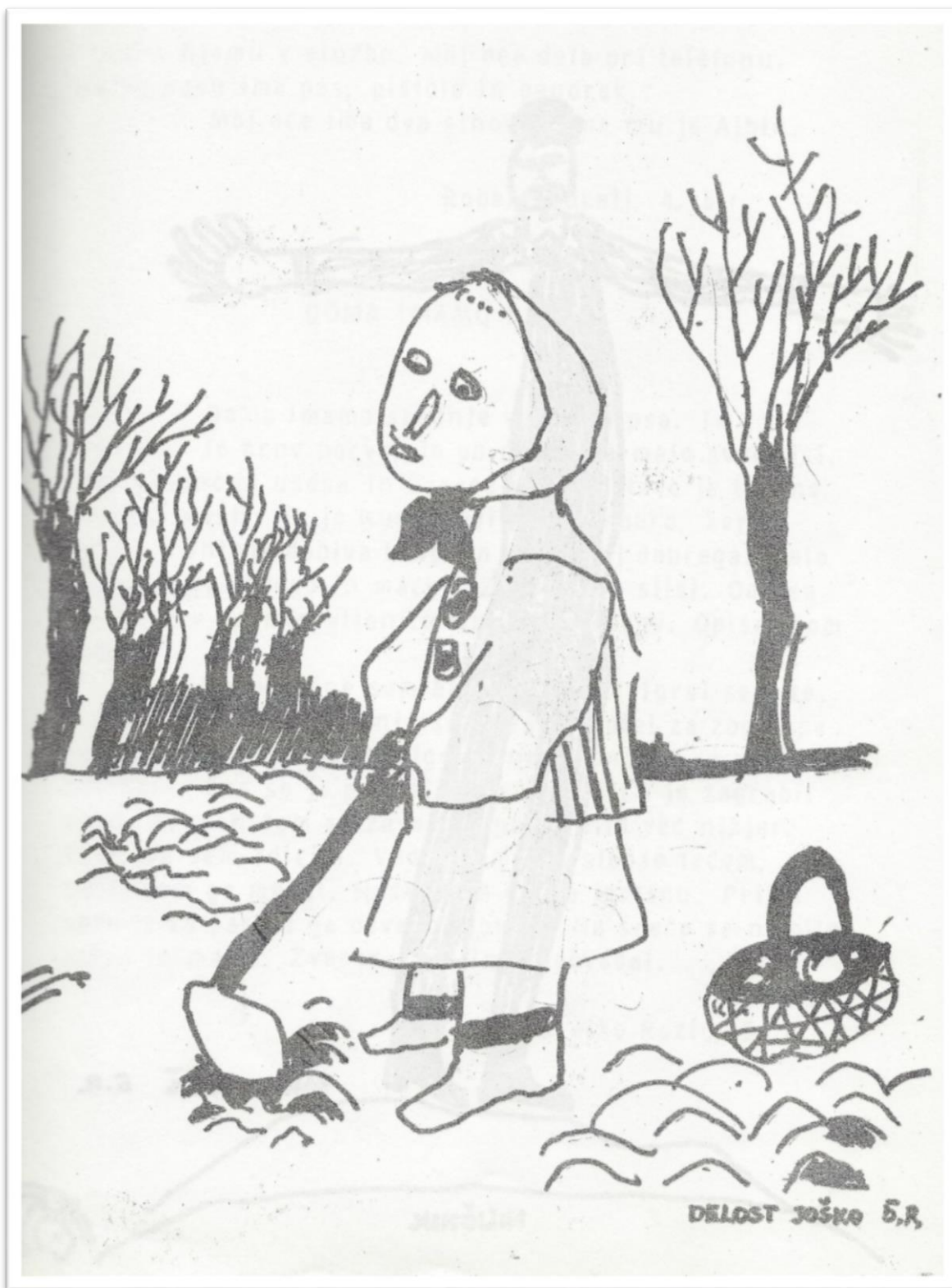
Bilo je pozimi. Pihal je veter, pa tudi snežilo je. Ptički so bili lačni. Mihec je napravil krmilnico za ptičke. Postavil jo je na dvorišče. Notri je nasul zrnja. Ptički so prileteli iz gozda v krmilnico in začeli zobati zrnje. Pod krmilnico je pritekel muc. Ko so ga ptički zapazili, so se ga ustrašili. Niso ga čakali. Zleteli so iz krmilnice. Mihec je to opazil. Prijel je krmilnico in jo nesel k pasji uti. Muc ni prišel več v bližino. Mihec je vesel odšel domov.

Valter Bubola, 3. razred

Moja mama

Moja mama je kmetica. Imam jo rada. Mama skrbi za vso družino. Dela na polju. Tudi doma ima veliko dela. Imamo osemnajst glav živine. Vstaja zgodaj zjutraj. Prihaja po mene v zavod in skrbi za mene. Zato jo imam zelo rada.

Mira Lužan, 4. razred



Moj oče

Moj oče je miličnik. Hodi v službo na milico. Da mi denar. Imam ga rad. Vsak dan, kadar sem doma, grem k njemu v službo. Moj oče dela pri telefonu. Okrog pasu ima pas, pištolo in pendrek.

Moj oče ima dva sinova. Ime mu je Albin.

Robert Pucelj, 4. razred

Mamino pripovedovanje, kako sem spregledala

Nekega večera mi je mama povedala, kako sem spregledala. Da se ne boste čudili, vam povem, da do desetega meseca nisem popolnoma nič videla in zdravniki so govorili, da ne bom nikoli videla.

Takrat me je mama dala po zajtrku spat. Komaj pa je prišla v kuhinjo, sem začela na vso moč jokati. Pritekla je k meni in me vzdignila v naročje. Jaz pa sem ji z očmi šla po obrazu. Kar naenkrat pa sem ji pogledala v oči, jo pobožala po laseh in rekla: »Mami!« Od veselja je zaklicala: »O, moja Lidija, o moja Lidija!« To je slišala soseda, pritekla je k nam in vprašala, kaj se je zgodilo. Mama pa ji je vsa srečna rekla: »Ali veš, da naša Lidija vidi! Naša Lidija vidi!« »Oh, saj to ni mogoče,« ni verjela soseda. Mama je prinesla baterijo čisto blizu k mojim očem in jo začela premikati. Sledila sem ji z očmi. Pritekel je še sosed z druge strani. Dali so mi rdečo škatlico pred oči in takoj sem jo pogledala. Kmalu je prišel domov oče. Ko mu je sosed povedal, da vidim, je rekel, naj ne govori stvari, ki ne bodo nikoli res. Potem so mi nastavljali še razne predmete in vse sem takoj prijela.

Mama me je nesla k očesnemu zdravniku. Sploh ji niso verjeli, da vidim. Šele, ko naju je zdravnica odpeljala v kabino, je ugotovila, da resnično vidim. Doma so vsi od veselja jokali.

Mama pravi, da tega dogodka ne bo nikoli pozabila.

Lidija Klobučar, 8. razred

Edina tema, ki obstaja, je neznanje

(ob tednu invalidov)

Vsako leto v začetku pomladi je teden invalidov. Vprašala sem se, zakaj ravno pomladi. Mogoče zato, ker je najlepši čas v letu, ker imajo vsi ljudje radi pomlad.

Tudi jaz sem invalid. Pogrešam dober vid, ki bi ga včasih tako nujno potrebovala. Že od rojstva slabo vidim, tako bom celo življenje invalid. To je moja najhujša bolečina. Tudi pri izbiri poklica sem se težko odločila, kam naj grem.

Spominjam se, ko sem šla z mamo nekega dne v trafiko, pogledala sem STOP, ker prodajalke ni bilo blizu mene. Pogledala sem od blizu, a trgovka je to takoj opazila. Rekla mi je, da sem slepa in da moram iti po očala. Vem, da s tem ni mislila nič hudega, a mene je to tako zbolelo, da so se mi solze zasvetile v očeh. Od tistega dne ne grem več v to trafiko. Mami se trgovka vedno oprošča zaradi tega. Spoznala sem, da bo treba biti na vsakem koraku pripravljen kaj takega slišati v življenju. To sem pač občutila prvič tako, da me je pretreslo.

Invalid, tvoj tovariš, naj ostane med vsemi enak. Vsi naj ga imajo radi in naj ga spoštujejo.

Anica Krajnc, 8. razred

Stojimo na razmajanih tleh

Bilo je ob koncu lanskega šolskega leta, med valetu. Učenci osmega razreda so izvajali svoj program. Nenadoma se je zavod stresel. V hipu sem se z ostalimi iz dvorane znašla na dvorišču. Kako sem prišla ven, ne vem. Vem samo to, da se mi je zdelo, kot bi sedela na gugalnici, čeprav sem sedela na stolu v dvorani. Bil je potres.

Kaj se je v resnici zgodilo, smo izvedeli šele nekoliko kasneje. Še bolj smo se prestrašili in nismo si upali več nazaj v dvorano. Toda to je bil šele začetek mojega strahu. Ko smo prihodnji dan, že na letovanju na Okroglem, poslušali poročila, smo izvedeli, da je bil na Kozjanskem hud potres. Ker sem doma s Kozjanskega, sem se zbala za svoj dom in domače. Ves čas na letovanju so mi po glavi rojile misli, ali je doma vse v redu, ali so pri nas hude posledice potresa.

Ko sem se po končanem letovanju peljala domov, sem iz avtobusa zagledala ljudi, ki so spali pod šotori, hiše pa so bile razrušene in še več je bilo razmajanih. Bala sem se, če bom lahko spala pod varno streho. Na vso srečo pa je bil moj kraj – Buče bolj malo prizadet. Le šoli je potres pustil hujše posledice in mislili smo, da se učenje v njej ne bo več nadaljevalo. Ker pa so jo malo popravili, se učenci lahko spet učijo v njej.

Med počitnicami se je pri nas še trikrat streslo. Najbolj sem se prestrašila neko nedeljo, ko sva bili z mamo in sestro pri sosedu in smo ravno govorili o potresu. Tedaj se je streslo in zelo smo se prestrašili. Čez nekaj dni se je zemlja zopet stresla, potem pa potresa ni bilo več. Želim si, da ga sploh nikoli več ne bi bilo.

Milena Vertovšek, 8. razred

Ne izolacija – temveč integracija

Sem učenka 7. razreda osnovne šole in pred seboj imam še leto šolanja v osnovni šoli za slepe. Že sedaj mi je včasih tesno, ko pomislim, kako bo pozneje, ko ne bom živela več v tem varnem okolju našega zavoda za slepe, kjer skrbijo za naše šolanje, za naše dobro, kjer nas vsi najbolj razumejo in nas imajo radi. Enaki med enakimi. Večkrat pa sem tudi polna optimizma, posebno ob učenju in si mislim, saj se mi prav tako učimo in se morda še bolj učimo kot drugi otroci.

Tudi izolirani nismo, saj prirejamo skupne prireditve z drugimi osnovnimi šolami, tekmujeemo v Veseli šoli, smo športniki, radi šahiramo in smo povezani z mladinskimi organizacijami raznih šol, itd. Stojimo sredi današnjega življenja in naše socialistične stvarnosti.

Po končani osnovi šoli za slepe se želim šolati v gimnaziji, kjer bom sedla v šolske klopi z dijaki, ki se jim sploh ne sanja, kako je biti slep in kako sploh more človek brez vida delati. Me bodo pomilovali?

Ne, tega ne želim. Dokazati želim, da tudi slepi znamo delati, da smo sposobni, vedoželjni in da želimo imeti tudi intelektualne poklice.

Želimo, da bi nas povsod v podjetjih, tovarnah, šolah sprejeli kot sprejemajo vsakega drugega človeka, ki želi delati.

Ivica Repatec, 7. razred

O alkoholizmu

V naš zavod je prišel znani zdravnik dr. Rugelj, ki se ukvarja z zdravljenjem alkoholikov. Z njim so prišli tudi trije ljudje, ki so se pri njem zdravili. Predaval nam je o alkoholikih, ki postanejo odvisni od alkohola in jim ne preostane drugega, kakor da se gredo zdraviti.

Sedel je sredi zbornice in lahko smo ga spraševali razne stvari o alkoholizmu. Na vsako vprašanje je našel odgovor, pa če je bilo še tako zapleteno. Kadar pa nismo znali postavljati vprašanj, nam je razlagal o alkoholiku od začetka, ko še zmerno pije, pa do konca, ko se gre zdraviti, ali če je bolan, celo umre.

Nekako v sredini predavanja je izvedel posebno anketo. Spraševal nas je razne stvari o alkoholu in kajenju, npr. kje doma nimajo nič alkohola, kdo še ni kadil, kdo še ni pil, kdo še ni bil pijan itd. Kdor tega še ni delal, je moral vstati. Bilo mi je zelo hudo in nerodno, ker sem moral vstati zaradi svoje neumnosti. Toda če sem takrat lahko pil, sem moral zdaj tudi vstati. Že prej mi je bilo žal, zelo žal za moje dejanje, sedaj sem se pa še posebno kesal. Nato so se s svojimi zgodbami zvrstili še tisti, ki so se zdravili.

Vse to me je tako pretreslo, da sem zares sklenil, da ne bom niti pogledal več v kozarec.

Goran Glaser, 7. razred

Jaz in svet leta 2000

Kmalu bo prišlo leto 2000. Takrat bom star osemintrideset let. Po poklicu bom telefonist. Sedel bom v telefonski centrali in kadar bom pritisnil na gumb, se bodo številke same vrtele. Tudi slušalka mi bo skočila sama k ušesu, če bom pritisnil na gumb. Stanovanje bom imel v štiri nadstropni hiši, iz nadstropja v nadstropje pa bodo vozile električne stopnice. Prostori v stanovanju bodo lepo urejeni. Imel bom tudi svojo družino.

Iz službe se bom vozil z avtomobilom, ki bo na električni pogon in bo visel v zraku na žicah. Peljal bo s hitrostjo pet kilometrov na sekundo. Ko se bom vozil, bom imel zelo lep razgled na zemljo.

Kozmonavti bodo preleteli že več novih planetov. Morda bodo prišli celo na Pluton. Leteli bodo z raketami, ki bodo mnogo večje in boljše od sedanjih. V njih bodo imeli vse najmodernejše naprave, tako da jim ne bo delala težav privlačna sila drugih planetov. Morda se bo tudi naši državi posrečilo zgraditi katero takšnih vesoljskih ladij. Zelo si želim, da bi tudi sam letel na enega izmed planetov. Zelo rad bi že sedaj kaj raziskoval, če pa bi letel na enega izmed planetov, bi se lahko še bolj ukvarjal z raziskovanjem.

Elektrarne bodo leta 2000 že na atomski pogon. Pridobivali bodo mnogo več elektrike kakor sedaj. Nikoli ne bo zmanjkalo toka. Kurili bodo ljudje že na raznovrstne pline. S posebnimi napravami jih bodo predelovali v ogenj.

Narava bo v letu 2000 že povsem onesnažena, če bo industrija tako napredovala. Le še ponekod bodo rastli lepi gozdovi in se razprostirali travniki.

Vseeno se ob misli na leto 2000 veselim vsega tega razvoja in napredka po vsem svetu. Če bom takrat živ, bom vse to doživel in videl še mnogo lepega in zanimivega.

Joško Delost, 6. razred

Pomlad, pomlad, pomlad ...

Pomlad, najlepši dar narave je lepa skrivnost, v njej je toliko neizrekljive lepote in toliko skrivnostne moči, ki vliva človeku voljo in tudi upanje.

Mnogokrat sem potrta in vlažno oko tava od predmeta do predmeta. Na mizi vidim lepo knjigo, a nimam volje, da bi jo vzela v roke. Uteho skušam najti v ročnem delu. Nekajkrat zabodem kvačko med nitke, a že se mi zdi kvačkanje neskončno dolgočasno. Odložim kvačko in dvignem glavo. Vidim, da se mi približuje Andrej z otroškim smehom na ustnicah. Neprijetno deluje name ta smeh in ko me Andrej ogovori, ga zadirčno zavrnem.

Vse drugače pa je, ko stojim ob cvetoči gredici in zrem v živopisano cvetje pred seboj. Že sam pogled na spomladansko cvetje in sinje nebo z zlatim soncem zadostuje, da se z veseljem lotim branja ali kvačkanja. Tudi tokrat priteče Andrej in njegove ustnice so nasmejane. Sedaj mi je njegov otroški smeh všeč, pritisnem ga k sebi in sem srečna. Sonce sije na naju, zlata svetloba in prijetna toplota. O, ko bi ti trenutki trajali večno!

Niti poleti, ko nas hladne sence varujejo pred poletno pripeko, niti v jeseni, ko se drevje odene v pisane koprene, pa niti pozimi, ko zažarijo bele poljane, nimam toliko volje do dela in toliko vere v življenje kot ravno spomladi. Zdi se mi, da je ves svet nov, da me vsaka najmanjša cvetica sredi zelene trave vzpodbuja in da mi osvežujoči pomladanski veter vliva vedno novih upov.

Morda so podobno čutili tudi partizani pred tridesetimi leti, saj so premagali nasprotnike ravno v času, ko prihaja pomlad na višek svoje lepote. Svobodo so nam priborili v najlepšem mesecu leta.

Marina Baskar, 8. razred



Šahovski turnir

Iznenada sem dobil sporočilo, da bo v soboto 27. septembra v Celju republiško šahovsko prvenstvo slepih mladincev. Z veseljem smo se trije gojenci pripravili za to veliko tekmovanje. Seveda imeli smo tudi tremo. Bili pa smo razočarani, ko nam je tovariš Ciril Musar povedal, da bomo na turnirju mi trije in le še en mladinec iz škofjeloškega zavoda.

V soboto smo bili že zelo zgodaj pripravljeni, kajti ob sedmi uri smo bili dogovorjeni, da bo prišel po nas tovariš Karič in nas odpeljal v Celje. Pol ure pred pričetkom turnirja smo bili že pred zvezo slepih v Celju in moja tovariša sta že od daleč prepoznala četrtega člana turnirja. To je bil Branko Počkaj, ki smo se ga zelo bali, saj smo poznali njegovo ostro igro.

/.../

Pol minute mu je bilo premalo. Čas se mu je iztekel in zmaga je bila moja. Premagal sem še druga dva in tako sem bil zmagovalec republiškega prvenstva. To je vsekakor velika pobuda za moje nadaljnje delo na področju šaha.

Goran Glaser, 8. razred

Lepo je, a bilo je še lepše

Segali smo si v roke –
pogledovali v oči
iz dneva
v dan
enako
svetlo,
toplo!

Da! Tako je bilo nekoč. Sedaj pa je vse minilo. Minilo je vse tisto lepo, česar nekoč nisem cenila. Sedaj pa, ko je vse zaman, se oziram nazaj in si zaman želim preteklosti. Ko premišljam o preteklosti in o bodočnosti, se mi zdi, da si je zaman želeli preteklost in da je bolje, če z voljo in željo kujem načrte za prihodnost.

/.../ Zbogom zdaj otroštvo s kitami in z modro pentljo! Zbogom zdaj vse, kar je bilo! Dobrodošlo vse, kar je pred nami!

V dnu srca mi tlijo besede: »Tovariši, hvala za vso pomoč in razumevanje, prijatelji hvala za vzpodbudne besede, vsem skupaj hvala za lepe in sončne dneve.«

Neva Likar

Nabirali smo

Bila je lepa septembrska nedelja. S staro mamom in stricem Vinkom sem se odpravila nabirat gobe. Ko smo se pripeljali do gozda, smo pustili avto ob cesti in vzeli pot pod noge. Vztrajno smo pričeli iskati gobe. Pretaknili smo vsak grm, vsak štor, odstranjevali listje, a vse je bilo brez uspeha. Že smo hoteli oditi. Stekla sem še k enemu grmu in obstala. Zadišalo je po gobah. Šla sem za grm in zagledala polno lepih, mladih jurčkov. Od veselja sem poklicala staro mamom in strica. Prišla sta. Tudi onadva se nista mogla načuditi. Kar naenkrat so bile naše košare polne. Stara mama je predlagala, da gremo domov. S stricem sva se strinjala, čeprav bi najraje ostala v gozdu. Zopet sem začela sitnariti, naj še ostanemo. Ubogala sta me. Hodili smo po gozdu in našli še toliko jurčkov, da nam je zmanjkalo prostora. Šele takrat smo se napotili proti avtomobilu in se zelo srečni odpeljali domov.

Bila sem zelo utrujena. Legla sem na kavč in sladko zaspala. Prebudilo me je mamino klicanje. Poklicala me je k večerji. Čeprav zelo zaspana, sem zbrala vse moči in vstala. Mama je predme postavila večerjo. Začudeno sem pogledala in vprašala, zakaj ni skuhala jurčkov. Mama se je nasmehnila in mi povedala, da gobe, ki smo jih nabrali, niso bili jurčki. Če bi jih jedli, bi se zastrupili. Torej smo nabirali strupene gobe. Bila sem zelo žalostna. Niti zaspana nisem bila več.

Danica Jalovec, 7. razred

Razstava cvetja

Tudi letos je bila v mesecu septembru na Gospodarskem razstavišču razstava cvetja. V okviru socializacije smo si to razstavo ogledali tudi učenci 8. razreda.

Že ob vstopu na Gospodarsko razstavišče smo opazili veliko gnečo ljudi. Živahno so se pogovarjali. Njihove razgovore pa je motila glasba, ki je prihajala iz zvočnika. Takoj smo ugotovili, da vrsta ljudi čaka na vstopnice. To vrsto smo podaljšali še mi. Dobili smo vstopnice in že smo se znašli v velikem razstavnem prostoru. Obstali smo in se radovedno ozirali okrog. Tu so bili razstavljeni venci in ogromne, prečudovite ikebane, sestavljene iz svežega cvetja. In že smo se znašli pred velikimi mizami obloženimi z najrazličnejšimi kaktusi. Vsem nam so najbolj ugajali živi kamenčki. Želeli smo, da bi si vsak kupil vsaj enega. Toda, če bi bil postavljen pred odločitev, res ne bi vedel, za katerega bi se odločil, saj so bili vsi tako zanimivi.

Odšli smo na razstavo gob. Toda tu se je gnetla tolika množica ljudi, da smo se odločili, da si gob ne bomo ogledali. Prav s tega prostora pa je bil krasen pogled na lepo urejen park. Bil je okrogle oblike in razdeljen na več enakih delov. V prvem delu so bile cvetice lončnice, drugi del je bil posejan s travo, tretji del so krasile vrtnice. Sredi parka pa so stali veliki šopki raznobarnega cvetja, fikusi in filodendroni.

Po ogledu smo razmišljali o tem, kako je cvetje lepo, kako bogati in lepša
človekovo življenje.

Srečko Plešnik, 7. razred

En dan življenja v zavodu

Kot vsako jutro, nas tudi ob sredah kliče zvonec ob 6.30 uri. Če je katera od deklet le preveč zaspana, jo prebudi, tov. Julka. Prav tako s težavo se prebujajo tudi fantje, ki jim pomaga s postelje tov. Ivo. Po temeljitem umivanju posteljemo postelje in odidemo k zajtrku ob 7.15 uri.

Že ob 7.50 pa sedimo v šolskih klopih po kabinetih. Velikokrat se že prvo uro odpre redovalnica in vsak izmed nas s strahom pričakuje, da ga bo tovariš ali tovarišica poklicala in se bo tako lahko izkazal s svojim znanjem pred tovarišem in sošolci.

/.../ Pri učni uri smo pridni, posebno pred koncem polletja ali šolskega leta. /.../

In že je večerja. Ponavadi nismo lačni. Zato smo kar hitro gotovi in že čakamo na sestanek domske skupnosti. Toda tudi tu smo nekoliko nestrpni. K sreči sestanek kmalu mine in že smo v dvorani na plesu in to je najlepši del srede.

Nežika Kos, 8. razred

Vzpon na Makalu

Jugoslovanska alpinistična odprava je osvojila tudi Makalu. K nam je prišel predavati tov. Viki Grošelj, ki je najmlajši član te odprave. To predavanje smo spremljali z velikim zanimanjem /.../ Iz pripovedovanja in slik smo izvedeli, kako plemeniti šport je alpinizem, koliko naporov je treba prenesti in koliko nezlomljive volje je treba imeti. /.../ Tudi tov. Viki je osvojil vrh in iz njegovega pripovedovanja smo razbrali, da je bil v tistem hipu najsrečnejši človek na svetu. /.../ bo ostal ta vzpon za vse člane odprave neizbrisan dogodek njihovega življenja /.../

Edi Potisk, 7. razred

Kviz »Narodni Heroji«

Tudi pionirji našega zavoda smo se vključili v tekmovanje: »Naši narodni heroji«. Snov je bila kar precej obsežna in zanimiva. Spoznali smo veliko narodnih herojev, ki so se borili na našem območju. Podrobneje smo spoznali tudi spominska obeležja: Podmornico, Sodni vrh, Babno goro, Iški vintgar in Krvavice ter Turjak. Za tekmovanje smo se pripravljali: Igor Miljavec, Joško Delost in jaz. Za pripravo smo izkoristili vsak prosti čas. Pri delu nam je pomagala mentorica PO tov. Jožica Klun.

Zdelo se nam je, da nam gre delo dobro od rok. Toda ko smo dobili dopis: »Kviz Narodni heroj bo v soboto 20. decembra 1975«, je nas spreletela rahla zaskrbljenost. Spraševali smo se ali smo bili dovolj temeljiti ali bomo vsaj delno uspešni.

20. decembra 1975 smo se vsi nastopajoči iz 14 šol občine Ljubljana Vič-Rudnik zbrali v novi sejni dvorani občinske skupščine. Dvorano je krasilo 14 pionirskih praporov. Nastopajoči smo sedli za dolgo mizo in čakali. Dvorana se je polnila. Med drugim smo opazili tudi tovariša Miha Marinka, tov. Toneta Kebeta in druge.

Prijazna napovedovalka je pričela s kvizom. Vse nastopajoče in goste je pozdravil tov. Stane Florjančič, predsednik ZPM, za njim pa še podpredsednik občinske skupščine.

Za kulturni program pa so poskrbeli operni pevec Rudolf Franci, recitatorji osnovne šole Trnovo in naši harmonikarji: Vili Ojstršek, Robert Dekleva in Andrej Korelc.

Napovedovalka je prebrala pravila in že smo pričeli z žrebanjem ovojnic. Moram priznati, da smo imeli kar precej treme. Odgovarjali smo tretji in odgovorili uspešno. Oddahnili smo se. A kar kmalu je bila na vrsti druga skupina vprašanj. Tudi tu je šlo po sreči. Prav tako tudi tretjič.

Ker smo si z osnovno šolo Oskar Kovačič delili enako število točk, os. šola Trnovo, Vič in Polhov Gradec so bile izven konkurence, smo dobili dodatna vprašanja. Ker smo za odgovor na to vprašanje od dveh možnih točk le eno, smo tako zasedli 2. mesto.

S kvizom smo še enkrat proslavili 30-letnico osvoboditve in dan JLA. Vsi smo bili srečni in z uspehom zadovoljni. Knjige, ki smo jih dobili za nagrado, pa nam bodo v trajen spomin na zanimivo srečanje s pionirji in mladinci naše občine.

Aleš Hadalin, 7. razred

Videl sem dušik

Čuden naslov. Učili smo se, da sestavlja našo atmosfero 78 procentov dušika. Torej se dobesedno kopamo v njem, pa ga kljub temu še nismo videli, ker je pri navadni temperaturi plinast. Pri uri kemije pa nam je mož tov. Lavrenčičeve prinesel z Inštituta Jožef Štefan v veliki, dobro izolirani posodi utekočinjen dušik. Temperatura te snovi je bila – 196 stopinj C, kajti pri 194 stopinj C že zavre in preide v plinasto stanje. Vzeli smo nekaj rastlin, gobo in gumijasto cev. Najprej smo v utekočinjeni dušik vtaknili rastlino. Ko smo jo potegnili ven, se nam je pod prst zdrobila kot da je steklena. Nato smo dali v dušik gumijasto cev. Ta se je pod udarcem kladiva razletela na drobne kosce.

Poskusi so nam bili tako všeč, da jih je hotel vsak izmed nas narediti tudi sam.

Ker je tekoči dušik težko dobiti, smo to priliko izkoristili in ga pokazali še učencem drugih razredov.

Ko smo ob koncu poizkusa zlili preostali dušik v lijak, se je iz njega dvignil oblak. Prijel sem v roke dušikovo steklenico in videl, da je ostalo v njej le malo dušika. Na vso moč sem začel pihati vanjo in iz nje so se začeli dvigati veliki oblaki. Ko sem se naveličal pihati, sem preostali dušik zlil na tla. Čez nekaj hipov ga že ni bilo več, ker je izhlapel.

Če bi kdo izmed nas v ta tekoči dušik vtaknil prst, bi mu zmrznil in počrnel. Potem bi lahko po njem samo enkrat udarili s kladivom. Razletel bi se na drobne kosce kot prej guma.

Bilo je res prijetno in zanimivo delati z dušikom. Tekoči dušik nam je bil všeč, čeprav smo vedeli, da je lahko tudi zelo nevaren.

Aleš Hadalin, 7. razred

Nosil sem kurirčkovo torbo

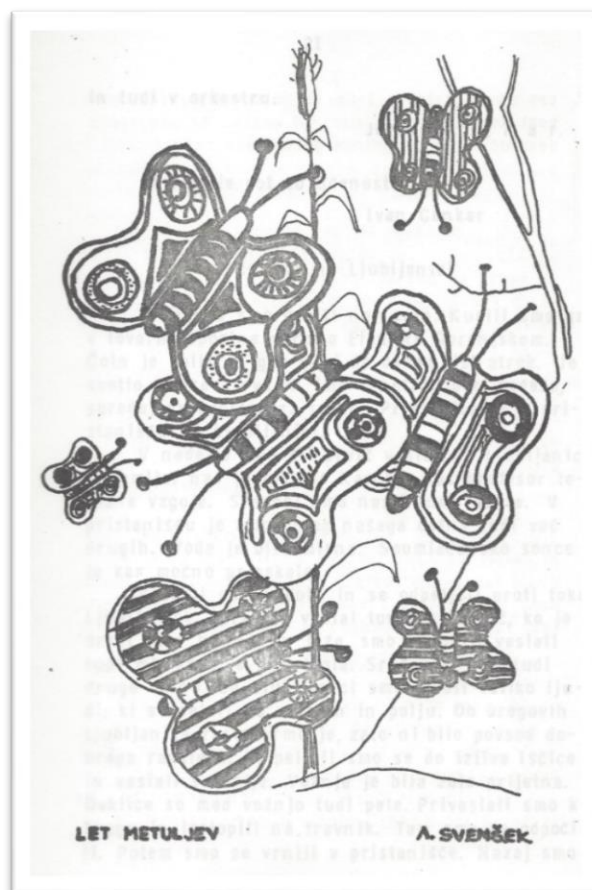
14. maja sem nosil kurirčkovo torbo. Bil sem zelo ponosen. Kurirčkovo pošto smo sprejeli od pionirjev viške osnovne šole. V parku ob Tržaški cesti smo imeli partizanski miting. Kurirčkovo pošto sem prejel že pred mitingom. Poznati sem moral geslo. Pritekel sem pred skupino pionirjev in že sem zaslišal: »Kdo prihaja?« Odgovoril sem: »Kosovel.« Vprašal sem: »Kdo tam?« Odgovor: »Kras.« Sprejel sem torbo, obljubil, da jo bom varno prenesel in jo izročil kurirju ter ponosen stekel proti zavodu. Tu sem s pomočjo ostalih pionirjev izpolnil vse potrebno: dnevnik, narisal pot na zemljevid, dal v torbo pismo za tovariša Tita in že sem bil pripravljen za nadaljevanje kurirske poti.

V parku ob Jamovi cesti so imeli trnovski in naši pionirji partizanski miting. Počakal sem na ugoden trenutek, stekel iz svojega skrivališča in že sem zaslišal: »Kdo prihaja?« ...

Izročil sem torbo pionirju – kurirju, mu naročil, naj pazi nanjo in že ga ni bilo.

Naslednji dan sem izvedel, da jo je varno prinesel mimo vseh sovražnikovih zased. Bil sem vesel.

Janez Beškovnik, 5. razred



Potep po trgovinah

Bilo je nekega deževnega dne. S prijateljico nama je bilo dolgčas, zato sva sklenili, da greva na potep po trgovinah.

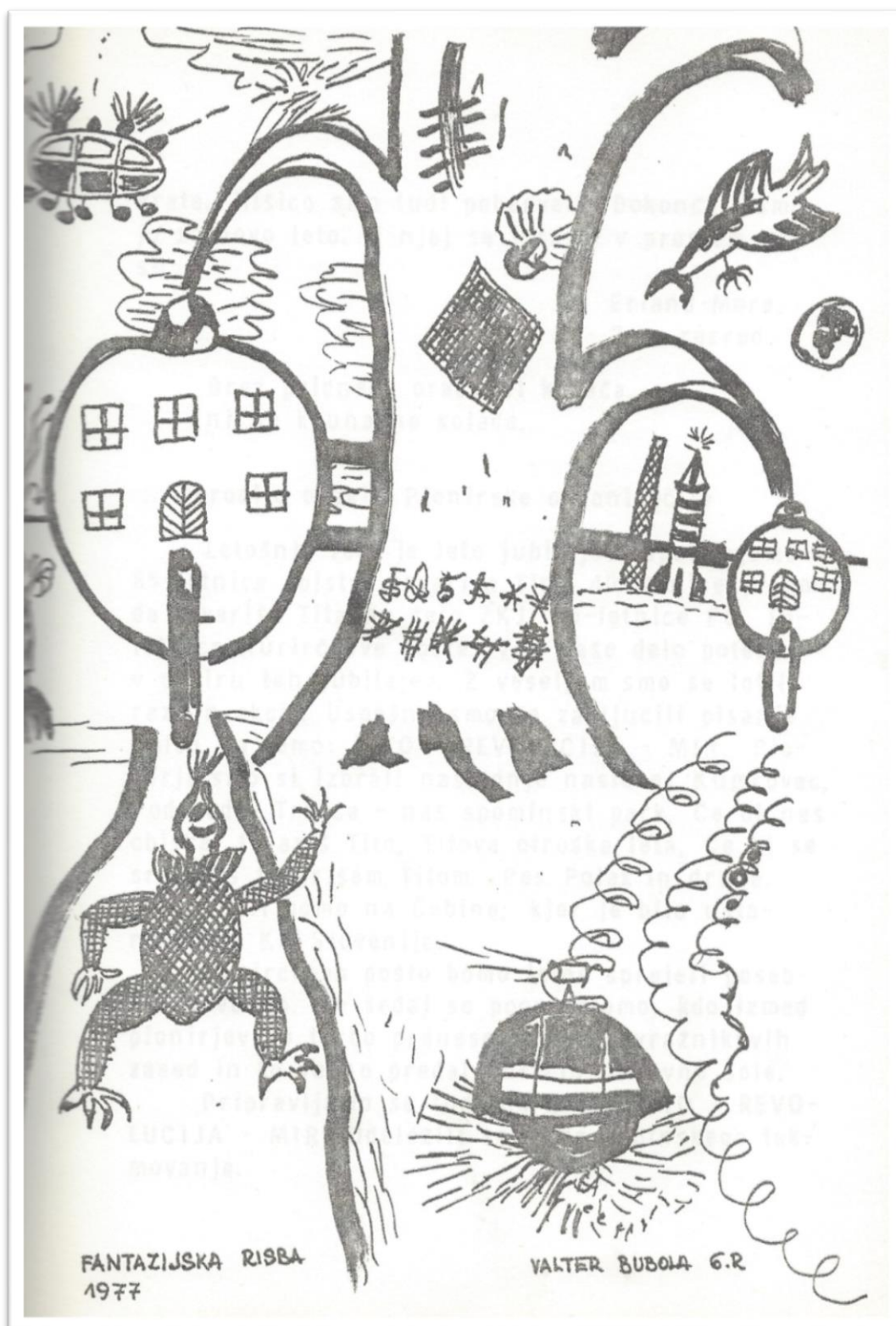
Najprej sva stopili v kozmetični salon in vprašali, če imajo lak za nohte. Kozmetičarka je bila napudrana in našminkana, na glavi pa je imela najmanj pol metra visoko frizuro. Bila je tako strašilo, da sva komaj zadržali nagajiv smehljaj; naskrivaj sva si pomežiknili, pa sva takoj vedeli, da se bova z njo malce pozabavali. Jaz sem jo najprej prosila, če nama lahko pokaže odtenke svetlo rdeče barve lakov. Ker mi niti ena barva teh odtenkov ni bila všeč, mi je pokazal še druge barve. Za mojim hrbtom mi je pretila nevarnost, da Tatjana vsak hip buši v smeh. Zato sem jo s komolcem ves čas dregala, naj bo vendar enkrat že tiho. Ko pa hahljanju za mojim hrbtom ni in ni bilo konca, sem se hitro izgovorila, da moram na avtobus in s prijateljico stekla iz trgovine. Tam sva se še nekaj časa tako smejali, da sva mislili, da bova počili od smeha. V vseh naslednjih prodajalnah sva prodajalke pripravili do tega, da so nama razkazale vse, kar sva si želeli, na koncu pa sva se izmotali, da morava na avtobus ali v šolo. Pri prodajalki z blagom pa se je zapletlo. Komaj sva stopili v prodajalno, že naju je iz misli iztrgal visok glas: »Kaj želita, deklici?« »Radi bi blago za večerni obleki,« sva si obe v en glas izmislili. Najprej nama je pokazala blago z raznobarnimi rožami. Zapletlo se je pri tem, da je bilo prijateljici blago všeč, meni pa ne. Ker pa sva se prej zmenili, da bova obe vztrajali toliko časa, da bo obema všeč ena barva obleke, sva z zadovoljnim smehljajem opazovali, kako nama prodajalka vsa iz sebe odkriva vedno nove bale blaga, nama pa nobena ni bila všeč, tako da naju je prodajalka na koncu nahrulila: »Deklici, če vama tukaj nobeno blago ni všeč, pojdita prosim v drugo trgovino, morda pa bosta tam našli kaj lepšega!«

Zdaj, ko je minilo od tega že veliko časa, se ob branju tega spisa večkrat zamislim.

Nekoč mi je bil spomin na to užitek, zdaj pa se zavedam, da ni bilo prav, ko sva tako po nepotrebnem motili prijazne in ustrezljive prodajalke. Hkrati pa tudi oproščam sama sebi, saj sem bila takrat tako otročja, da se niti nisem dobro zavedala, kaj lahko delam in kaj ne.

Vseeno mi bo ta dogodek ostal v spominu.

Danica Jalovec, 7. razred



Prijazna beseda vrata in srca odpira.
Dostikrat majhna iskra zaneti velik požar.
Če hočeš graditi visoko, moraš kopati globoko.
Drevo se naslanja na drevo, človek na človeka.
Najmočnejši je ta, ki sebe pozna.

Avtor neznan

Veter, reci mu

Veter, reci mu,
da sem ga ljubila.
Veter, reci mu,
da mi je bil vse.
In reci mu, reci veter,
da sem odrasla,
da sem razumela vse.
Reci mu, reci veter,
da sem spoznala, kaj je življenje.
Reci mu, reci veter,
da sem ga davno preživela jaz.

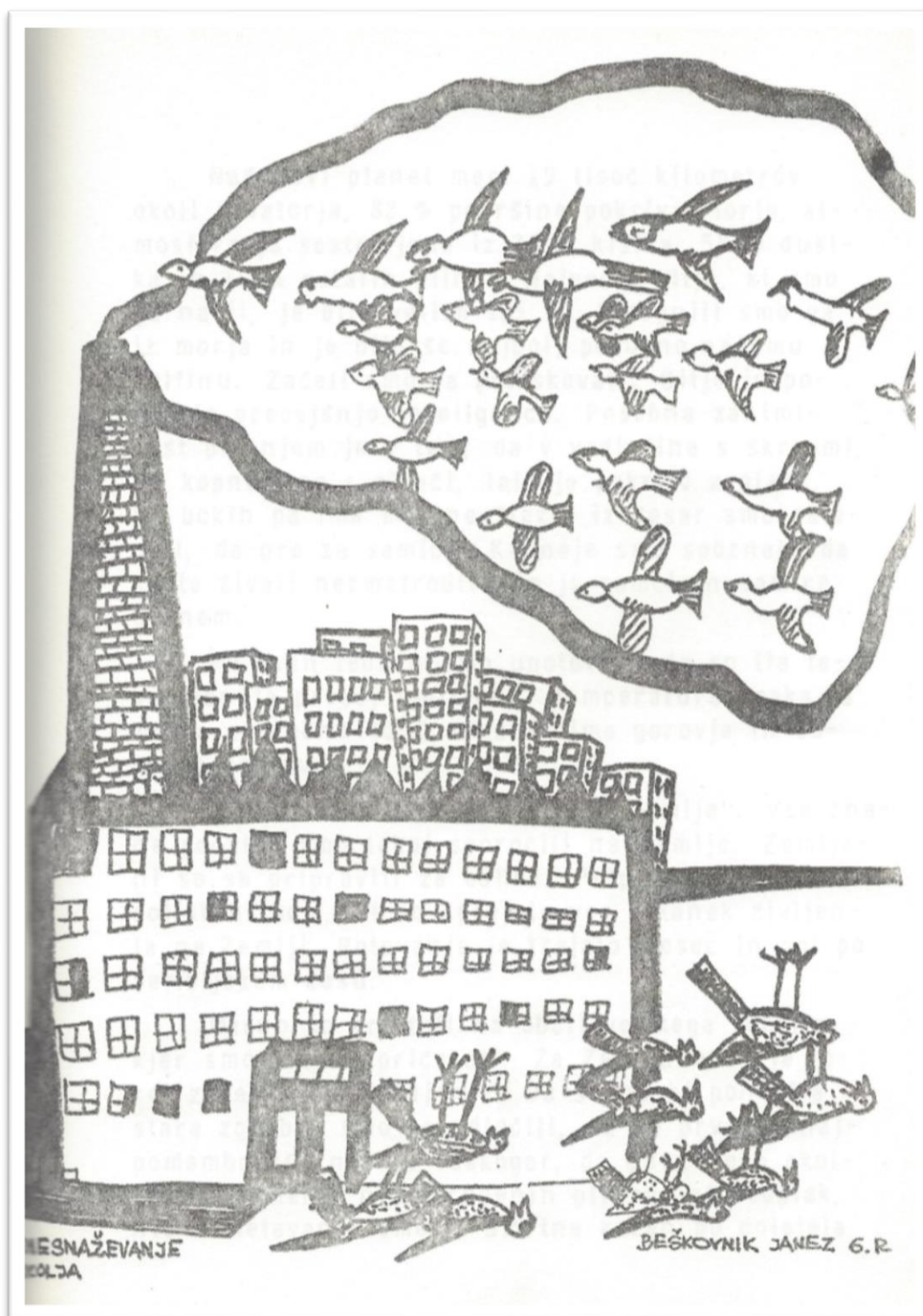
Čari ljubezni

Kakšne čare ljubezen ima,
tedaj nisem vedela,
kako ljudje srečni bodo,
nisem verovala.
Ali moj dragi vedno je moder bil,
on me o tem vse dobro naučil.
Začarati, rečejo ljudje,
morejo samo vile,
a mene so začarale tvoje oči mile.
Ljubim ga, o kako ga ljubim,
njegove ustnice,
njegov pogled
in nežne roke njegove – ljubim.

Danica Jalovec, 7. razred

Obrekljiv jezik je hujši kakor kačji pik.
Kar pride od srca, se srca prime.
Februarja pretoplo, marca bomo za pečjo.
Lepota je naravni dar.
Boljša je domača gruda, ko na tujem zlata ruda.
Hiša brez žene je kakor nož brez rezila.

Avtor neznan





Rekreacija

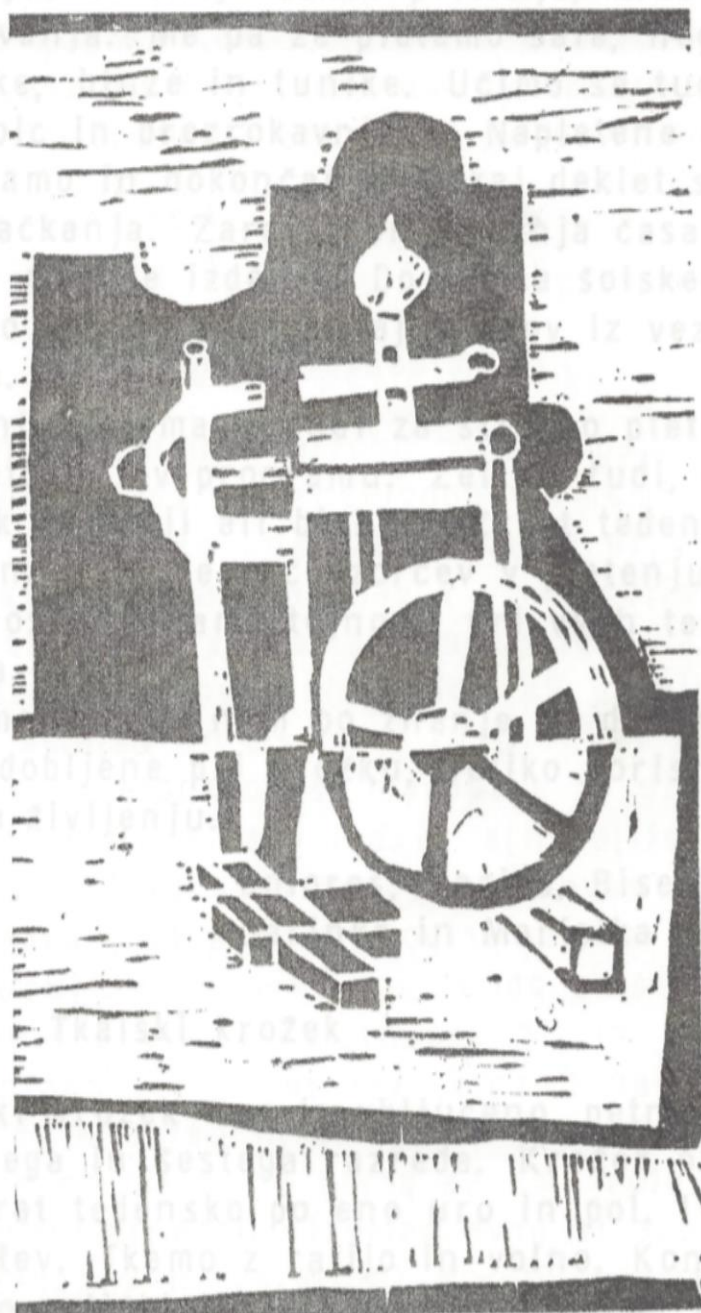
Rekreacija nam danes veliko pomeni. Zakaj? Tempo življenja je hiter, to občutimo tudi mi učenci. Družba potrebuje veliko dobrih strokovnjakov, da bi bilo delo čim bolj uspešno in kreativno. Zato se tudi v šolah zahteva trdo delo od nas mladih.

Večino prostega čas izkoristim za rekreacijo. Rekreacija mi pomeni tudi hobi. Zelo rad imam rekreacijo po napornem umskem delu.

Med počitnicami sem se ukvarjal s športom. Predvsem sem se ukvarjal s košarko, ki jo zelo rad igram. Hodil sem na sprehode in se vozil s kolesom. Mislim, da sem svoje telo vseeno premalo naprezal, ker nisem tako sproščen, kot sem bil pred počitnicami. V zavodu imamo vsakodnevno rekreacijo, rad igram košarko... Zdi se mi, da rekreacija zame ni le športno udejstvovanje, kjer sproščam svoje telesne sile, ampak tudi sprostitev duha. Uživam v kolektivni, fer igri, kjer pride do izraza tovarištvo, spoznavam značaj tovarišev itd. Ob hitri hoji v naravi ali kolesarjenju me prevzame lepota narave, svež veter ...

Domov se vrnem srečen in zadovoljen in čutim, da je tudi moj duh sproščen.

Igor Miljavec, 8. razred



IGOR MILJAVEC

KOLOVRAT

Naša misel – šolsko leto 1978/1979; št. 1

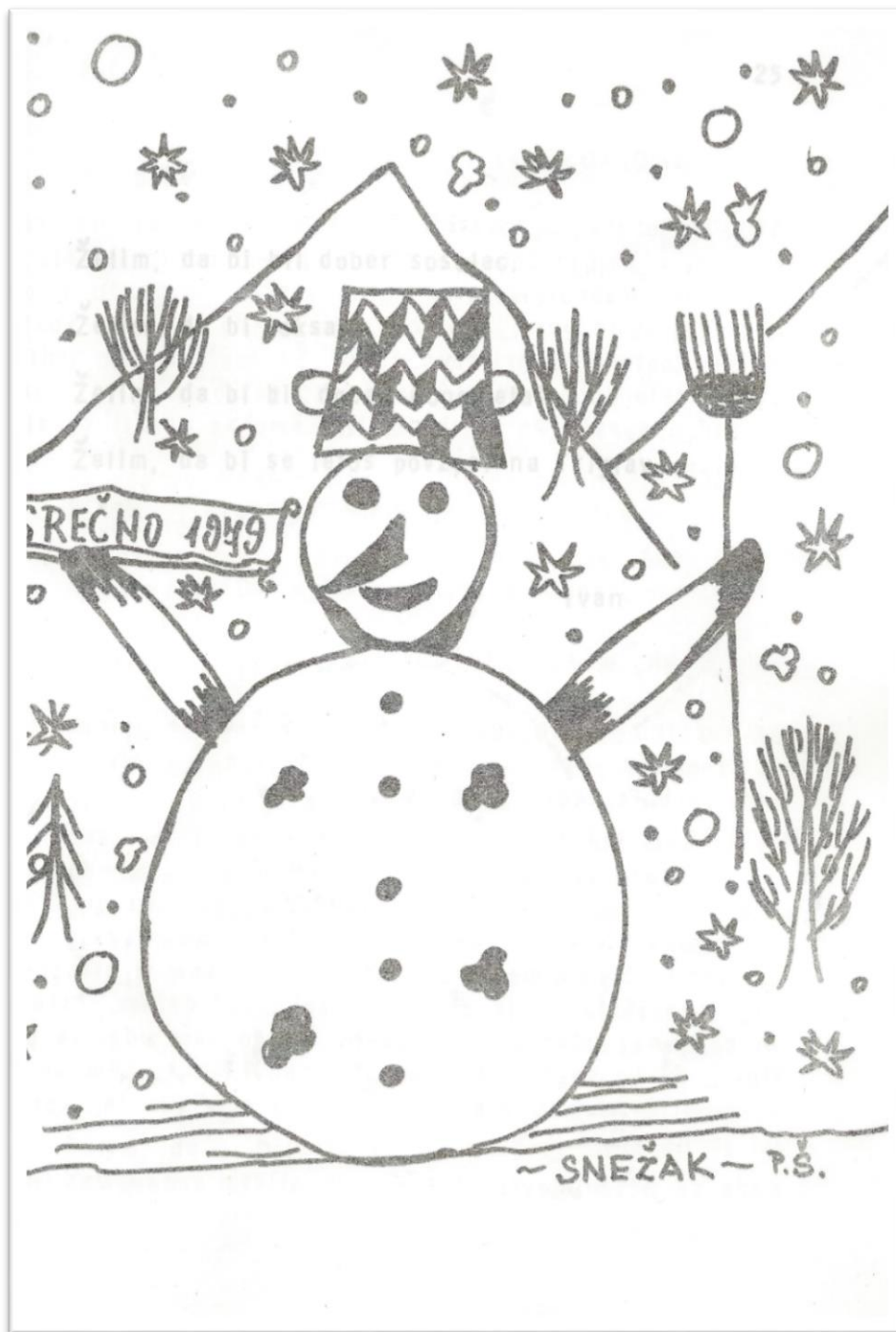
Želim, da bi bil dober sošolec.

Želim, da bi boksal.

Želim, da bi bil dober nogometaš.

Želim, da bi se letos povzpел na Triglav.

Ivan



Naša misel – šolsko leto 1978/1979; št. 2

Ob vaji za alarm

»Alarm, bežimo!«

»Ja, ali ti ne boš bežala?«

»Ne, nisem v službi!«

Tovarišica: »Povej mi, prosim, ime za peti sklon!«

Metka: »Mesečnik.«

Sabina: »Metka, mesečnik si ti, ime za peti sklon pa je mestnik.«

Vsi smo se zasmejali.

Učenci, 4. razred



Kako bi spremenil svet, da bi bilo otrokom lepše

Želim vsakemu slepemu otroku, da bi se šolal v takem zavodu.

Starejši naj ne podcenjujejo otrok, tudi otroci naj samoupravno odločajo.

Romana Kristanc, 8. razred

Želim si, da bi povsod po svetu imeli slepi in slabovidni enake pravice kot drugi ljudje. Vprašujem se, kako morejo živeti tisti slepi po svetu, ki so berači ali pa so izvrženi. Mi v zavodu ne moremo govoriti o nobenih težavah, ker jih ne poznamo.

Herman Banovšek, 8. razred

Starši ne bi smeli mučiti svojih otrok.

Edi Šteren, 4. razred

Ob smrti tovariša Tita

Prvomajski prazniki so se zame končali zelo žalostno.

Zadnji večer, ko sem bila še doma, sem zvedela najbolj žalostno novico, da je umrl tovariš Tito.

Vsak dan sem zaskrbljeno pričakovala sporočilo o zdravstvenem stanju našega predsednika. Če sem slišala, da se mu zdravje izboljšuje, sem bila zelo srečna.

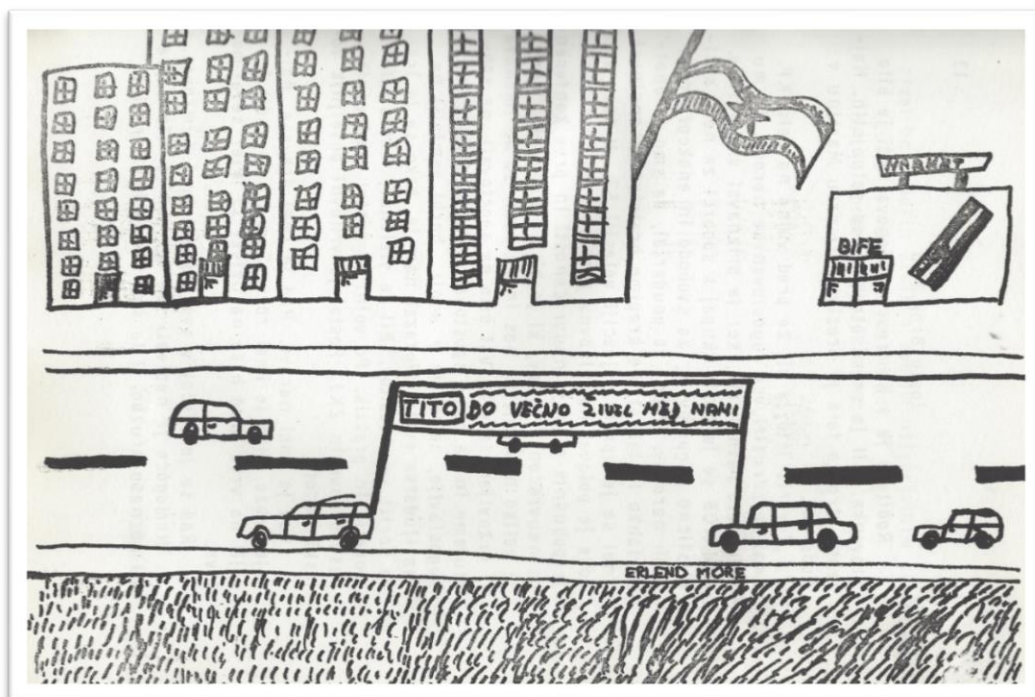
Tisto prvo nedeljo, 4. maja, pa je bilo poročilo zelo slabo. Vendar sem imela še malo upanja, da se bo tovarišu Titu zdravje vsaj toliko izboljšalo, da bo dočakal 35-letnico osvoboditve in da bo z nami praznoval svoj rojstni dan in dan mladosti.

Od ponedeljka do četrтка so bili zame najbolj žalostni dnevi. V šoli smo veliko časa posvetili tovarišu Titu. Gledali smo vse televizijske prenose, poslušali radijske oddaje, brali dnevni tisk in druge zgodbe ter se pogovarjali o Titu kot junaku in trikratnem heroju.

8. maja je bil le sončen dan. Vsa Jugoslavija in z njo ves svet pa je bil zagrnjen v globoko žalost. Zdelo se mi je, kot da življenje zamrlo. Ceste so bile prazne, stroji po tovarnah so obstali, trgovine so bile zaprte. Vsi smo z žalostjo v srcu spremljali zadnjo pot našega ljubljenega Tita.

Razmišljala sem o vsem, kar je nam pionirjem naročil naš dobri voditelj. Tako kot vsi pionirji, sem tudi jaz sklenila, da bom hodila po poti, ki nam jo je načrtoval naš Tito.

Vida Batistič, 4. razred



Samoupravni dan

Imeli smo samoupravni dan, tako kot vsako leto. Samoupravni dan je za nas praznik. Takrat prevzamemo vlogo učitelja, negovalke itd. Začeli smo zjutraj z nego. Potem smo prevzeli delo učitelja v šoli. Imela sem eno uro. Učila sem SN 6.-7.b razred. Obravnavala sem krvni obtok. Mislila sem, da bom manj znala povedati. Ura se mi je kar dobro posrečila. Najbolj me je presenetilo sodelovanje učencev, ki pa ga nisem pričakovala. Morda mi je prav zato uspelo narediti uro živo. Takrat sem spoznala, kako mora učitelj učiti. Že dan prej sem se skrbno pripravljala za to uro. Pri pripravih, ki sem jih napisala pa sem spoznala, koliko truda mora vložiti učitelj, da napiše priprave. Učitelj biti je lepo, če so otroci pridni, če poslušajo in sodelujejo.

Po končanem pouku smo imeli proslavo. Ni bila takšna, kakor bi lahko bila, ker nam je vreme prekrižalo načrte. Proslavo smo želeli imeti na dvorišču pred zavodom, zaradi dežja pa smo jo morali imeti v dvorani. Na proslavi sem sodelovala tudi jaz. Trudila sem se, da se ne bi zmotila, toda trema je bila močnejša. Programa, ki smo ga napisali, je bilo že konec, toda nekateri smo želeli še kaj pokazati.

Po malici so fantje in tovariš Končar igrali in peli. Veselja ni manjkalo. Tudi mi smo peli. Zbrali smo se v krog okoli njih in peli. Oder je bil premajhen, toliko nas je bilo, zato smo napravili krog po dvorani. Najbolj mi je bila všeč pesem Jugoslavijo. Po večerji smo odšli na dvorišče, kjer smo zakurili kres. Strnili smo se v krog in peli partizanske pesmi. Spomnila sem se tudi na tovariša Tita. Takrat mi je korak zastal. Kmalu pa se mi je spet vrnilo veselo razpoloženje. Pritegnilo me je petje otrok in tovarišev strnjenih v krog in pesem DRUŽE TITO MI TI SE KUNEMO. Odšli smo v dvorano s 5. in 6. razredom in priredili ples. Plesali smo polke, valček, ča ča ča itd.

Ta samoupravni dan je bil zame najlepši izmed vseh samoupravnih dni. Najlepše pa je takrat, ko zapojemo Družje Tito mi ti se kunemo.

Tatjana Grašič, 7. razred

Optakon – moj napredek

Branja z optakonom se učim drugo leto, 40 šolskih ur. Berem knjigo Ime mi je Gojko. Branje gre počasi in potrebno je veliko vaj. Poprečno preberem pet besed v minuti. V eni uri preberem eno stran. To je sicer malo, a sem zadovoljen, da že berem; za dobro branje je potrebno veliko vaj kar 100 šolskih ur.

Optakon smo dobili iz Amerike pred enim letom. Kupili bomo še enega. Je zelo drag pripomoček in je najnovejša iznajdba.

V knjižnici si bom lahko izposodil vsako knjigo in ne bom več navezan le na knjige, ki so prepisane v brajico.

Matija Hunjet, 6. razred

Življenje v Zavodu

Sem Ksenija Vinkler in obiskujem 6. a razred osnovne šole v Zavodu za slepo in slabovidno mladino. Doma sem iz Ptuja. Preden sem pred tremi leti prišla v Zavod, sem doma obiskovala redno osnovno šolo. Pouk pa mi je delal velike težave. Nisem videla brati iz knjig, še manj pa s šolske table. Snov sem morala vedno prepisovati od součencev. Tu v Zavodu lahko sledim pouku in nimam več težav. Naučila sem se Braillovo pisavo in zdaj berem s tipom. V Zavodu skrbijo tudi za slabovidne. Učenci imajo učbenike s povečanimi črkami.

V Zavodu se dobro počutim. Všeč mi je, da se lahko vse naučim že pri pouku in pri urah samostojnega učenja. Zelo rada obiskujem pouk strojepisja, kjer se veliko naučim. Rada pletem in zato sem se vpisala v krožek dekliških ročnih del; pletemo, šivamo in kvačkamo. To pa seveda ni edini krožek na naši šoli. Obiskujem tudi tkalski krožek, kjer prepletamo, delamo s statvami in izdelujemo tapiserije. Pri samourejanju se učimo kuhati, pa tudi šivati in opravljamo različna dela na vrtu. V čitalnici veliko beremo in se pogovarjamo o knjigah.

Hodim tudi k pouku klavirja. Nekateri učenci se učijo igrati na kitaro, harmoniko in melodiko. Imamo pa tudi pevski zbor. Na šoli deluje še veliko krožkov, na primer šahovski, tehniški, dramatski, lutkovni, ritmični in še več drugih. Seveda pa mi zmanjkuje časa in se ne morem vključiti še v te krožke.

Ksenija Vinkler, 6. razred

Rad bi postal vojak

Srečal sem četo vojakov. Bili so to sami mladi, vzravnani fantje. Zamislil sem se. Le kako živijo vojaki in kaj vse delajo? Zamikalo me je, da bi postal vojak.

Nekega dne sem v Ajdovščini v trgovini srečal vojaka. Povedal mi je, da je doma iz Ljubljane. Bil je zelo prijazen, opisoval mi je življenje v vojašnici. Tam se naučiš reda. Vse mora biti točno: vstajanje, vojaške vaje, počitek. Vendar imajo še dovolj časa za šah, šport, glasbo in ogled filmov. Vsak vojak mora biti pogumen, tovariški. Če si priden, se lahko učiš in postaneš narednik ali pa še kaj več. Kar žal mi je bilo, ko je vojak moral oditi. Gledal sem za njim.

Spet sem premišljeval. Lepo bi bilo, če bi bil tudi jaz vojak. Branil bi svojo domovino, ker jo imam rad.

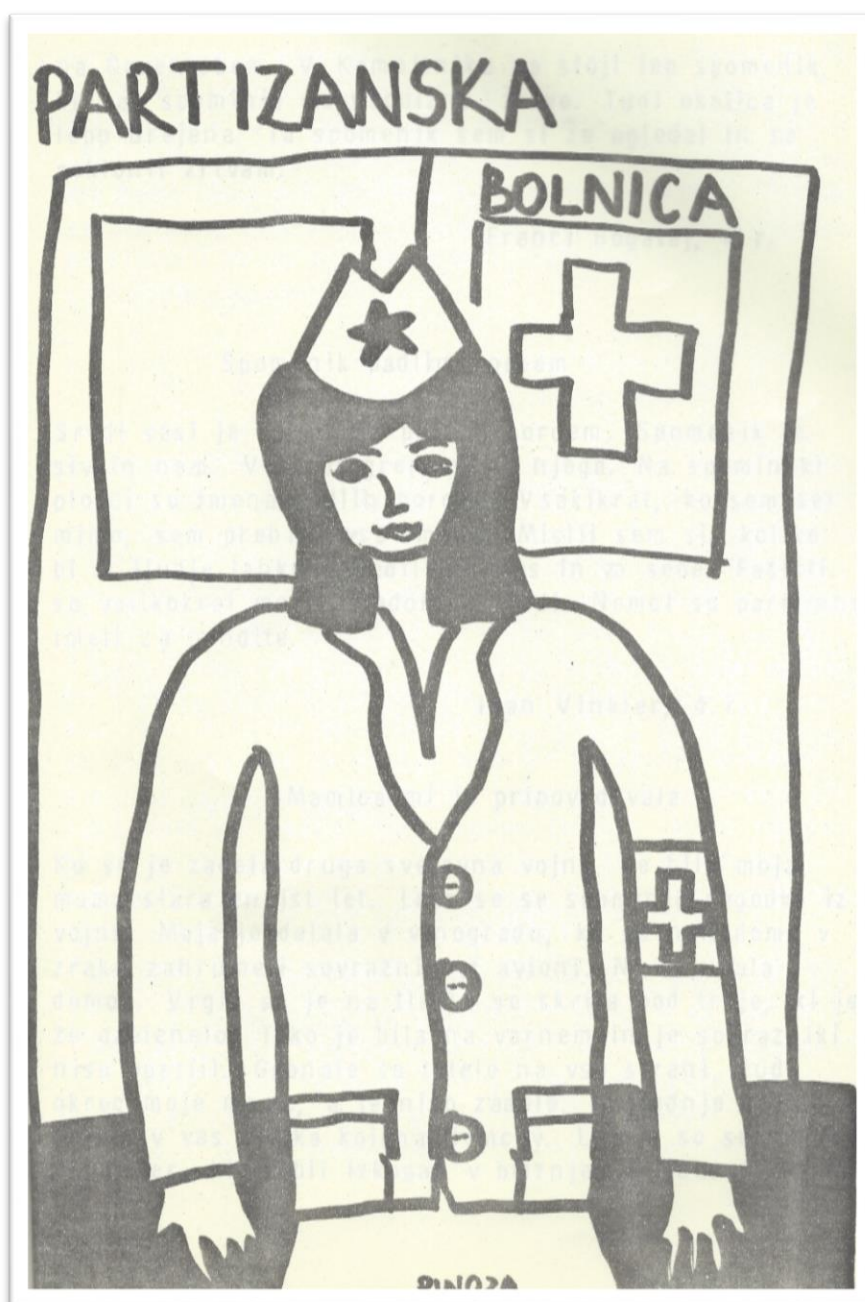
Slavko Nagode, 5. razred



Ob 70-letnici Lidije Šentjunc

Vsa leta po vojni je tov. Lidija Šentjunc spremljala življenje in delo slepih in slabovidnih otrok našega zavoda in delo našega zavoda. Pomagala je že prav na začetku, da je zavod ostal v Ljubljani, v središču kulturno-političnega življenja.

Tudi ob svojem življenjskem jubileju je prišla med nas, da smo ji lahko zaželeli še veliko srečnih let, ji čestitali k visokemu odlikovanju, ki ga je prejela od Predsedstva SFR Jugoslavije in se ji zahvalili za vse kar je dobrega storila za slepe.



Dobili smo kip kurirja Jovice

Kip kurirja Jovice je najvišje priznanje za marljivo delo pionirskim odredom. Tudi mi smo si vedno želeli dobiti to najvišje priznanje; bilo je za nas simbol bogatega dela pionirjev na vseh področjih dela.

Delo našega pionirskega odreda je bilo večkrat pohvaljeno in vedno smo si želeli kip kurirja Jovice.

Letos pa se nam je ta tiha želja le izpolnila.

25. april je bil za nas slovesen dan. Na podelitev priznanja smo se temeljito pripravili. Imeli smo lepo proslavo v počastitev 40-letnice OF in vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti v zavodu, nato pa smo se udeležili na Viču proslave, ki je bila posvečena 4-letnici OF in občinskemu prazniku občine OF.

Na tej proslavi nam je predsednik ZP Slovenije tovariš Franc Kržan slovesno izročil kip kurirja Jovice. Sprejeli smo ga trije pionirji. Predsednica se je v imenu pionirjev za priznanje zahvalila.

Ponosni smo, da smo tudi mi za svoje delo prejeli tako priznanje. Trudili se bomo, da bomo še naprej uspešni v svojem delu.

Pionirski odred Anton Zadel

Foto krožek

Zelo smo pogrešali foto krožek. V zavodu je veliko dogodkov, ki jih želimo ohraniti na fotografijah. Jaz pa najraje delam posnetke iz narave. Posebno dobro mi je uspel film Ob Ljubljanici. Iskal sem trepetajoče podobe v vodi: odsev stare Ljubljane v vodi, hiše so postavljene na glavo, tudi nekaj dobrih motivov veslačev (na vodi), športnikov, vrbe žalujke se sanjavo zibljejo in trepečejo v vodi. Žal je film posnet v črno beli tehniki.

Film sem seveda tudi sam razvil, kar mi je na moje presenečenje dobro uspelo.

Filmska tehnika me je povsem očarala in zdi se mi, da sedaj dosti več opazim pri vsakem pogledu posebno še v pomladno naravo.

V krožku nas je šest navdušencev za fotografijo. Že razgovorom o fotografiji smo z veseljem prisluhnili. V zavodu smo ovekovečili vrsto nastopov in prireditev in tako pomnožili bogat fotografski arhiv o našem zavodu.

Zdravko Jesenšek, 8. razred



Intervju s tov. Romanom Brvarjem

Učenec: V soboto 24. oktobra ste bili v Murski Soboti, kjer so Vam na slovesnosti izročili priznanje republiškega centra klubov OZN za uspešno delo mentorja kluba OZN v našem zavodu.

Mentor: Rad delam v klubu OZN, kjer zvem veliko zanimivega.

Učenec: Kaj pa vam pomeni delo v klubu OZN?

Mentor: Že od nekdaj sem seanimal za dogajanja po svetu. Bolele so me krivice, ki se dogajajo deželam v razvoju. Zanimati sem se začel za delo OZN in njena prizadevanja za mir in enakopravne odnose med deželami sveta. Občudoval sem napore tov. Tita in Jugoslavije v boju za mir in proti blokovski neuvrščeno gibanje. Svoje prepričanje in navdušenje za tako delo pa sem hotel približati tudi mladim, ki jih zanimajo svetovna dogajanja. Zato sem bil vesel, ko so mi zaupali mentorstvo v klubu OZN na naši šoli.

Učenec: Kaj Vam pomeni priznanje, ki ste ga prejeli od republiškega centra klubov OZN?

Mentor: Predvsem veliko spodbudo za nadaljnje delo z mladimi. Smatram, da je to priznanje za naše skupno delo, saj brez vas aktivnih klubovcev delo kluba OZN ne bi bilo tako uspešno.

Učenec: In Vaše želje za prihodnost?

Mentor: Predvsem si želim, da bi čimveč mladih spremljalo napore OZN in naše neuvrščene politike, da bi se seznanjali s svetovnimi problemi in le-te tudi razumeli in jih razlagali naprej. Na kratko: čimveč ljudi moramo seznaniti s perečimi problemi v svetu in s tem pripomoči k bolj uspešnemu delu OZN in njenih organizacij.

Učenec: Hvala za vaše odgovore.

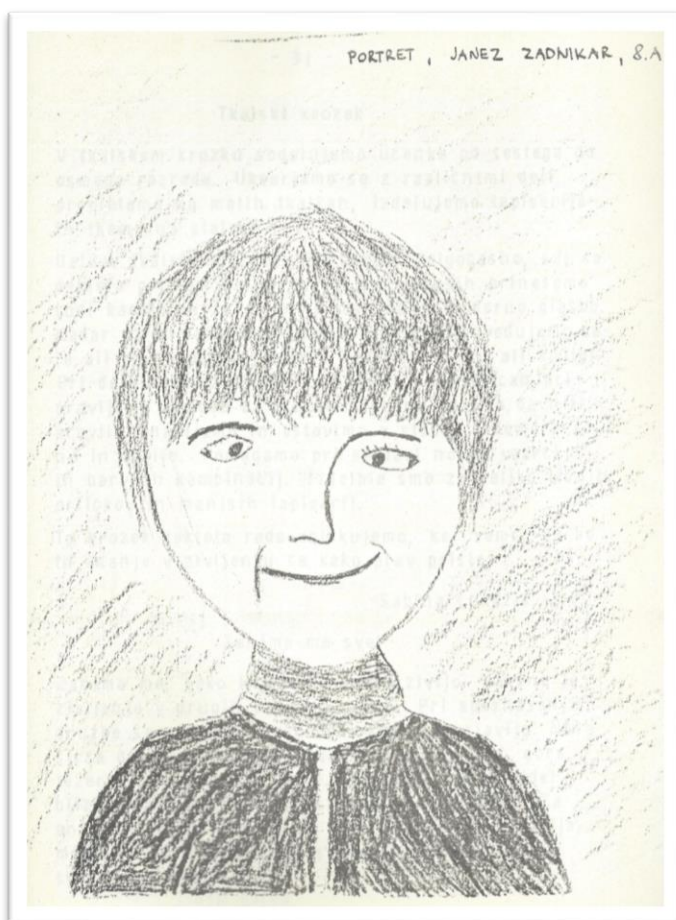
Intervju je vodil Matija Hunjet, 8. razred

To si ti, moja rejniška mati

Živim v rejniški družini. Star sem bil tri leta, ko so me vzeli v rejo. Pri njih sem že dvanajst let. Moja rejniška mati skrbi za mene, kot da bi bil njen otrok. Imam jo rad, ker se je trudila zame, da bi bil pošten, dober, da bi rad delal. Vsi člani te družine me imajo radi, posebno še oba sinova. Mati je hodila pome v zavod, ko še nisem mogel sam domov. Vselej me sprejmejo toplo in prijazno, rad odhajam tja domov, kjer se me razveseli moja rejniška mati. Ali bi odšel k svoji pravi materi? Odločno bi rekel: »NE.« Znam ceniti ljubezen rejniške matere, ki mi jo je dajala. Ni ji bilo lahko. Opravljala je poklic frizerke, skrbela je za svoja dva sinova in tudi zame. Nikoli ni nič tožila, šla je svojo pot naprej. Ali jo znam ceniti dovolj? Ji bom lahko kdaj kaj dobrega napravil, morda ko bo stara in bolehna.

In njeno družbeno koristno delo? Razdajala se je meni, tujemu neboljenemu otroku. Dobro vem, da bom zrasel v poštenega človeka, saj me je vzgajala moja dobra rejniška mati.

Tone Kreslin, 7. razred



Kronika

1. 9. 1982 – slovesen začetek šolskega leta.

Zbrali smo se v dvorani skupaj s starši in učitelji, da zvemo, kdo so razredniki, kje so naši razredi z ozirom na spremenjene življenjske pogoje ob gradnji telovadnice. Tolažili smo novince, ker so jokali. Kodrasti deček plavih las je zašel na gugalnice za majhne otroke in že so ga zgrabili, češ, še ne ve, da se tako velik deček ne sme gugati. In jok je bil še bridkejši.

Avtor neznan

Želim, da ne bi bilo veliko prometnih nesreč. Želim, da ne bi bilo krize z bencinom. Želim, da bi dobro videl.

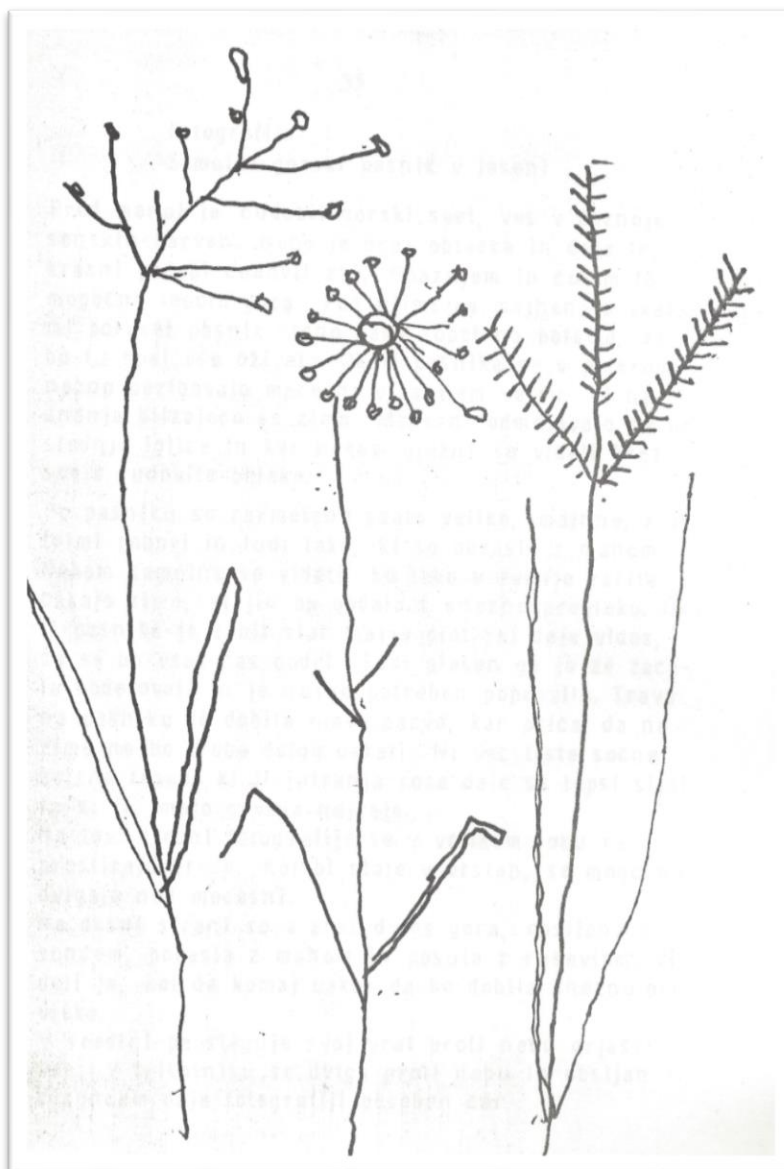
Bojan



Slovo od zavoda

/.../ Tako se spominjam tega dogodka. Veliko razmišljam tudi o svojem nadaljnjem šolanju. Odločil sem se za šolanje na ekonomski šoli v Kamniku. Veselim se in bojim hkrati tega šolanja. Veselim se zaradi tega, ker bom cel teden doma, bojim pa se zato, ker se mi zdi, da nas v zavodu preveč »crkljajo«. Nekako tovariši nimajo tako strogega kriterija, kot ga imajo po drugih šolah. Zato se bom moral še presneto potruditi, da bom lahko končal to šolo. Zavodskim tovarišem in vsem, ki delajo v zavodu, pa lahko rečem samo hvala.

Erlend More, 8. razred



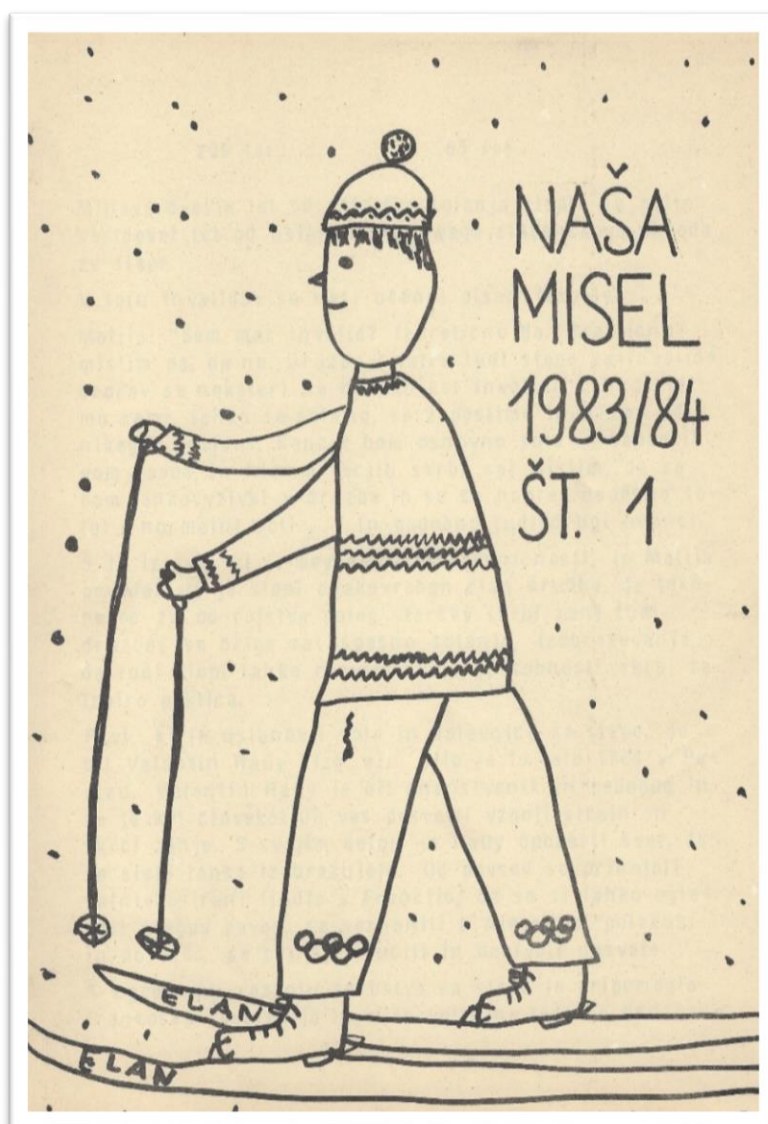
200 let ... 65 let

Mineva dvesto let od pričetka šolanja slepih in petinšestdeset let od ustanovitve prvega slovenskega zavoda za slepe.

V letu invalidov so naši učenci pisali takole:

Matija: »Sem mar invalid? Teoretično da. Praktično mislim pa, da ne. Družba smatra tudi slepe za invalide, čeprav se nekateri ne čutimo kot invalidi. Lahko živimo sami, lahko se šolamo, se zaposlimo in nismo od nikogar odvisni. Končal bom osnovno šolo in zapustil bom zavod in nimam večjih skrbi, saj mislim, da se bom lahko vživel v družbo in se še naprej uspešno šolal v normalni šoli...« /.../

Marija Golob



Pri nas doma

Ko se začne nočiti, pri nas doma sedemo k večerji. Po večerji pa kdaj tudi zapojemo in začnemo igrati. Oče igra na orglice. Gledamo televizijo in igramo karte. Včasih pa pridejo k nam sosede in skupaj igramo karte, naša družina proti sosednji. Pogovarjamo se s staro mamo o starih časih. Moja stara mama je stara štiriinosemdeset let. V hiši imamo tudi papige. Ko se zmrači, začnejo čivkati, se oglašajo, da bi jih spustili ven, da bi letale po kuhinji. Nekoč je ena od papig padla v lonec z mrzlo vodo. Naša družina je ponavadi pokonci do pol desetih. Preden gremo spat, se vsi umijemo in spijemo kozarec čaja, potem pa gremo v posteljo.

Boris Prejac, 6. razred



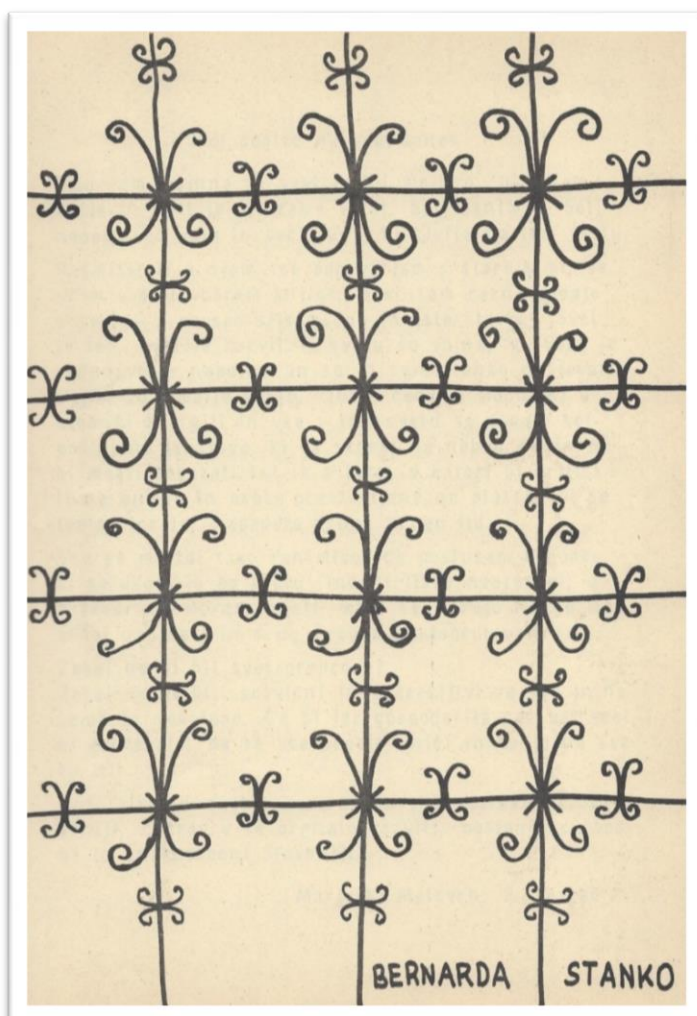
Naša misel – šolsko leto 1984/1985; št. 1, letnik 13

Izšla je prva številka Naše misli po smrti ljubljenega ravnatelja. Skrbno je spremljal izid vsake številke šolskega glasila in nam dajal obilo nasvetov in spodbud. Zanimal ga je vsak članek in tudi to, kdo ga je napisal.

Naš ravnatelj France Rožanec ni poznal počitka. Večkrat je rekel: »Delo je drevo, v čigar senci se človek spočije.« Zadnje leto njegovega življenja je bilo še posebej dejavno in je prineslo njemu, ravnatelju, kot tudi nam učencem veliko veselja. Ob naših velikih proslavah 200. obletnice šolanja slepih in 65. obletnice našega zavoda smo odprli novo telovadnico oziroma rekreacijski prostor za slepe in slabovidne. Gradnja le-tega je bila v največji meri njegova zasluga. Z nami se je veselil te nove pridobitve.

Vse življenje je posvetil delu za slepe in slabovidne. Naš pokojni ravnatelj nam bo ostal zapisan globoko v naših srcih.

Uredniški odbor



Moj prvi prihod v zavod

Tega je že mnogo let. Še zmeraj občutim tisti strah v sebi, ko sem prišla prvič v zavod. Jaz sem si predstavljala zavod čisto drugače, kakor je v resnici.

Predstavljala sem si takole. Da je to velika šola, da je veliko učencev in da bom lahko hodila po končanem pouku domov. Ko sem prišla na zavodsko dvorišče, sem videla veliko otrok, kako so se igrali. Takrat so me gledali, jaz pa njih. Takrat me je bilo že strah in sem stisnila očetovo roko. Bala sem se, da ne bi ostala tukaj. Ko so prišle tovarišice okoli mene, sem se začela jokati. Čutila sem, da bom ostala v zavodu. Prišla je neka tovarišica in mi rekla, da je moja razredničarka. Vprašala me je, kako mi je ime, povedala sem, ampak z jokom. Očetove roke pa še zmeraj nisem spustila. Prišla je tista ura, ko je oče moral oditi od mene. Rekla sem, da ga bom spremljala do ograje. Spremljala sem ga do ograje, ampak sem mu ušla in steka na postajo. Takrat sem gledala nazaj in sem videla očeta, kako leti za mano in še dva fanta in enega tovariša. Skrila sem se za drevo. Ko so prišli na postajo so me začeli loviti. Ujeli so me, takrat me je tovariš vzel v naročje in me je nesel nazaj v zavod. Oče mi je rekel, naj bom pridna. Rekel mi je, da mi gre nekaj kupit in da se takoj vrne. Pogledala sem mu v oči, videla sem, da mu tečejo solze.

Oče se je takrat obrnil in šel. Takrat sem začela vpiti in klicati očeta. Oče se je obrnil še enkrat in šel. Takrat je prišla tovarišica in me je vzela v naročje. Še zmeraj sem jokala in klicala očeta. Takrat mi je tovarišica rekla, da me oče sliši in da je tudi njemu težko. Takrat me je stisnila k sebi in me božala. Svoj obraz je stisnila k mojemu.

Takrat sem utihnila. Nisem več jokala niti očeta klicala.

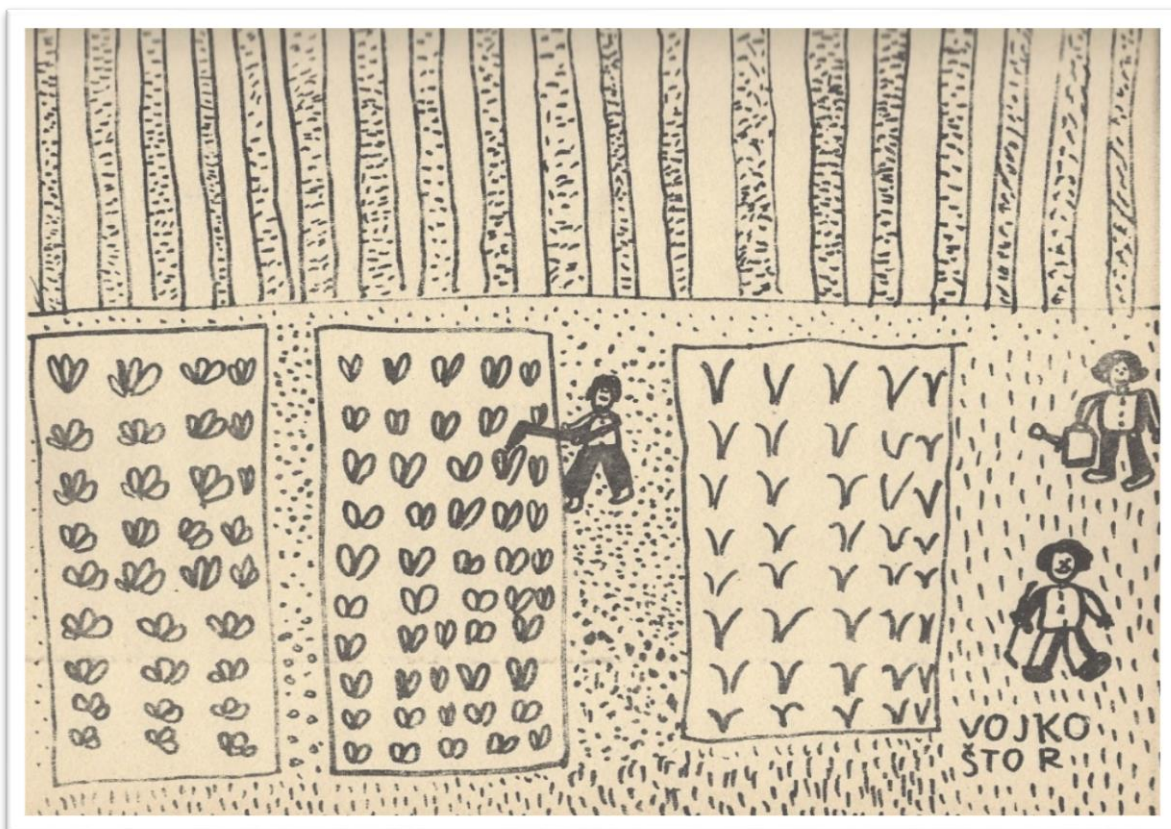
Sevleta Omerovič, 6. razred

Naša greda

V kotu ob ograji smo na zavodskem dvorišču prekopali zemljo in naredili grede. Vsak razred je dobil svojo gredico. Naša je tretja po vrsti.

Gredo smo najprej prelopatili nato pa z železnimi grabljami prerahljali zemljo. Na gredo smo posejali papriko, korenček, redkvico in bučke. Če ne dežuje in je zemlja suha, gredo zalijemo. Vsak dan opazujemo kako raste zelenjava. Najprej je iz zemlje prilezla redkvica. Veselimo se, ko bo redkvica zrastle in jo bomo pojedli.

Andrej Špec, 3. razred



Naša misel – šolsko leto 1985/1986; št. 1, letnik XIV

Moj oče

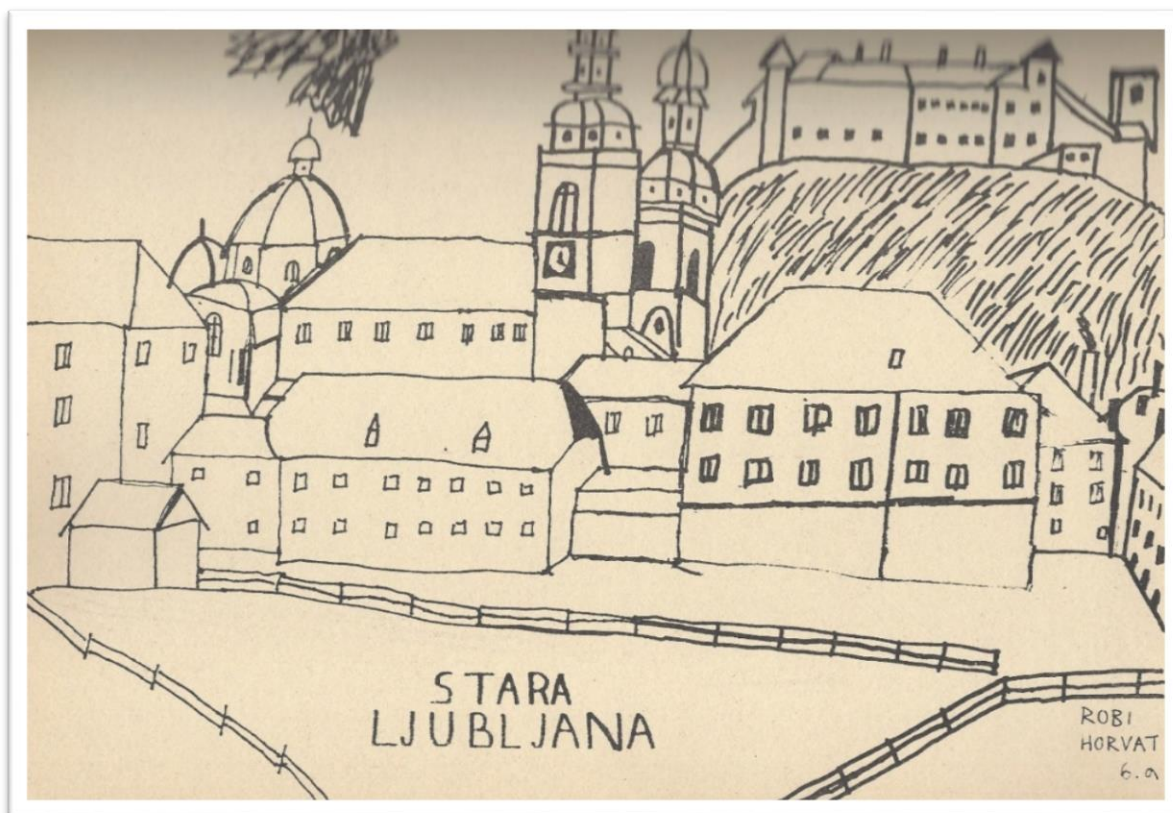
Moj oče se je rodil leta 1950. V rani mladosti, ko je bil star komaj 9 mesecev, mu je umrla mama. Staremu očetu sta ostala dva nepreskrbljena otroka, hčerka Ida in moj oče Tone. Živeli so na deželi v Podvelki ob reki Dravi. Ker je njegov oče hodil v službo, mu je pri otrocih pomagala babica. Ker je bila babica že stara, je tudi kmalu umrla. Tako je moj stari oče ostal čisto sam s svojima otrokoma. Moj oče je preživel svoja otroška leta brez matere in babice. Vsi ostali, ki bi lahko pomagali staremu očetu, so živeli daleč stran.

Z veliko truda in ljubezni, je stari oče vzgojil oba otroka. Moj oče je postal krepak rudar. To je moj oče in sem ponosen nanj; lepo skrbi za mene in za sestrico, rad ima svojo ženo. Dela sleherni dan po štirinajst ur; teden dni ponoči, potem pa teden dni podnevi.

Je velik in močan, se rad smeje in je vedno dobre volje. Žal mu je, ker se z Darjo šolava v zavodu. Tem bolj smo veseli, ko prideva z Darjo domov. Še nikoli se na nas ni razjezil. Zelo rad imam svojega očeta. Dela globoko pod zemljo. Zelo se bojim, da ga ne bi zasulo. Večkrat je bil že poškodovan.

Robert Harnik, 6. razred

Naša misel – šolsko leto 1985/1986; št. 2, letnik XIV



Igranje

Jaz se igram z vlakom. Moj vlak je na baterije. Ima plastično progo. Lokomotiva pelje tri vagone. Pelje bolj počasi.

Marjan Žalar, 1. razred

Naša misel – šolsko leto 1986/1987; št. 1, letnik XV

Moj poklic

Dolgo časa se nisem mogel odločiti za svoj poklic.

Hodil sem k tovarišici psihologinji, se z njo pogovarjal o raznih poklicih, in končno sem se odločil. Po končani osnovni šoli bom odšel v Škofjo Loko, kjer se bom izučil za kovinarja. V Škofji Loki je Center slepih in slabovidnih. Tam se izučijo lahko za telefonista, administratorja in kovinarja. Skoraj vsi učenci, ki se šolajo najprej v Zavodu za slepo in slabovidno mladino, odidejo v usmerjeno izobraževanje v Škofjo Loko. Tam so tudi slepi in slabovidni upokoјenci, ki delajo v delavnici. Imajo še metlarsko, ščetarsko in še nekaj drugih delavnic. Nekateri učenci ne dobijo zaposlitve, zato so še naprej v delavnici.

Učenci si morajo v domu sami oprati obleko, dobivajo tople malice in kosila.

Slavko Ovsenik, 7. razred



Naša misel – šolsko leto 1986/1987; št. 2, letnik XV

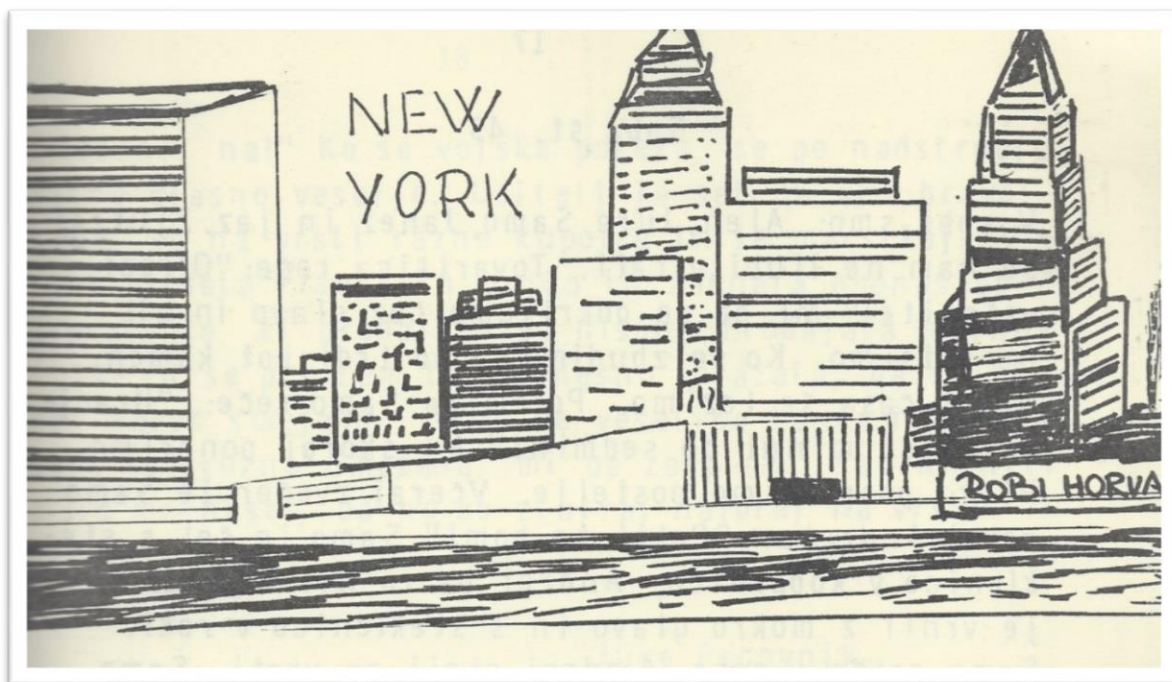
V Prekmurju

Bila sem v Prekmurju. Tam se je rodila moja mami. Pri teti v Prekmurju imajo psa. Ime mu je Medo. Zelo je hud. Imajo dva mačka: Murija in Lizija. Neko jutro sem prinesla Muriju salamo, prišle so kokoši in hotele so pojesti salamo. Jaz sem jih spodila. Pri teti sem stopila tudi v gnoj.

Brigita Kozlar, 1. razred



Naša misel – šolsko leto 1987/1988; št. 1, letnik XVI



Soba

Naša soba spada med najbolj obiskane sobe v zavodu. Tudi, če bi zvečer kdo izmed nas hotel zaspati, mu to ne bi uspelo.

Ko zvečer zazvoni zvonec, vsi vemo, da se bo pričel ringaraja. Potem pride nočni in kot vedno vpraša: »Kako to, da še niste v posteljah? Naj vas zapišem?«

Za njegov govor se ne zmenimo dosti. Drugi se umaknejo iz naše sobe in čakajo novo priložnost. Prvi pridivja v našo sobo Vojko in zakliče: »Fočeki, pridite, Franci in Andrej se pretepata!« Seveda smo vsi v hipu na bojišču. Iz sobe se zasliši: »Ti bom že pokazal, ti cucek ti, av, kozel zmešani, na!« Ko se vojska poleže, se po nadstropju začne glasno veselje. Učitelj je šel na vrh. Bravo! Sedaj so na vrsti razne kupčije in še marsikaj. V sobo prideta Franci in Vojko in začneta oponašati prodajalce, ki prodajajo po hišah. Prodajata majhne rutke in se pri tem tako smešno izražata, da se jima res moraš smejati. Nato se veselica konča in vsaka soba je grozno umazana, mi pa zaspimo. Res ni niti malo možnosti, da ne bo zjutraj najprej na vrsti zehanje.

Jure Pečovnik, 5. razred

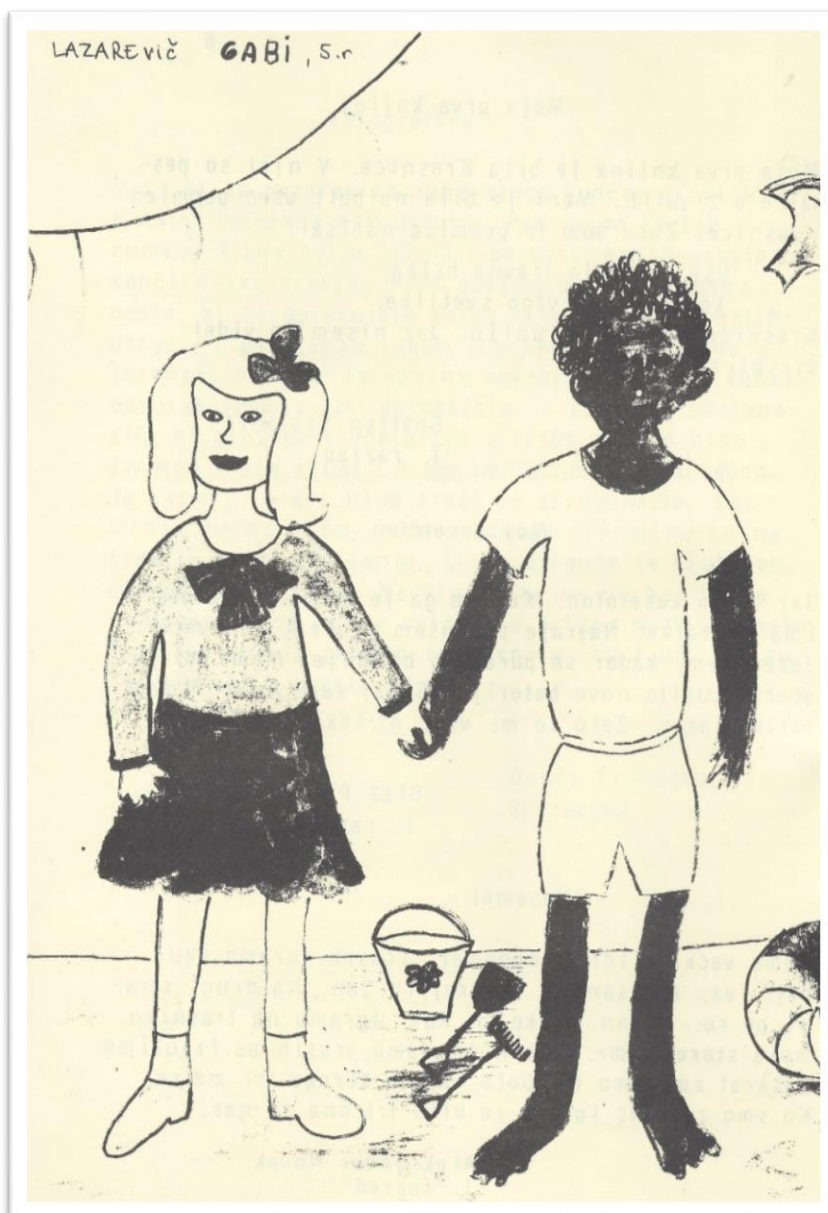


Naša misel – šolsko leto 1987/1988; št. 2, letnik XVI

Moj kasetofon

Jaz imam kasetofon. Kupila ga je mama. Kasetofon ima slušalke. Najraje poslušam zjutraj in zvečer. Jezen sem, kadar se porabijo baterije. Mama mi je včeraj kupila nove baterije. Sedaj sem vesel. Imam veliko kaset. Zelo so mi všeč Afriške pripovedke.

Blaž Petrovič, 1. razred



Naša misel – šolsko leto 1988/1989; št. 1, letnik XVII

Optakon

Optakon je priprava, s katero si lahko slepi pomagajo pri branju tiska za videče. Brati z optakonom sem se pričel učiti letos. Učimo se štirje učenci. Branje z optakonom ni lahko. Pri branju moram biti zbran in ne utrujen.

Optakon je sestavljen iz treh delov. Najvažnejša je kamera. Z njo drsim po črkah. Je zelo pripraven, saj lahko berem časopise, revije in knjige, ki niso prepisane v brajico. Slepí se s tem lahko še bolj prilagodijo raznim poklicem v življenju.

Sabina Lukežič in Matija Hunjet, 5. in 6. razred



Naša misel – šolsko leto 1988/1989; št. 2, letnik XVII

Bila sem v inkubatorju

Nekega dne me je začelo zanimati, zakaj sem slepa. Vprašala sem mamo, kako sem se rodila. Začela mi je pripovedovati.

Bil je petek. Mama je šla v porodnišnico. Delali so ji carski rez. Ob pol dveh popoldne je uspelo. Zavili so me v vato in me odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Tam so me dali v inkubator. V njem sem bila dva meseca, nato sem šla domov. Takrat še nihče ni opazil, da ne vidim. V inkubatorju sem dobila preveč kisika, zato sem oslepela.

Če bi mama rodila fantka, ne bi preživel.

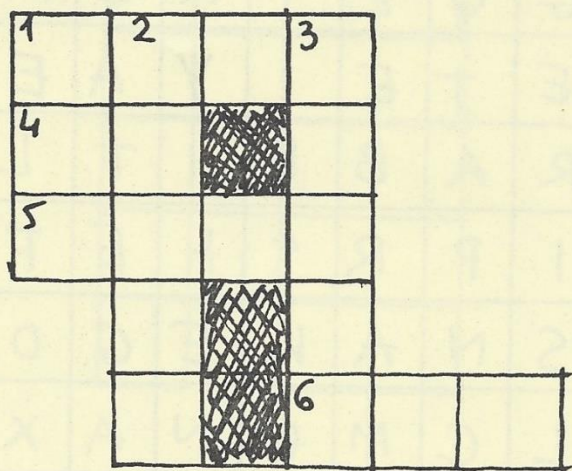
Irena Mihelj, 5. razred

Jaz sem računalnik

Vsi pritiskajo na moje gumbe. Odgovarjam jim: »Sem računalnik.« Kar naenkrat postanem vroč. Govorim jim, naj me ugasnejo. In oni me res. Čez nekaj časa me spet prižgejo. Začnem delovati tako kot je treba. Zopet začnejo pritiskati – a nenadoma v meni nekaj zaškrti in počí. Otroci vzkliknejo: »Kaj je bilo to?« Pregledajo me, vsi so v skrbeh, kaj je z menoj. Nekaj opazijo: kabel, ki je priključen na električno omrežje, je ves zažgan. Vprašajo tovarišico, kaj naj naredijo s pokvarjenim računalnikom. Odgovori, da ga naj kar popravijo.

Aleš Kuhar, 5. razred

CROSSWORD PUZZLE



- 1 We eat soup, salad, potatoes and for lunch.
- 4 ? B C D ... U ? W X Y Z
- 5 It is a fruit and it is yellow.
- 6 A cat and a play in the garden.

- 1 In geography we need a of Yugoslavia.
- 2 I get up at seven o'clock the morning.
- 3 I'm every evening.

Naša misel – šolsko leto 1989/1990; št. 1, letnik XVIII

Slovo

Ko se poslavljam od sosedov je to slovo.

In tudi, ko odhajam od doma, je slovo.

Na koncu je vedno – slovo.

In zdaj sem pred svojim najbolj grenkim slovesom.

Rad se spominjam svojih veselih brezskrbnih otroških dni.

Ko sem bil star 4 leta, sem prišel v zavod. Čutil sem se osamljenega daleč stran od staršev. Sčasoma sem razumel, da se bom moral vživeti v isto življenje kot moji prijatelji. In spoznal sem, da zavod vendar ni taka ustanova, kjer bi se sploh lahko čutil osamljenega. Z leti mi je postal drugi dom.

Zavod mi je dal veliko koristnega za življenje, vendar nisem vsega sprejel; zato mi je žal. Tečejo mi zadnji meseci v zavodu.

Posloviti se bo treba od prijateljev. Izšolal se bom za telefonista.

Prišel sem s solzami in odšel bom s solzami v očeh.

Drago Filač, 8. razred

Z letalom v Pulo

Podjetje Adria Airways je otrokom Zavoda za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani poklonilo polet z letalom v Pulo in nazaj ob 70-letnici zavoda za dan pionirjev v letošnjem letu.

Komaj sem čakal četrtek in prišel je tisti dan za polet z letalom. Ko smo bili že na Brniku, sem malo čudno gledal letalo, ki nas bo poneslo v Pulo, grozno je žvižgalo in ropotalo in delalo veter. V letalu pa se hrupa ni nič slišalo. Sedel sem pri oknu, čisto majhnem, in gledal, in lepo je bilo občudovati majcene hišice in jaz si nisem mogel predstavljati, da v takih hišicah živimo. Letalo je šlo med oblake, da sem mislil, da so gore, pokrite s snežno odejo. Leteli smo nad morjem, lepo je bilo gledati Brijone, še predstavljati si nisem mogel; ti otoki so bili tako majhni. Kmalu je bil pristanek in letalo je lepo pristalo. Še prej pa so prijazne stevardese delile sok.

Ogledali smo si Arenu, tudi muzej s starimi lončenimi posodami za prevažanje žita, olja, vina (amfore).

Kmalu smo se odpeljali v Puntizelo; v lep prijazen kraj ob morju.

Tam žvrgolijo ptički in poleti pojejo murni. Kljub jeseni smo se kopali v morju, se igrali in še marsikaj smo počeli.

Janez Cankar, 6. razred

Naša misel – šolsko leto 1989/1990; št. 2, letnik XVIII

Zgodilo se je v 4. razredu v Zavodu za slepo in slabovidno mladino

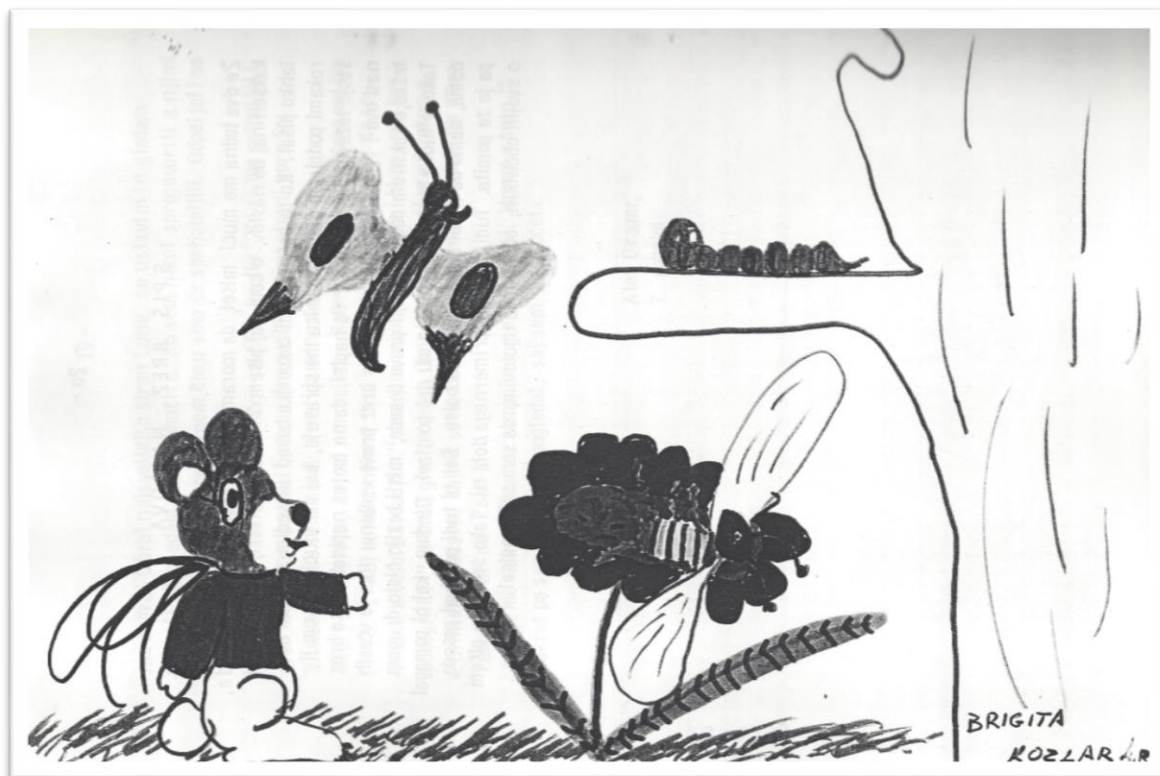
Učili smo se o srnjaku. Tovarišica je iz biološkega kabineta prinesla v razred srnjakove roge in jih dala na mizo. V razred stopi učenec in vpraša: »Od koga so ti rogovi?« »Od tovarišice!« odvrne učenec.

»Franci, naštej Jugoslovanske republike!« »Franci, povej jih, tovarišica jih je pozabila!« reče Viktor.

Viktor je buljil v sliko opic. Tovarišica ga vpraša: »Viktor, kaj pa iščeš na sliki?« »Vas, tovarišica!« odvrne Viktor.

»Tovarišica, ali vi ne pijete kave?« vpraša Peter. »Ne, Peter, kuham jo pa rada!« »A potem jo pa proč zlivate?« reče Peter.

Avtor neznan



Spoznavajmo se ...

Nekoga moraš imeti rad

/.../ S šestimi leti sem zapustila domači kraj in sem šla po ustaljenih poteh izobraževanja do poklica telefonistke.

Ko sem končala šolanje, sem nenadoma zbolela, zato sem izgubila pol leta, po okrevanju pa sem se kmalu zaposlila na Inštitutu Jožef Štefan, kjer sem še sedaj.

Tu so se začenjale prve težave, s katerimi sem se morala pogumno spoprijeti. Ni bilo enostavno hoditi v službo, se privajati na drugačen ritem življenja, uporabljati belo palico...

Če bi še videla, bi najbrž ne dvomila vase, tako pa so se pred menoj nakopičila vprašanja, ki so zahtevala odgovore. Tudi delo je terjalo od mene mnogo dodatnega napora, ki sem ga z dobro mero potrpežljivosti le zmagovala. Vozila sem se z avtobusom iz Šiške na Vič in se srečevala z različnimi ljudmi, ki so mi pomagali. Z mnogimi sem se sprijateljila. Po značaju sem bolj zadržana, zato mi je bilo na začetku težko, a sem kmalu spoznala, da je prijaznost vrlina, ki si jo je treba pridobiti. /.../

Sonja Bokal



Matej in Nataša sta odpotovala v Južno Ameriko. V Južni Ameriki se bost gugala na gugalnici in pila kokosovo mleko. Tudi kopala se bosta v morju. Na obali so kamenčki in čolni, pa ljudje. Drevesa so različna, kokosi rasejo v eni vasici.

Utrinki iz mojega življenja

/.../ Ko sem bila majhna, so zame ljubeče skrbeli moji dobri starši, brat, stari starši, tete in prijatelji. V varnem okolju se svoje invalidnosti nisem zavedala. Zato je bilo zame in za moje domače zelo hudo, ko smo se morali ločiti in ko sem morala ostati v zavodu. Takrat še nisem mogla razumeti, zakaj moram biti v šoli. Želela sem samo domov. Nisem hotela govoriti ali pa sem si izmišljala svoje besede, da me niso razumeli. Vem, da sem svojim učiteljem takrat povzročala veliko preglavic, tako da so skoraj obupali nad menoj. No, pa so le uspeli. Naučili so me pisati in brati brajlovo pisavo in me navadili delati in se učiti. Izdelala sem prvi razred in pozneje vseh osem razredov. Spominjam se, da sem v šoli rada nastopala in pela, problem pa sem imela z matematiko in orientacijo.

Nisem še pozabila valet in zaključnega izleta v Dubrovnik. Prvič sem se peljala z letalom in ladjo. Bilo je lepo – slovo od sošolcev in učiteljev pa žalostno. S solzami v očeh smo si povedali, da smo se imeli radi.

Po končani osnovni šoli sem si želela študirati. Starši so mi pri tem pomagali in me podpirali. Vpisala sem se na gimnazijo v Kopru, seveda ni šlo brez problemov. Najprej sem si morala učbenike prepisati v brajlovo pisavo ali posneti na trakove. Snov so mi narekovali starši. Brat mi je pomagal pri težkih predmetih. Sošolci so me zaradi slepote preveč pomilovali, ko pa je bilo treba pomagati, jih je bilo bolj malo. Motilo jih je pisanje na brajlov pisalni stroj, zato sem morala šolske naloge pisati v posebni sobi v prisotnosti profesorjev. Velike težave sem imela s spremstvom v šolo in domov. Na gimnaziji sem bila najbolj uspešna pri tujih jezikih (francoščina, angleščina). Precej teh zapletov mi je pomagala reševati mobilna služba zavoda za slepo mladino – tov. S. Florjančič. Kljub vsem težavam in oviram sem s pridnim delom in vztrajnostjo uspešno končala 4 razrede gimnazije in maturirala z dobrim uspehom. /.../

Nataša Mihevc

Moje otroštvo

V petek, bilo je davno, me je Simona našuntala, da naj ne grem domov.

Jaz sem jo ubogala.

In bilo je tako.

Takoj po kosilu je prišla mama.

Valjala sem se po hodniku in vpila, da ne grem domov.

Tov. Branka je rekla, da moram domov.

Nosili so me po naročju, jaz pa sem se otepala z rokami in nogami.

Simona se je na tihem hihitala.

Tov. Alenka pa je govorila, če grem domov, mi bo dala petelina in tudi kuro za navijanje.

Šla sem se kujat za nihajna vrata.

Navijala sem kuro in petelina.

Tisti dan sem bila zelo nesrečna.

Mama je odšla domov žalostna.

S Simono sem ostala v zavodu.

Bili sva v prvem razredu.

Petra Safran

Gospod Venecelj!

Jaz sem Borut Vrbančič. Hodim v šolo v Zavod za slepo in slabovidno mladino. V ponedeljek, torek in četrtek imamo osem ur pouka, po pouku pa nas čakajo še interesne dejavnosti. Domov se odpeljem vsakih štirinajst dni. Rad bi, da bi bil čim manj obremenjen z delom. Kako pa naj bi porazdelil krožke in interesne dejavnosti? In kdaj bi potem hodil domov? Ali samo ob praznikih? S tem zakonom, bi nam pretrgali skoraj vse stike s starši. Pa še to, prost dan bi naj bil v sredo. Za nas – nesmisel. Ob koncu tedna me tudi doma potrebujejo.

Borut Vrbančič

Naša misel – šolsko leto 1991/1992; XX, 1

Številka je posvečena razmišljanjem ob vojni na Hrvaškem.

Dragi Hrvati!

Vem, da vam je težko pri srcu, ko so vaši očetje v vojski in vidite mame. Tudi jaz sem v internatu. Doma imam sestro Matejo in brata Matjaža, sta dvojčka. Pogrešam ju ves teden.

Zagotovo vam je hudo, ko rušijo vaš rodni kraj. Rada bi vam pomagala, toda ne morem, ker sem še otrok.

Nataša Tekavec, 6. razred

Prijatelji!

V tem pismu vam pošiljam topel pozdrav. Ko zagledam na televiziji požgane hiše, mrtve ljudi, tako civiliste kot vojake, me stisne v srcu.

Kako mora šele vas, dragi prijatelji v zakloniščih. Nimate igrač, poslušate orožje namesto glasbe, ki si jo želite slišati.

A ne obupajte! Človeška volja je močnejša kakor orožje agresorjev, ki vas hočejo zatreti in ki vam hočejo vzeti svobodo, ljubezen do domovine. Še enkrat, ne obupajte, z vami je ves svet. Pogumno si zapojte pesem o Hrvaški, ki vam bo vplivala pogum!

Sebastjan Kamenik, 7. razred

Prvi dan vojne

Iz sladkega sna me je prebudil ropot. Odhitela sem na balkon. Presenečena sem opazovala nenavadni prizor na cesti. Na cesti je ležal semafor, tanki so prebili barikado. Za njimi sta ležala polomljena avtobus in tovornjak. Tanki pa so neusmiljeno prodirali naprej. Kmalu pa so mi odšli izpred oči. Preplašena sem poslušala radio in v srcu mislila na prijatelje. Želela sem, da bi se vsi vrnili v zavod. Spomin na tisto jutro mi je ležal na srcu kot nekaj težkega, morečega. Misel na prijateljico mi ni dala miru vse do tedaj, dokler je nisem videla pred seboj, dokler nisem slišala njenega glasu in dokler je nisem prijela za roko.

Sabina Šernek, 8. razred

Optakon

Slepi imamo veliko pripomočkov, s katerimi si pomagamo v življenju. Jaz zelo rad hodim z dolgo belo palico. Zelo zanimivi so moderni elektronski pripomočki, ki pomagajo slepim, da se čim bolj enakovredno vključujemo v svet videčih.

Z velikim veseljem sem začel obiskovati pouk optakona. Optakon je elektronska priprava, s pomočjo katere slepi bere črn tisk. Seveda pa moramo poznati te črke. Dolgo je trajalo, da sem spoznal velike in male tiskane. Bilo je težko. Slepi s kamero vleče po tisku v knjigi ali časopisu, v žlebičku pod levim kazalcem, se s pomočjo iglic oblikuje črka, slepi jo prepozna s tipom. Učiteljica na monitorju spremlja, kaj učenec bere.

Ura pri učenju optakona mi kar prehitro mine in komaj čakam druge. Želim si, da bi imel optakon doma. Ker pa je zelo drag, se bojim, da mi ga starši ne bodo mogli kupiti.

Boštjan Štefanič, 5. razred

Življenje nas

Hodil po zemlji sem naši, srečal mnogo sem ljudi ... tako popeva skupina Agropop in tudi mi, slepi ljudje hodimo po zemlji naši in srečujemo razne ljudi (dobre, slabe in poštene). Spremljevalec naš je bela palica. Hodimo po svetu sem ter tja. Od hiše do stavbe. Po ulicah, cestah in vaseh. Zakaj nam spremljevalka je potrebna? Da se ne zaletimo ob vsako reč, da ne pademo v jamo. Tu nam palica je potrebna, da nas opozori, da nekaj pred nami stoji. Tehnika in znanost napredujeta iz dneva v dan. Senzorska očala so odlična: povedo nam oddaljenost predmeta. Potem je tu še pes labradorec, ki na poti nam iz dneva v dan pomaga. Tako poteka naša pot po zemlji naši.

Borut Vrbančič, 8. razred

Kulturni dan

Za kulturni dan sta nas obiskala gospa Jerca Merzel in gospod Roman Končar. Ko sta vstopila v dvorano, smo njim veselo zaploskali. Nato smo jima mi, otroci, pokazali, kaj znamo. Jaz sem povedala kratko in smešno pesmico Metoda Neroda. Tudi ostali sošolci so deklamirali in igrali na flavto, melodiko in orglice.

Potem sta nastopila naša gosta. Gospa Jerca Merzel je prinesla s seboj kitaro. Pela in igrala je lepe in smešne pesmi. Bili smo zelo zadovoljni.

Gospa Jerca je nam tudi obljubila, da bo nam podarila kaseto s svojimi pesmimi.

Gospod Roman Končar je bil tudi zanimiv. Veliko zabavnega je nam povedal o gospe Jerci pa tudi o sebi.

Imeli smo se zelo lepo in želimo, da bi še kdaj prišla k nam.

Anja Černešek, 4. razred

Pri zgodovini. Tovariš: »No, Nataša, kdo je oče zgodovine?« Nataša kot iz topa: »Roman Brvar!«

Avtor neznan

Poplava v kopalnici

Šestarke smo se spomnile, da bomo napolnile balon z vodo. Suzana ga je dala na pipo in odprla vodo. Balon se je zelo povečal, da je bil jajčast kot žoga. Nobena si ni upala zapreti vode. Končno se je Stefana le opogumila. Suzana in Stefana sta ga prijeli in sta ga hoteli vreči v tuš. Ponesrečilo se jima je in balon je poln padel na tla. Bilo je vse poplavljeno, da je teklo tudi po hodniku. Pobrali sta balon in ga vrgli v tuš. Vse smo morale potem pobrisati. Jaz sem imela mokro pižamo. Bilo je super.

Polona, 6. razred

Rad poslušam kasete in tudi zgodbe, ki nam jih bere učiteljica. Vesel sem, ko lahko berem vidno na video-star.

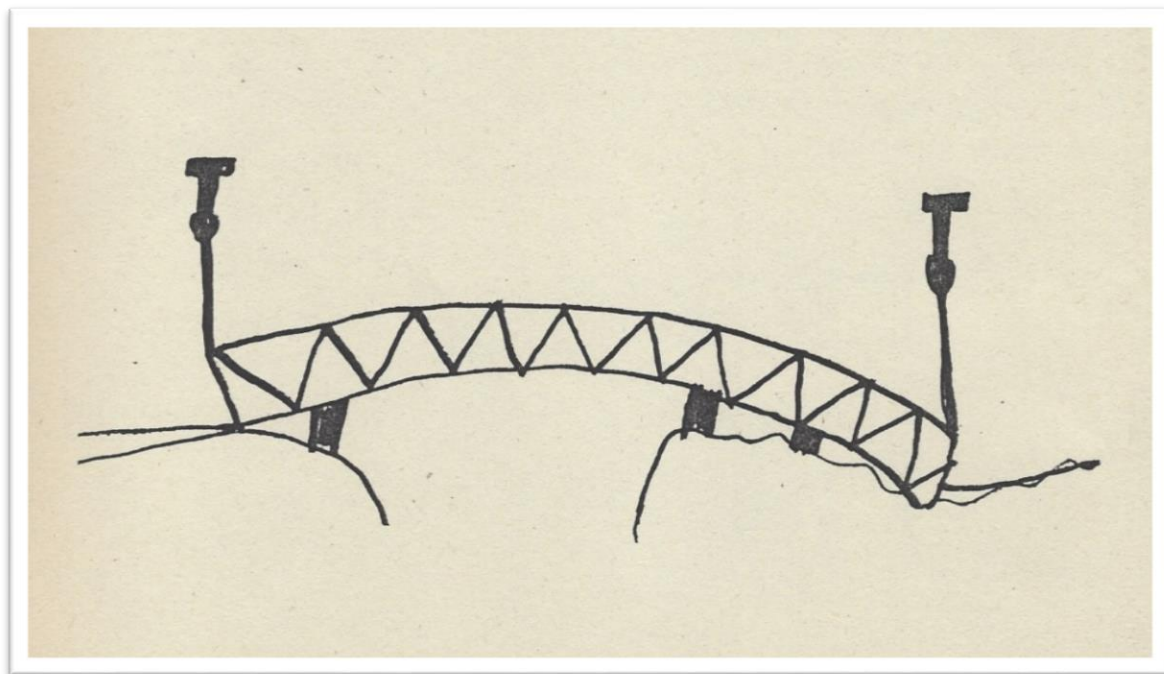
Simon

V zavodu mi je všeč, ker imamo veliko igrač. Rada berem na video-star, saj majhne črke zelo poveča.

Natalija

Všeč mi je igranje na kitaro. Uči me prijazen tovariš Matjaž. Imamo veliko igrač. Imam prijazno razredničarko, ki nam dovoli, da se igramo, ko naredimo naloge.

Matej



Kaj imam najraje

Zelo sem si želela uro. Za rojstni dan so mi kupili govorečo uro. Spravljeno imam doma.

Ksenija Ferlič, 4. razred

Ati in mami sta mi kupila tandem. Komaj že čakam, da bo bolj toplo, da se bova za atijem vozila.

Jaroslav Chomicki, 5. razred

Imam nov brajev pisalni stroj. Zelo sem vesel. Ko sem doma, pišem nanj.

Sandi Vrh, 4. razred

Če bi imeli čudežno radirko in svinčnik bi učenci šestega razreda:

Zbrisali:

- orožje,
- nasilje,
- sovraštvo,
- pekel,
- hinavščino,
- krivico,
- pline, tovarne,
- cveke v redovalnici,
- nevednost,
- lovce.

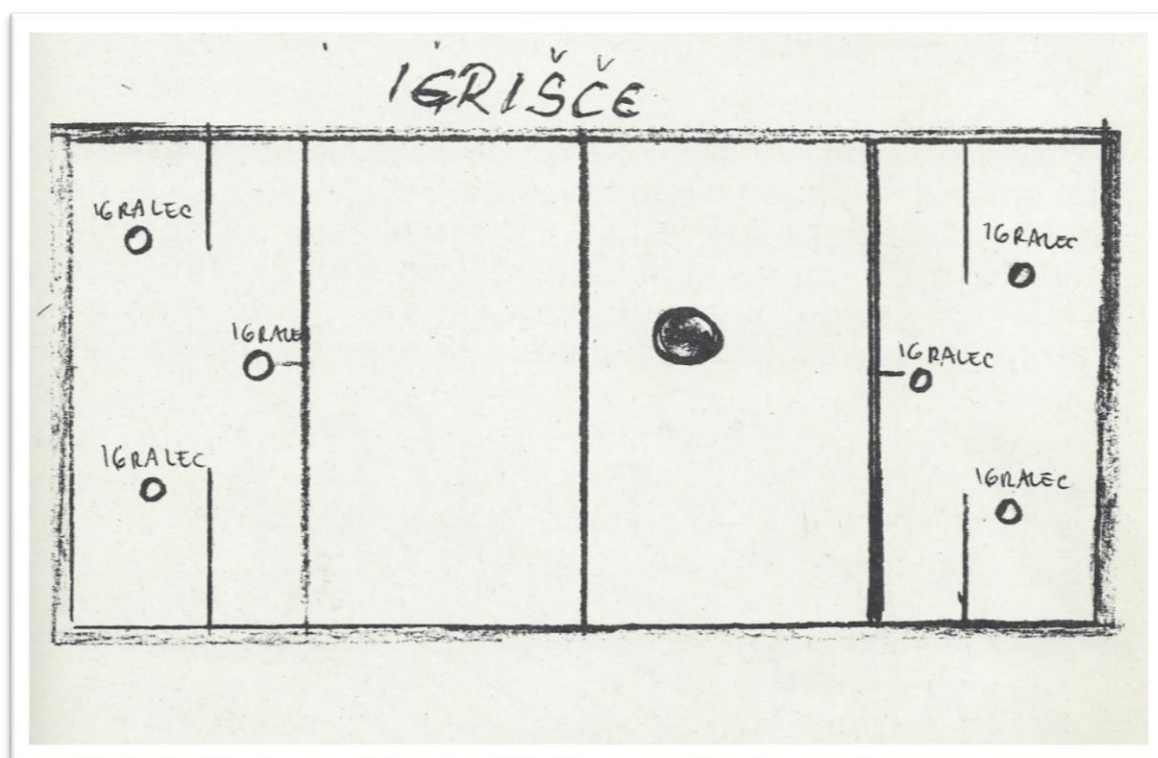
Narisali:

- ozon,
- drevesa, gozdove,
- živali, travnike,
- več morja
- večji svet,
- zrak na Marsu,
- nove živali,
- dvakrat večje možgane,
- pamet za učence.

Igra – golbal

Golbal je igra za slepe in slabovidne. V vsaki ekipi so trije igralci. Vsi igralci morajo imeti črna očala. Imajo zvonečo žogo, da jo igralci lahko slišijo. Igra je dolga sedem minut. Vmes je polčas. Igralci imajo na komolcih in na kolenih ščitnike. Igralci so razdeljeni tako v eni kot drugi ekipi, da eden brani center, ta je na sredini, druga dva sta pa vsak na eni strani. Igrišče je dolgo osemnajst metrov, široko pa devet metrov. Igrišče je označeno tako, da ima igralec s temnimi očali orientacijo. Zato so nalepljeni gumijasti trakovi na tleh. V dvorani, kjer igrajo, morajo biti navijači ali gledalci čisto tiho, drugače ne bi igralci slišali zvoneče žoge.

Roman Cebin, 7. razred



Sem brajev pisalni stroj

Moj dom je na polički šolske mizice v Zavodu. Name kar naprej pišejo. Nekoč sem se pokvaril, zato so me odnesli na popravilo. Gospod me je razstavil. Nato pa spet sestavil in namazal z oljem. Sem iz kovine. Tipke so plastične. Imam jih samo šest. To mi zadostuje. Naredili so me v Ameriki. Na meni je napis Perkins Brailier. Imam tudi številko 2774. To pomeni, da sem Simonov.

To je dober učenec 4. razreda. Moram reči, da me ima kar rad in lepo skrbi zame. Da se ne zaprašim me lepo pokrije s plastičnim pokrivalom.

Simon Podobnikar, 4. razred

Nomad

Nomad je računalniško vodena naprava, ki olajša slepemu prepoznavanje in razumevanje raznih tipnih prikazov. Na njem z določeno vajo lahko samostojno prepoznavamo, ustvarjamo in izpopolnjujemo svoje znanje v okviru pouka, pri orientaciji in v prostem času. Naprava obsega občutljivo ploščo (desko), ki je priključena na osebni računalnik. Plošča ima ob strani skalo in v sredini polje s približno 50.000 senzorji. V vsak tak senzor pa lahko vnesemo informacije. Te vnašamo preko tipkovnice ter s štirimi funkcijskimi tipkami (R1, R2 in L1, L2).

Uporaba nomada

Opisal ga bom s pomočjo orientacije na tipnem zemljevidu za slepe. Za uporabo določenega zemljevida mora biti narejen program, ki ga lahko naredimo sami. Ko izberemo določen zemljevid za slepega vnesemo v ploščo in z ukazi nastavimo določeno področje. S pritiskom na pogojni znak ali del zemljevida, dobimo zvočno informacijo, ki smo jo prej vnesli. Ta pa se hkrati izpiše tudi na zaslonu. Informacije lahko tudi brišemo, jih iščemo s pomočjo usmerjevalca ali dodajamo nove.

Na nomadu lahko tudi zvočno rišemo, igramo na sintesajzer, določamo svojo pot s koordinatami itd. Jaz najraje kreiram tipne načrte. Zvočno sem že opremil načrt okolice Zavoda (Mirje), Zavod, pritličje, prvo in drugo nadstropje šole ter zemljevid Slovenije. Poimenoval sem ga s šifro »Kum«. Delo na nomadu poteka v angleškem jeziku. Obvladati moramo tipkanje, poznati poti za posamezne delovne operacije in znati poslušati. Vse to pa je potrebno pridobiti s pomočjo specialnih oblik

usposabljanja. Ko bomo lahko informacije na nomadu vnašali preko mikrofona,

bo sintetični govor veliko bolj razumljiv; hitrejša bo tudi ustvarjanje novih tipnih (taktilnih) prikazov. Delo na nomadu se mi zdi ustvarjalno in prijetno.

Boštjan Štefanič, 7. razred

Koraki v samostojnost

Vsa leta do zdaj sem prihajal v Zavod z avtom. Vozil me je Ambrož. Med letošnjimi počitnicami sem se odločil, da bi bilo dobro pogledati tudi po mestu in na Vič, kjer stoji Zavod. Peljal sem se z avtom in sem ugotovil, da bi bil zame dober samostojen odhod in prihod v Zavod. Ko sem to prvi dan povedal sestri, se je razburjala, vendar se je s tem kasneje sprijaznila. Ravnatelj me je preizkusil in ugotovil, da bo kar šlo. Bil sem zelo zadovoljen.

Znam uporabljati avtobusni promet, znam vprašati ljudi za pot in se znajdem po mestu.

Menim, da če se slepi znajde kjerkoli, naj mu bo dana možnost, da pokaže svoje sposobnosti.

Bela palica mi veliko pomeni. Z njo otipavam ovire pred seboj, npr.: avto, smetnjak, svetilko, pločnik in še bi lahko našteval.

V 20. stoletju je tehnika že toliko napredovala, da si slepi pri delu, učenju in hoji, pomaga s pripomočki kot so: senzorska očala, bela palica, ultravoč itd.

Všeč mi je, da hodim sam domov, čeprav se zavedam, kaj se lahko zgodi, če ne bom dovolj pozoren.

Blaž Petrović, 7. razred

Kaj je to prava svoboda?

Mlad človek kakor jaz, ki stopa po poti življenja si misli: svoboda je to, da delaš kar si zaželiš; zabavaš se brez meja; ugodiš lahko vsem svojim trenutnim potrebam; starši ti dovolijo celodnevno gledanje televizije; dovolijo ti, da greš zvečer v diskoteko in tam po svobodni volji kadiš in se napajaš z alkoholom.

Zagotovo je veliko mladih, ki na ta način iščejo svobodo in srečo. Z vso to omamo (televizija, cigarete, alkohol, mamila) pa človek ne postane ter ni svoboden in srečen, ampak ga vse to ubija. Ljudje kaj hitro postanemo sužnji užitkov in živimo le še za to, da uživamo tisto lažno srečo.

/.../ Skromen in moder človek, z ljubeznijo v srcu, pa živi na temeljih svobode in sreče. /.../ Zaljubljeni je kljub ujetništvu kot svobodna ptica, ki leti čez nebo.

Jerneja Jeraj, 7. razred

TO SMO MI

To smo mi, 2. a, kdor nas pozna.

Anja kar naprej sanja
in se po travniku valja,
taka je kot kanalja.

Jure pase tri kure,
da hitro minejo mu ure.

Sonja narcise vonja
in po cesti vodi dva konja.

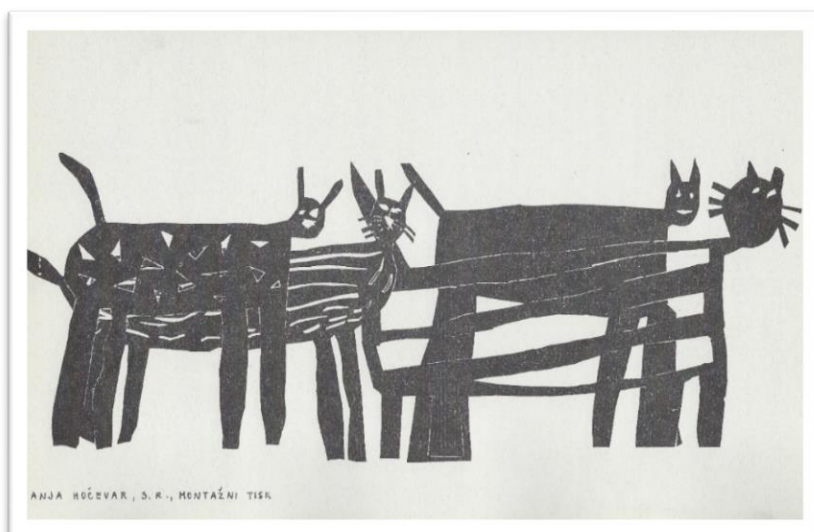
Milanko na poti v banko
jé napolitanko.

Damjana banana
kmalu bo zaspana.

To smo mi, 2. a,
kdor nas ne pozna.

Vsi smo korenjaki pravi,
čeprav velikokrat zaspani.

Milanko Grabovac, Jure Srebovič, Anja Hočevar in Sonja Pucelj



Pri računalniškem krožku

V letošnjem šolskem letu sem prvič vključen v računalniški krožek. H krožku hodim ob torkih sedmo uro. Ker rad igram igrice na računalnik, grem včasih v računalniško učilnico še po kosilu ali pa med dopoldansko rekreacijo.

Najbolj všeč mi je igranje na največji računalnik, ker na njem dobro vidim figure. Moja najljubša igrica je »Prince«. Dva računalnika pa imata brajevo vrstico. Ta ima osem točk. Na računalnik z brajevo vrstico sem že bral in pisal.

Ker si zelo želim računalnik, mi je oče obljubil, da mi ga bo kupil čez eno leto. Krožek računalništva vodi gospod Albert. Vsi smo žalostni, ker je sedaj bolan.

Toni Smerdel, 4. razred



»Sneži« Natalija Cmok, 6. razred

Moj kuharski poskus

Bil je deževen sobotni večer. Z mamico sva se dogovorila, da bom sam za večerjo spekel krompir (pomfrit), ona pa me bo pri delu samo opazovala.

V klet sem šel po krompir. Olupil sem ga in opral. Z ostrim nožem sem ga razrezal na majhne koščke. Položil sem ga na kuhinjsko krpo, da se je posušil. Vključil sem fritezo in počakal, da se je olje segrelo. Nato sem krompir stresel v košarico, da se je lepo spekel. Pečeni krompir sem stresel v skledo in ga posolil. Zelo prijetno je dišal.

Poleg krompirja sem ponudil še majonezo in »ketchup«. Na večerjo sem povabil Tineta in Andraža.

Bratca sta me pohvalila, da sem bil dober kuhar.

Marko Stritar, 4. razred

Vrvarstvo

Moj pradedek – Nace Hozjan, je bil vrvar. Mamica mi je povedala, kako so takrat izdelovali vrvi. Vrvi so izdelovali iz konoplje, ki so jo pridelali doma. Pri izdelavi vrvi so dedku pomagali vsi domači. Delo je bilo zelo naporno. Vrvi so pletli s pomočjo nadžeka. Debelo vrv so dobili s prepletanjem štirih ali petih tanjših vrvic. Delo je potekalo kar na dvorišču, saj so bile vrvi dolge tudi preko trideset metrov.

Sandi Sabo, 4. razred



Brajeva vrstica

Pri učitelju Romanu sem začel brati z brajevo vrstico. To je super, kaj vse zveš na računalniku. Ena tipka je za novo stran, ena je za konec strani, ena pa za brisati. Bral sem o zgodovini železnic, o železovih rudah, Grčiji, Kanadi, Ameriki, Aziji, Beneških ducatih, Krasu in o ljudeh, o hlapcu Jerneju. To je zelo lepo in zanimivo. Prva vožnja z vlakom je potnika hudo razočarala. Bral pa sem tudi o poštnih ladjah, o takih, ki prevažajo veliko pošte. Pri učitelju Romanu mi je zelo všeč.

Jaroslav Chomicki, 8. razred

Ministrstvo za šolstvo in šport

Tudi pri pouku se najdejo minute, v katerih nam lahko učiteljica pove kaj drugega razen same snovi. Čeprav se to zgodi redko, pa je takrat lahko zelo zanimivo.

Učiteljica nam je takrat povedala, da se na Ministrstvu za šolstvo in šport pogovarjajo, da bi tudi SLEPI in SLABOVIDNI hodili v vidno šolo. Moje vprašanje pa je: KDO bo imel čas slepim pomagati, mu pregledati nalogo, brati mu s table in še mnogo drugih podobnih stvari. Lahko je videčim govoriti, saj bo znal, mu bo pa že kdo pomagal. Vsi govorijo tako, kdo bo pa to, kar govori, tudi storil, nihče ne ve.

Življenje slepih in slabovidnih ni tako enostavno, kot si mislijo drugi. Zelo rad bi videl videčega z zavezanimi očmi, kako bi s table prebral, kaj na njej piše. Slabovidni prijatelj mi je povedal, da brez svojih prijateljev ne bi končal razreda. Koliko pa je takih prijateljev? Lahko rečem, da jih je zelo malo in da malokdo ve, da je biti slep zelo neprijetno.

Kdor se je spomnil, da bi tudi mi obiskovali redno šolo, naj tudi priskrbi tudi ustrezne pogoje za to!

Matej Ledinek, 7. razred

Odprtje zvočnega semaforja

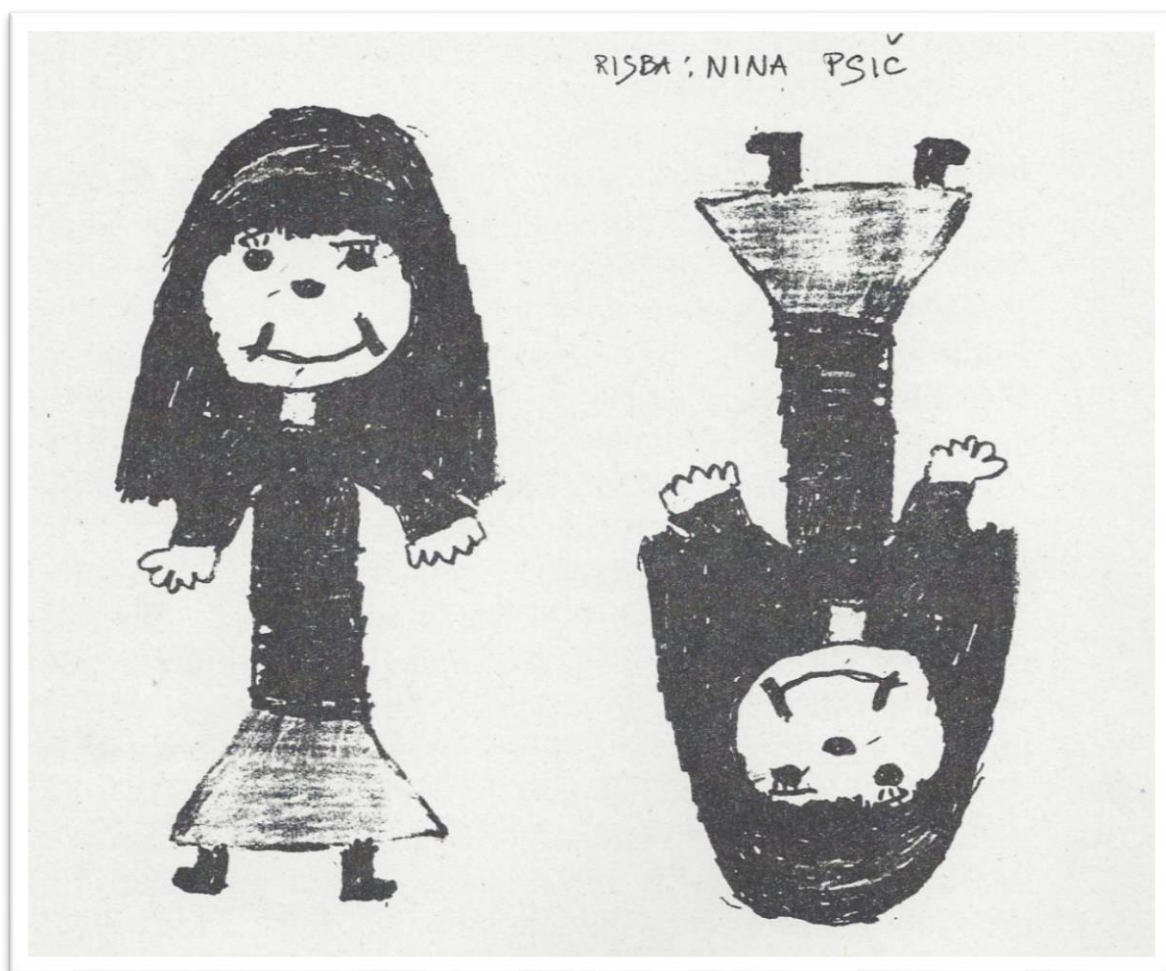
V ponedeljek, 2. septembra, smo veselo proslavili, ker ne bo več toliko skrbi in nesreč na našem križišču. Nekateri smo odigrali svoje viže, to pomeni vesele in zabavne pesmi. Vsi smo šli pogledat in preizkusit semafor. Slovesnost mi je bila zelo všeč.

Jernej Jaklič, 8. razred

Ko zavod ostane sam ...

Ko smo se odpravili domov, je zavod ostal sam. In takrat je začel hoditi. Stroj so godrnjali: Joj, kako smo utrujeni, cel dan že pišemo. Potem se je oglasil stol: Joj, kako sem utrujen! Ves čas se gugajo na meni. Vse me že tišči, ker imajo vsi koščene riti. Potem se je oglasilo okno: Poglejte, otroci, golobi so me pokakali. Potem so se vsi začeli kregati. Luč pravi: Poglejte mene! Vso noč so me prižigali in ugašali. Miza pravi: Na meni je vse nametano. Nato se oglasijo tla: Joj, kako smo utrujena, da smo komaj živa. Drugi prijatelji vprašajo boks: Kako je kaj s tabo? Boks pravi: Veste kaj? Z menoj pa ni nič posebnega.

Ksenija Ferlič, 7. razred



Naša misel – šolsko leto 1997/1998; letnik XXVI/1

Gost promet na Langusovi ulici

V zadnjem času je promet na Langusovi ulici zelo gost. Tudi avtomobili parkirajo kar na zelenici in pločniku. Naš Zavod za slepo in slabovidno mladino stoji na tej ulici. Čeprav je hišnik postavil količke ob zelenici, na njej še vedno parkirajo avtomobile. Tako se je zelenica spremenila v blato. Ko gremo slepi in slabovidni otroci po pločniku na sprehod proti Tržaški cesti, nas avtomobili, ki so parkirani na pločniku, ovirajo. Včasih moramo stopiti s pločnika na prometno cesto. Ker drvijo po cesti avtomobili, je za nas to zelo nevarno.

Pred nekaj meseci je neki šofer, ki ni upošteval rdeče luči na semaforju, podrl peško, ki je pravilno prečkala cesto. Ta je bila namenjena v Zavod.

Vsi iz Zavoda si želimo, da bi se Langusova ulica vrnila v stare čase, ko je bilo vse varno in mirno.

Jožko Gregorc, 4. razred

Na Zavodu za slepo in slabovidno mladino se bojijo nesreče

»Slalom« na pločniku

Obljube, da bodo po gradnji poskrbeli za varnost, so pojedli

LJUBLJANA, 17. – Na Zavodu za slepo in slabovidno mladino se že od novembra ubadajo z ureditvijo poti po pločniku na Langusovi ulici. Težave so se pojavile po izgradnji kompleksa ministrstva za promet in zveze. Kljub prvotnim dogovorom, da bodo investitorji poskrbeli, da pločnik za sprehajalce ne bo moten, se zdaj dogaja ravno to, česar so se na zavodu najbolj bali.



Preden so zgradili nov objekt, so pločnik varovali količki. Obljube, da bo tudi po novem tako, pa se žal niso uresničile... (foto: Jaka Adamič)

Šport

Na športnem področju v letu 1997 je bilo zelo pestro. Bilo je veliko slovenskih in tujih uspehov. Slovenski uspehi so se začeli z usvojitvijo EP rokometašic Robita Olimpija.

Nadaljevali so se z zmago Primoža Peterke v smučarskih skokih. Od muh niso tudi košarkarji – mesec kasneje so takrat še Smelt Olimpija osvojili tretje mesto na finalu Four v Rimu. S špansko Barcelono in evropskim prvakom, grškim Olympiakos. Vse to se je dogajalo seveda v Evropski ligi.

Na začetku leta pa je v SP smučanju edine stopničke pri nas v ženskem in moškem smučanju osvojila Urška Hrovat. Bila je tretja na Pohorju.

Želim slovenskim in tudi tujim športnikom v novem letu 1998 še veliko takih uspehov, ko si jih tudi sami najbolj želijo. Za konec pa mega novica, o kateri so poročali tudi v časopisih – Slovenija je evropski prvak v golbalu!

Simon Podobnikar, 8. razred



Na kratko

Slovenija prvak v golbalu

Slovenska reprezentanca v golbalu, igri z zvanečo žogo za slepe in slabovidne, je na evropskem prvenstvu (EP) v Stockholmu osvojila prvo mesto. V finalni tekmi je Slovenija s 3:1 premagala Dansko. Za reprezentanco Slovenije so pod vodstvom trenerja **Edvarda Krejača** igrali **Erleno More**, **Vojko Štor**, **Ivan Vinkler**, **Boštjan Vogrinčič** in **Igor Žagar**.

Slovenija je v zadnjih tekmah predtekmovanja v nedeljo dopoldne premagala Španijo s 4:0 in izgubila z Dansko z 1:3, vendar ta poraz ni več vplival na uvrstitev v končnico. V polfinalni tekmi je Slovenija premagala domačo reprezentanco Švedske z 1:0, nato pa še v finalu Dansko z enakim izidom (3:1), kot je izgubila dopoldne. Prvo mesto na EP v golbalu je največji uspeh slovenskih invalidskih reprezentanc na tekmovanjih. ■

Naša misel – šolsko leto 1997/1998; letnik XXVI/2

SMUČAMO VSI

Smučanje slepih

Pričelo se je kar nekaj let nazaj. Na Gorjušah je bil leta 1950 smučarski tečaj gimnazijskih dijakov, ki se ga je udeležil tudi njihov slepi sošolec Pavle Janežič. Tujci so se čudili, da pri nas slepi že poskušajo smučati s hriba navzdol, saj so pri njih s slepimi poskušali le tek na smučeh. Spremljevalec je med hojo in tekom dajal napotke slepemu smučarju.

Leta 1973 je bil v Sloveniji organiziran prvi množični tek na smučeh, imenovan Trnovski maraton.

/.../

Podeljevali smo tudi priznanja ob 45. letnici smučanja slepih in predstavitev knjige. Knjigo sta nam predstavila Aleš Guček, avtor (*Po smučinah od pradavnine) in Tone Vogrinc, direktor smučarskih alpskih reprezentanc.

Mateja Pfajfar, 8. razred in Urša Kovačič, 6. razred

Potres

V nedeljo, 12.4.1998, se je v Bovcu zatreslo. Žarišče potresa je bilo med Bovcem in Kobaridom. Sicer pa so najmočnejši potres ob 12.55 uri čutili prebivalci celotne Slovenije. Seizmologi ocenjujejo, da je bila intenziteta v žariščnem območju sedme stopnje po evropski potresni lestvici, ponekod pa je dosegla tudi osmo stopnjo. Po zadnjih podatkih civilne zaščite je bilo v Bovcu in nekaterih okoliških vaseh poškodovanih kar 80 odstotkov hiš in gospodarskih poslopij. Začasno bivališče za vasi bo verjetno v prostorih nekdanje vojašnice. Iz Ljubljane pričakujejo približno sto bivalnih zabojnikov, posamezna podjetja pa so podarila tudi prikolice.

Uprava RS za geofiziko pa je sporočila, da so seizmografi državne mreže potresnih opazovalnic do včeraj popoldne zaznali več kot 150 popotresnih sunkov. Najmočnejši je imel lokalno magnitudo 3,2 po Richerju, preostali sunki so bili šibkejši.

/.../

Najbolj občutljivi so ponoči čutili še enajst lažjih potresnih sunkov, zadnji ob 5.30 uri je bil nekoliko močnejši. Na kobariškem območju so najbolj prizadete Drežniške Ravne, kjer je treba v celoti obnoviti več starih hiš, območje pa je ostalo

brez pitne vode. Potres je hudo prizadel tudi Bovec, zlasti posamezne predele, kjer je neuporabnih kar nekaj hiš.

Natalija Cmok, 8. razred

Pomladna prebujanja – muhasti april

Mesec april je znan po slabem vremenu, vendar to dostikrat ne drži. Nekoč je moral biti res deževen, da so ljudje začeli govoriti, da je to muhast mesec.

Je pa letošnji april vsaj za zdaj zelo muhast, kajti je zelo malo lepih dni. Pravzaprav vreme ni več muhasto samo v aprilu, ampak vedno bolj v vseh mesecih. Nekoč sije sonce po tri tedne skupaj, drugič pa cel teden skupaj dežuje. Mislim, da smo si za vreme, kateremu se včasih tako čudimo in ga nismo navajeni, krivi sami. Namreč to, kar človek dela z naravo, ni več normalno. Odpadke mečemo, kamor si nam srce poželi. Najhujši onesnaževalci okolja pa so razni stroji, katere ljudje, ko jih ne potrebujejo več, vržejo kar v kako reko ali pa jih odpeljejo v gozd. Pa ne samo stroji, ampak tudi odpadki, ki so iz takega materiala, da ga narava ne more razgraditi, zelo škodijo naši okolici. In po čistilnih akcijah vidimo, koliko škodljivih odpadkov človek zapusti naravi.

Mislim, da to zelo vpliva tudi na vreme, ki mu pravimo, da je muhasto. Možno je, da nam planet ne samo z muhastim vremenom, ampak tudi z drugimi naravnimi katastrofami hoče nekaj povedati. Da z njim ne smemo ravnati tako grdo. To si lahko predstavljamo tako, kot če bi nas nekdo hranil z zelo slabo hrano in ob takih pogojih bi verjetno zelo hitro umrli in potemtakem lahko zelo hitro umre tudi naš planet. V zadnjem stoletju se je industrija zelo razvila, to pa je omogočilo veliko več odpadkov, ki so jih ljudje prepustili kar naravi. In bi mogoče lahko ugotovili, da je narava močno zbolela v pičlih stotih letih, kar pomeni, da lahko tudi zelo hitro umre in potem bomo umrli tudi mi in tisti, ki za smrt narave niso nič krivi, to pa so rastline in živali. Zato moramo našo naravo bolj čuvati in jo imeti radi, da bomo še dolgo lahko živeli!

Matej Ledinek, 8. razred

Naša misel – šolsko leto 1997/1998; letnik XXVI; izredna številka

Besedna ustvarjalnost:

slepe miši, slepa kura, slepec (kot plazilec), slepi potnik, slepa pega, slepa ulica, slepo črevo, slepa jeza, slepo sovraštvo, slepa pokorščina, slepo posnemanje, slepo zaupanje, slepa vrata, slepi tisk, slepa sreča, slepo tipkanje, slepi naboj, slepi rokav, barvno slep, duševno slep.

Slepota: slepiti se, slepar, preslepiti koga, sleparija, slepica (trnek), slepomišenje, zaslepiti.

/.../

Slep na eno oko je bil admiral Nelson, slep od tretjega leta starosti genialni francoski študent Louis Braille, slepa in gluha je bila Hellen Keller, ki je kljub svoji usodi ogromno naredila za slepe, slepa sta odlična pevca Ray Charles in Stevie Wonder. Slepi Evgen Bavčar se ukvarja s fotografijo. V literaturi nastopa slepa Katica – Kranjčeva Povest o dobrih ljudeh, Mojca iz Vandotovega Kekca, Darijan iz Krempine Dese Muck ...

Avtor neznan

Kako slepi ne vidimo videza

Slepi sicer ne vidimo, ampak čutimo in tudi slišimo. Vendar tukaj ni pomemben samo videz, bolj pomembno je, da je človek dober po srcu, ne pa samo po lepoti in zunanosti. Imeli smo že tak primer, ki nam ga je učiteljica slovenščine predstavila. Neka ženska je bila po videzu zelo lepa, v resnici pa je bila po srcu morilka. Za vsem tem, kar sem napisal, se še nisem nikoli soočil. Mislim, da bi se to s časom moralo urediti, kajti ljudje preveč mislimo na svoj videz, ne pomislimo pa na dobrosrčnost.

Simon Podobnikar, 8. razred

Kako slepi vidimo?

Slepi otrok ni nič drugačen od videčega. Razlikuje se le po načinih in postopkih, pisavi in še čem. To sem spoznal na svoji lastni koži.

Zgodilo se je takole: ko sem se rodil, sem kmalu po rojstvu izgubil tisto, kar bi moral imeti. To je bil vid. Starši so skrbno skrbeli zame. Pustili so me na prosto, kadar sem si to zaželel. S prijatelji smo se igrali vse mogoče igrice, kot so na primer

skrivalnice, lovljenje. No, resnica je bila, da sem bil v teku počasen. Toda za skrivalnice mi še mižati ni bilo treba! Kmalu sem ugotovil, kam sem je kdo skril. Če so se opirala vrata hiše, sem uganil, da se je nekdo skril v hišo, če je zašelestelo listje, je moral nekdo tičati na travniku in tako naprej. Ko sem koga našel, je bil strašno užaljen. Včasih mi je dejal: »Ta igra ne velja! Še enkrat miži!« ali: »Ne ljubi se mi več!«

Ugotovil sem, da ne potrebujem vida, saj imam tem bolj razvit sluh.

V šoli sem se včasih zaletel v kakega dečka, deklico ali v vrata. Užalila pa me je beseda, ki sem jo zaslišal vsako jutro. Dečki so bili včasih kruti do mene. Namesto pozdrava so me poklicali kar »slepec«. Tudi v razredu je bilo podobno. Vedno znova isto: »O živijo, slepec. Splazi se sem!«

Naučil sem se z rokami otipavati razne predmete. Včasih sem tudi komu segel po obrazu. Spoznal sem, da lahko namesto vida uporabljam roke, ušesa, nos in še marsikaj drugega.

Kmalu sem moral v Zavod za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani. Tu se je zame odprl nov svet. Svet slepih in slabovidnih se mi je zdel kot Indija Koromandija. Tu so bili le dobri ljudje in dobri otroci. V šoli je pouk potekal malce drugače. Slepi učenci so tolkli na čudna ropotala. »Kaj pa je ta zadeva, ki tako glasno tolče?« sem vprašal enega mojih sošolcev. On pa mi je dal kratek odgovor: »To je brajev stroj, ki piše brajevo pisavo. Izumil pa jo je francoz Luise Braille.« Zahvalil sem se mu.

Čez nekaj časa sem spoznal, da sploh ni tako hudo biti slep.

Luka Pavlin, 8. razred

Naša misel – šolsko leto 1998/1999; letnik XXVII/1

Naši najmlajši

Vrtec se vam zdaj predstavlja,
malčkov sedem v njem živi.
Da bi bolje nas spoznali,
bomo se predstavili.

Benjamin ne mara mleka,
komaj čaka na pomlad.
Denis kup vprašanj zastavlja,
sveto noč prepeva rad.

Urška deklica edina,
rada smeje se, kriči,
domotožje daje še Martina,
najraje v kot, kje sedi.

Uroš pesmice rad poje,
zobe lepo umiti zna.
Dino in Gregor pa sta še majhna,
in se še privajata.

Avtor neznan

Esmeralda

V četrtek, 2.7.1998, je naš Zavod obiskala igralka Leticia Calderon. Dogovorili smo se, da pride ob 11. uri. Vsi smo bili zelo nestrpni. Pred šolo smo jo čakali že pol ure prej. Naenkrat pa smo izza vogala zaslišali avtomobilsko trobljo. Vsi smo obstali. Nismo čakali dolgo. Že je izza vogala pripeljal lep avto. Iz njega je izstopilo nekaj njenih osebnih stražarjev. Nekdo ji je odprl vrata. Iz avtomobila je izstopila prelepa in prijazna Leticia. Vsi smo bili zelo navdušeni. Ploskali smo in kričali. Jaz in še nekaj mojih prijateljev smo ji pripravili kratek programček. Zapela sem lepo pesmico, sošolka Petra pa me je spremljala na flavto. Po programčku je igralka delila svoje podpise in svoje fotografije. Potem se je še z nami otroki fotografirala. Šli smo še v razred. Moja prijateljica je na stroj nekaj napisala v brajevi pisavi. Jaz pa sem brala iz brajevega berila. Leticio sem potipala po roki. Ugotovila sem, da ima umetne nohte. Potem mi je

dovolila, da jo potipam še po glavi in obrazu. Leticii se je mudilo, zato je morala hitro oditi, ampak nam vsem bo ostala v spominu. Bilo nam je lepo!

Saša Surla, 5. razred

Sprehod z belo palico

Belo palico sem spoznala pri orientaciji. Pomaga mi pri hoji. Z belo palico sem v začetku hodila le po hiši, potem pa sem začela hoditi tudi ven. Zunaj sem srečevala mnoge ovire, v katere pa se nisem zaletavala, temveč sem se jih dotikala z belo palico. Ovire so bile različne, zunaj tudi avtomobili. Bela palica je zelo dolga palica, s katero sem si utirala pot do semaforja in nazaj, pot mimo ovir. V Zavodu in drugod so stopnice, da sem morala navzgor. Skrajšala sem palico tako, da sem jo prijela drugače v roko. Z njo sem udarjala ob stopnice.

Petra Rom, 5. razred

Slepi v prometu

Mladi človek, ki je slep si promet predstavlja čisto drugače kot ti in slabovidni. Slabovidni pa je spet drugačnega mišljenja kot slepi in ti. Ko vidiš nekega človeka z belo palico, nikar ne sili vanj, če te ne prosi za pomoč. Čez cesto ga pelješ tako, da mu pomoliš komolec in ga ne potiskaš pred sabo (več o tem zveš v knjižici NE TAKO, AMPAK TAKO). Kakšna je prijetna cesta za slepe učence? Najprimernejša je cesta s pločniki, ki imajo kolesarsko stezo nižjo od prostora, ki je namenjen pešcem. Na pločniku ne sme biti drevesnih vej, ki visijo nanj (zgodilo se je že, da se je slepi sošolec zaletel v vejo in je zaradi tega imel hude posledice), enako je tudi z reklamnimi napisi na majhnem stojalu, kjer so štiri tačke in je spodaj prazno.

»Nezaželeni« so tudi smetnjaki in kakšni količki, ki preprečijo parkiranje avtomobilov.

Kakšen pa je najprimernejši prehod za slepe učence? Z zvočnim semaforjem. Kako pa izgleda ta stvar? Ste že kdaj opazili stvar, ki je bila pripeta na semafor in je tam zgoraj pisalo SAMO ZA SLEPE? Slepi prepozna zeleno luč tako, da je zvok iz škatlice hitrejši in močnejši ali pa ima še kakšen prizvok. Ko je luč rdeča, pa je zvok počasnejši in brez prizvokov. Avtobus: Kako pa slepi vrže žeton v škatlico? Preprosto. Ko pride na avtobus, je škatlica vedno na desni. (Če kdo opazi, da je škatlica na levi, naj to javi na naslov ZAVOD ZA SLEPO IN SLABOVIDNO MLADINO LJUBLJANA, LANGUSOVA 16, 1000 LJUBLJANA. Za pomoč se vam zelo zahvaljujemo.) Poiščejo jo in na njej poiščejo luknjico in vržejo žeton vanjo. Kako pa slepi človek ve, pri kateri postaji mora izstopiti? Zaenkrat si mora še vse zapomniti ali pa vprašati. Toda kmalu bomo dobili še neko napravo, ki bo na postaji in v avtobusu. Ta naprava bo na postaji povedala katera postaja je to in kateri avtobus prihaja.

Naprava, ki bo v avtobusu, pa bo povedala, s katere postaje se bo odpeljal in na katero postajo bo prišel (to napravo že uvajajo v Ljubljani na avtobusu številka 6).

Še zadnje vprašanje – kako sploh spoznamo slepega na pločniku? Slepi je s psom vodičem, z belo palico in kmalu bo z robotom za vodenje slepih. Kakšen pa izgleda ta robot? Izgledal naj bi kot smetnjak. Nekje ga bojo imeli tudi v nahrbtnikih. Na Japonskem ga že imajo.

Urša Kovačič, 7. razred

Naša misel – šolsko leto 1999/2000; letnik XXVIII/1

Spoštovani!

Pišemo vam iz Zavoda za slepo in slabovidno mladino. Smo učenci 6. a razreda.

Že kar veliko otrok ima vaše mobilne telefone. Priznamo, zelo ste dobri, ampak vseeno bi bilo lepo, da bi kdaj pomislili tudi na ljudi, ki ne vidijo. Kaj nam pomagajo razna SMS sporočila, ko pa ne vidimo prebrati? Ves čas moramo tekati za ljudmi, ki vidijo, in jih spraševati, kaj piše na zaslonu.

Zelo bi bili veseli, če bi se dalo storiti kaj na tem področju.

Prosim vas, da malo pomislite tudi na nas!

Učenci 6. razreda Zavoda za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani

Predsednik države na obisku

V petek je bil dan invalidov. Ker je letos še 80-letnica našega Zavoda, nas je obiskal gospod predsednik*, ki je tudi pokrovitelj naše proslave.

Zaradi treme ne vem, kdaj je prišel. Vendar je bil točen. Pripeljal se je na dvorišče, kjer smo ga sprejeli in nagovorili. Moj govor je bil takšen: »Zelo smo počaščeni in veseli, da ste prišli. Nikoli še nismo imeli tako visokega obiska.« On pa je vse to obrnil na hec in je rekel, da on ni visok obisk, saj je visok le 165 cm.

Peljali smo ga v hišo. Najprej smo mu pokazali telovadnico, kjer je bil seminar za predšolske otroke. Tam naju je s Tonijem vprašal, če imava rada telovadbo. Odgovora nista bila ravno pozitivna. Nato nam je rekel, da ima on najraje zgodovino.

Šli smo v kabinet z zgodovino, kjer je vsak učenec povedal, kaj dela. Takrat mu je ravnatelj potožil, da to veliko stane in da je težko nabaviti to opremo. V drugem nadstropju je videl, kako se učenci opismenjujejo. Sanja mu je napisala abecedo v brajici.

Med potjo v zbornico sva mu povedala, da gremo danes vsi domov. Nato je napisal v knjigo spominov svoje občutke. Preden je to naredil, je rekel, da ne bo napisal v brajici, drugače še jutri ne bomo doma. Pospremili smo ga v avlo, kjer so ga vsi pričakali. Rok mu je dal darilo in predsednik je odšel domov. Še isti dan smo bili na televiziji. Tisti petek sem komaj čakala, da bo ura osem.

Urša Kovačič, 8. razred

* Milan Kučan

Naša misel – šolsko leto 1999/2000; letnik XXVIII; izredna številka

Pisava včasih – danes

Najprej so pisali na brajeve (praške) tablice, pri katerih si moral vsako piko posebej s šilom zrcalno vtisniti v papir. Velik napredek so pomenili prvi brajevi stroji Blista, nato so iz Amerike prišli izpopolnjeni stroji Perkins. Sedaj veliko učencev piše na Eurotype. Razvoj računalništva je tudi slepim prinesel veliko novosti. Najuporabnejša je brajeva vrstica, s pomočjo katere lahko slepi prebere besedila z računalniškega zaslona. V uporabi so tudi računalniški programi s sintetizatorjem govora. Slepí uporabljajo tudi Eloset.

Nekoč so imeli očala le s steklenimi stekli, ki jih niso stanjšali. Danes poznamo plastična stekla z raznimi premazi, kontaktne leče, za branje pa so poleg povečevalnih stekel še teleskopska očala in elektronske lupe, pa tudi očala za branje z dvojno dioptrijo.

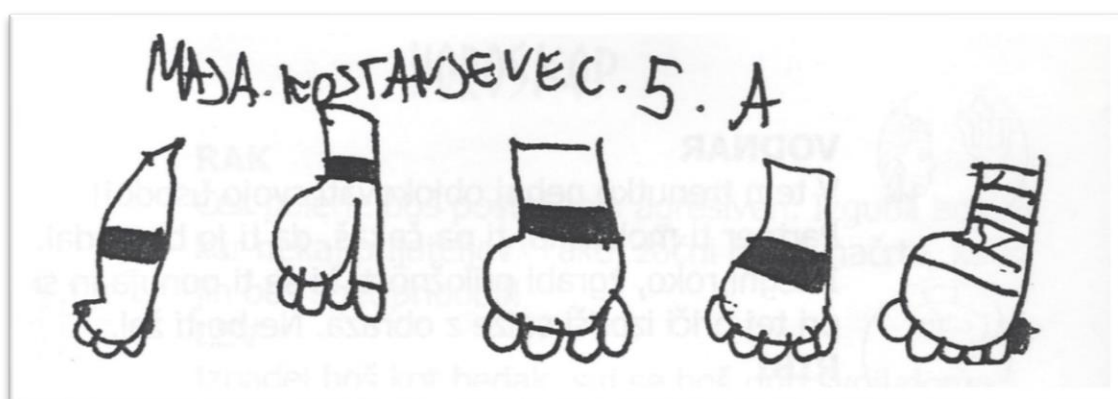
Nina Zavašnik, Urša Kovačič, 8. razred

Naša misel – šolsko leto 1999/2000; letnik XXVIII/3

Učitelj Anton Marton

Z učiteljem športne vzgoje Antonom Martonom sem se srečal v tretjem razredu, ko je prišel nadomeščat učiteljico Ivico Kržišnik. Čeprav mi ure športne vzgoje prej niso bile nič kaj pri srcu, sem postajal vedno bolj navdušen športnik. Z njegovo potrpežljivostjo sem vzljubil košarko in golbal. Nepozabni pa bodo ostali dnevi iz poletne in zimske šole v naravi. Dnevi in večeri so bili polni iger in skečev, tako da ni manjkalo smeha. Vsi smo bili navdušeni, ko se je po krajši odsotnosti vrnil nazaj med nas v zavod. Z njegovo pomočjo in vztrajnostjo sem dosegel tudi svoj največji planinski podvig, osvojil sem Šmarno goro. Kako so lepi večeri v Hali Tivoli, ko navijamo za UNION OLIMPIJO. Upam in želim, da bo še naprej tako lepo.

Tomaž Demšar, 8. razred



Labirint pred Zssm*

Morda veste, da je na levi strani od našega Zavoda Ministrstvo za promet in zveze. Včasih je bil tam majhen park. Takrat smo imeli slepi še kakšno možnost priti do Tržaške ceste brez pomoči. Zdaj je to malo težje izvedljivo. Pa bom kar povedala, zakaj.

Ko slepi pritrka s svojo palico izza zavodske ograje, po Langusovi zavije levo in prečka ozko cestico med stanovanjskimi hišami in Ministrstvom za promet in zveze in pride na stran, kjer je poslopje, tamkajšnja okolica vedno poskrbi za »prekrasen« sprejem, ki je na žalost vedno enak. Ko slepi stopi na pločnik in gre naravnost ob Langusovi, ga prve »pozdravijo« ulične svetilke, ki kot naročene stojijo ravno na sredi pločnika. Včasih se zgodi, da ima slep slučajno srečo in se jim nekako izogne. Toda okolje s slepim rado tekmuje. Zato »pokončni stražarji« – torej ulične svetilke – niso vse.

Tudi na sredini, malo naprej od vojačkov, stoji prezračevanje za garaže – »topništvo«. Zračniki so ravno toliko dvignjeni, da se slepi sigurno spotakne ob tiste zidake. Seveda ne smemo pozabiti, da ima slepi belo palico, toda vseeno. Ko se prebijemo mimo zračnikov »topništva«, smo že blizu Tržaške ceste in že slišimo avtomobile. Vsi veseli, ker smo prebrodili labirint odtrkamo po pločniku naprej. Toda asfalt se kmalu konča in tretjina palice se nam neusmiljeno zarije v ogromno količino peska. Za vsak korak posebej moramo vleči palico in opletati z njo. Toda to še ni najhuje. Po pesku so križem-kražem parkirani tudi osebni avtomobili. Ko se nenehno izogibaš avtomobilom – seveda po levi strani – te nehote zanese med mize, ki so postavljene pred lokalom. Potem pa te videči ljudje čudno gledajo.

Tako je s to stvarjo. Morda vi, videči, teh stvari skoraj ne opazite. Toda upam, da vam je zdaj vsaj malo jasno, da so stvari, ki so za vas skoraj neopazne, za nas ene izmed najtežjih ovir na poti.

Zelo si želim, da bi se ta »labirint« pred Ministrstvom za promet in zveze vsaj malo bolj izboljšal, da bi mi lahko prišli mimo vsaj brez večjih težav.

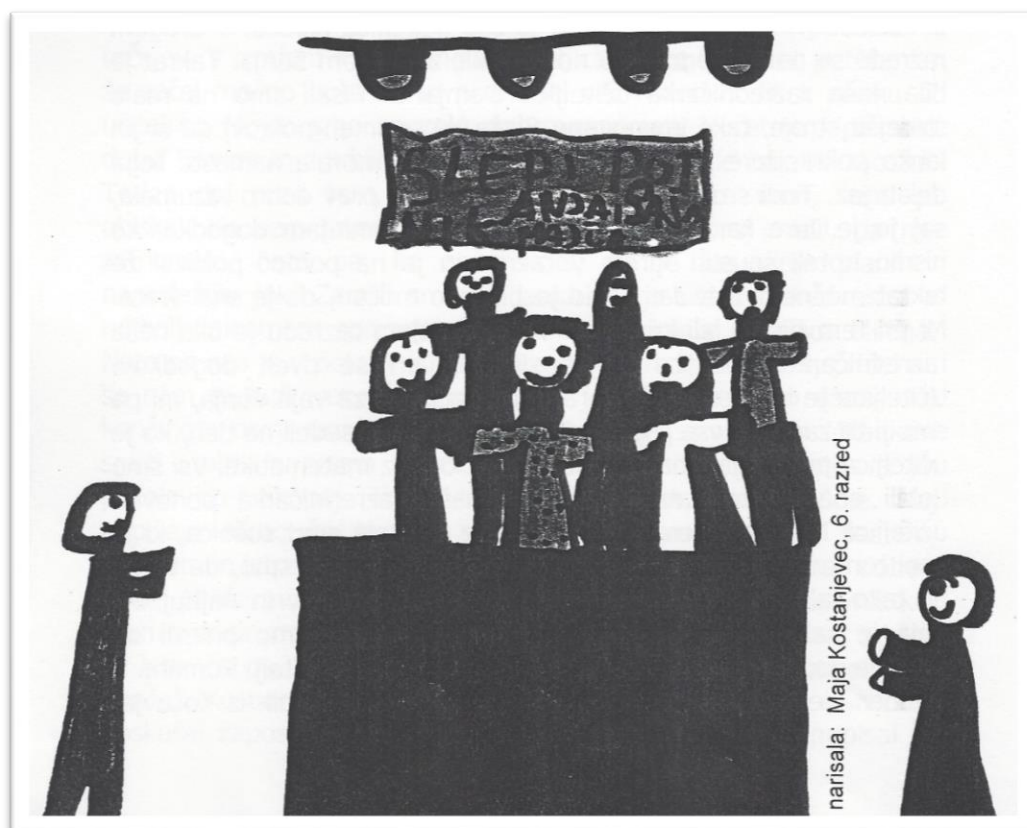
Saša Surla, 7. razred

* Zavod za slepo in slabovidno mladino Ljubljana

Nov računalnik

Bil je zelo oblačen dan, ko sem vstal. Obedi za ta dan torej niso bili ravno dobri. Vstal sem z občutkom, ki sem ga čutil že nekaj dni. Po petih minutah pa se mi je zdel dan čisto normalen. To je bilo zato, ker sem odklopil misli na obveznosti, ki so me še čakale. Te obveznosti pa so bile zelo prijetne in komaj čakljive. Kaj se je takrat zgodilo, ve že skoraj vsak, zato ne bom o tej stvari pretirano zapletal in razpletal. Ob desetih je bila novinarska konferenca ob podelitvi računalnika, ki so mi ga nabavili s pomočjo kranjskega zavoda Vid. Po konferenci pa sem odgovarjal na novinarska vprašanja in sprejemal čestitke in dobre želje. Na novinarski konferenci bi skoraj ostal brez besed, če ne bi tisti pred mano pustili kaj zame. Po konferenci pa sem se tudi jaz razgovoril in tako je minil ta torek. Ko sem dobil računalnik z brajlovo vrstico in JAWSOM 3,7, se je moje kontaktiranje z učitelji precej spremenilo. Sedaj kontaktiram z njimi preko disket. Govorim o delanju domačih nalog. To sem začel prakticirati pri kemiji in pa pri pisanju sestavkov na Našo misel.

Jožko Gregorc, 7. razred



Naša misel – šolsko leto 2001/2002; letnik XXX/1

Parlament

V torek se je zbralo veliko učencev iz raznih šol. Iz našega zavoda smo bili Rok, Maja in jaz, Uroš. Rok je deklamiral, Maja je zapela svojo pesem Moj cvet življenja, nek fant pa je zaigral na violino. Tema je bila Prosti čas, zato je vsaka šola prebrala kaj so se pogovarjali na šoli. Tudi Rok in jaz sva nekaj prebrala. Skupaj smo predlagali, da bi imeli mladi lahko center, kjer bi se srečavali s svojimi prijatelji in delali različne dejavnosti. Ker so nekatere šole popoldan zaprte, bi lahko v telovadnicah igrali različne športe, nekdo pa bi jih nadziral.

Uroš Pes, 7. razred

Mjuzikl z belo palico

Z vajami za ta mjuzikl smo pričeli že pred enim letom.

Plesne točke nas je naučil Matjaž Brinovec. Besedilo za mjuzikl je napisala Aksinja Kermauner, prav tako tudi besedila za skoraj vse pesmi, le eno je napisal Roman Župančič. On je tudi vse pesmi uglasbil.

Mentorica plesnih vaj je Danica Lipuš, koreografije pa je naredil plesni učitelj Tomaž Brinovec. /.../

Mjuzikl opisuje en dan v življenju slepega, kako se slepi učijo in njihove pripomočke. Prijateljica potem vse prijatelje povabi na pico, v piceriji pa zmanjka elektrike. Predstava govori tudi o ljubezni.

Premiera tega projekta je bila 27. 11. 2001 ob 18. uri.

Boštjan Bratušek, 8. razred

Leto 2001

Oh! Ko bi se leto 2001 ponovilo še večkrat, saj je bilo skoraj preveč uspešno. Dobili smo 14 svetovnih prvakov v različnih športih in še več drugih, tretjih; sploh pa ogromno četrtih mest. Teh se nam skoraj ne ljubi naštevati, kajti bilo jih je preveč. To pomeni, da smo bili zelo uspešni. Toda na našo žalost pa imamo tudi narodne »izdajalce« – rokometaše in košarkarje, na katere nikakor ne moremo biti ponosni. Še sreča, da imamo nogometaše.

Avtor neznan

Poklici slepih

Poklici, ki so jih nekdam opravliali slepi, so bili uglaševalec klavirjev, mesar, trgovec, prodajalec v trafiki, košar, pletar, ščetar, vrvar, izdelovalec predpražnikov, metel, strojni pletilec, tkalec preprog, izdelovalec papirnatih vreč za cement, delavec v tekstilni in električni industriji, industriji papirja in kartona, v tobačnih tovarnah, tovarnah za izdelavo keksov, bombonov in čokolade, za izdelavo mil in podobnih izdelkov ter za izdelovanje jeklenih peres in kovinskih gumbov. Opravljali so različne zaposlitve v gospodinjstvu in gospodarstvu in redke intelektualne poklice, kot so učitelj, učitelj glasbe in petja, organist, telefonist in stenotipist.

Danes se le še redki starejši ukvarjajo s pletarstvom in podobnimi tradicionalnimi poklici slepih. Zaposlujejo se v najrazličnejših intelektualnih poklicih, kot so ekonomist, komercialist, pravnik, novinar, socialni delavec, pedagog, psiholog, defektolog, računalniški programer in prevajalec. So tudi učitelji različnih šolskih predmetov, obrtniki in umetniki. Še vedno spadajo med težko zaposljive ljudi, vendar pa niso več tako močno omejeni v izbiri poklica kot nekdam. /.../

Odlomek iz kataloga razstave EDINA TEMA JE NEZNANJE

Gosti iz Comeniusa v našem zavodu

V petek ob 9.30 h so prišli na obisk v projektu Comenius Španci, Irci, Nemci in Francozi. Prišli so tudi še Mariborčani, ki pa so bili gluhi.

Začel se je nastop. Učiteljica Meta je v angleščini govorila točke. Ko smo bili na vrsti orfovci, nam je šlo kot po maslu in so nam najbolj ploskali. Nato je bil na vrsti Slep potnik. Prva pesem je bila Ljubezen na prvi dotik in druga Svet je lep. Nato je še bil ples, ki nam je šel zelo dobro. Ko je bilo konec predstave, sva z Brigito Tanjo vlekli k Špancu. Ampak se ni pustila in potem jo je učiteljica Meta zgrabila za roko in jo vlekla k Špancu. Enemu je bilo ime Pepi, za drugega pa Tanja noče povedati. Vem samo to, da se začne na črko H. Potem smo šli na malico in po malici smo oddivjali v razrede. Tam smo bili zelo nestrpni. Tanja je bila nestrpna zaradi Špancev, jaz zaradi Ircev, Darjan pa zaradi Francozov. Potem so prišli v tretje nadstropje in so šli v biološki razred. Tam se je Tanja spet srečala s Španci in se je tudi pogovarjala špansko. Potem smo na žalost morali na kosilo. Za kosilo je bilo naslednje: juha z rezanci, pire krompir, dunajski zrezki in priloga s solato. Potem sem šla v sobo in v razred, pa sem bila kregana. Potem sem se hitro obula in odšla na kombi. Ko pa sem prišla domov, sem bila že boljše volje.

Leja Mažič, 7. razred

Tekmovanje v plesu

9. aprila 2003 smo ponovno začeli s tekmovanjem v plesu. Prvo letošnje tekmovanje je bilo v Polhovem Gradcu. Na tekmovanje je prišlo 24 skupin. Naša plesna skupina je nastopila med zadnjimi. Bilo je zanimivo in lepo. Z nami sta šli tudi skavtinja Katarina in Tanja iz Kranja. Pomagali sta pri spremstvu slepih. Zanimalo ju je kako plešemo in tekmuje. Bili sta navdušeni.

Po plesu sta Matjaž in šica Danica povedala rezultate. Matjaž je bil zadovoljen z nami, dobro smo plesali in rekel je: »Verjetno se bomo uvrstili naprej na območno tekmovanje.« Bili smo veseli in smo mu zaploskali.

Območno tekmovanje je bilo čez dva tedna v Horjulu.

Poleg nas je bilo še 17 skupin. Ker nismo dovolj vadili, smo delali napake. Na vrsto smo prišli kot deseti. V začetku je bila dvorana skoraj prazna. Med plesom so nam žvižgali pa tudi ploskali. Ni pa bilo tako hrupno kot v Polhovem Gradcu, ko so poslušalci kar ponoreli. Res pa je, da so nekatere skupine plesale zelo dobro in so jih pohvalili. Povedali so nam, da se bo naprej uvrstilo samo pet skupin. Upam, da bomo med njimi tudi mi. Letos smo se naučili kar nekaj novih plesov in pokazali več novih plesnih koreografij.

Jaz hodim zelo rad na plesne vaje. Tudi tekmuje rad. Z Matjažem in šico Danico sem zelo zadovoljen.

Tomaž Demšar, 9. razred

Naša misel – šolsko leto 2003/2004; letnik XXXII/1

Naš novi vrtec

V letošnjem šolskem letu vas pozdravljamo iz novih prostorov našega vrtca. Preselili smo se na drugi konec stavbe našega Zavoda. Imamo velike, svetle nove igralnice. Vsi prostori so opremljeni in prilagojeni za nas, najmanjše. Tako »največji« David in »najmanjša« Maja dosežeta vse igrače.

V novem vrtcu se odlično počutimo in smo zato »pomladili« naše vrste. /.../

Še vedno se igramo, pojemo, plavamo in jahamo. Imamo tudi kuhinjski kotiček, da skuhamo čaj Ani in Andreji. Najraje imamo glasbeni kotiček.

Ker se tako dobro počutimo v našem novem vrtcu, smo vanj povabili tudi prijatelje. Vsakih 14 dni nas obišče 8 polnočutnih otrok iz sosednjega vrtca ali pa mi odidemo k njim. Skupaj pojemo, poslušamo zgodbe in eden drugega učimo igrice, ki so zabavne za vse. Načrtujemo tudi skupni obisk lutkovne gledališke predstave.

Maja, Nejc, Patricija, David in Anja

Šolski parlament

Mladi in Evropska unija, 1./2. a

Država v kateri živimo je postala članica EU letos maja. Ugotovili smo, da mladi povsod v Evropi nimajo enakih možnosti in da so ponekod kršene njihove pravice. DO tistih otrok, ki se jim kaj hudega dogaja nočemo biti brezbrižni. Hočemo vplivati na odrasle po celi Evropi, ki morajo tem otrokom pomagati.

V našo šolo hodimo učenci različnih narodov. Tu smo Slovenci, Hrvatje, Srbi, Bošnjaki in Albanci. Nobeden izmed nas ni vreden več ali manj. Vsi smo enako pomembni. Tako bi morale biti povsod. Vseeno je, ali slabo vidim ali ne, vseeno je, kakšni so moji starši, vseeno je, ali mi gre v šoli slabo ali dobro. Jaz sem enako vreden kot ti in on. Čeprav sem drugačen kot ti, sem otrok, tako kot ti in on.

Maja Lamovšek, 5. razred

Naša misel – šolsko leto 2005/2006; letnik XXXIV/1

Obisk Petra Polesa

Peter Poles je zelo prijazen. Ko je prišel, smo ga prestrašili z glasnim navijanje, on pa se nič prestrašil. Nato smo šli v razred za slovenščino. Tam si je kar sam postregel s piškoti.

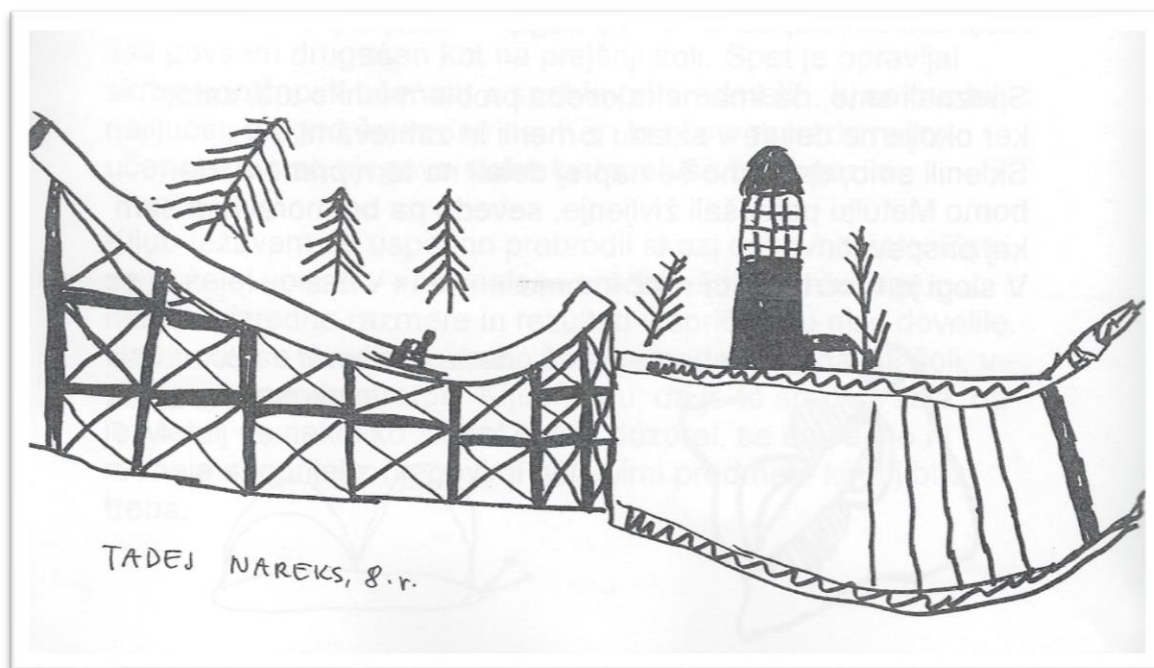
Z njim smo se zelo veliko pogovorili o njegovem življenju. Podaril nam je ure, ki so rdeče barve in so iz njegove oddaje.

Maja Lamovšek, 7. razred devetletke

Glasbena stran

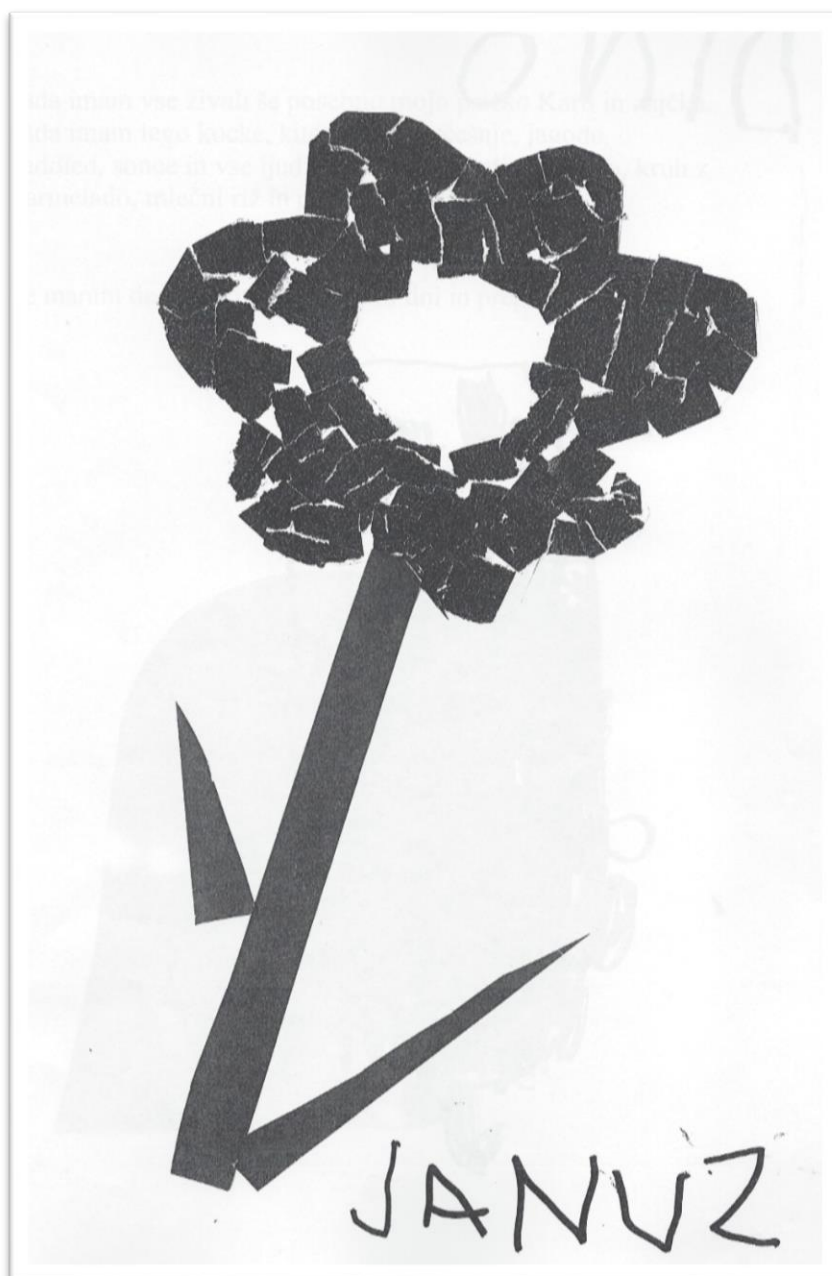
V naši šoli se je zgodil ŠOK! Dobili smo novega glasbenika oz. raperja Malega mulca*. Mali mulc je nastopal na velenjski televiziji in v oddaji Tistega lepega popoldneva v rubriki 5 minut slave dne 14. 1. 07, kjer je zarepal svoj singl »HOČEM«. Mali mulc je sodeloval s Triiiploom, ki ga ful podpira. Na TVS je spoznal someščana 6pack Čukurja. Mali mulc piše in pridno dela glasbo; ima kar 8 komadov. Upa, da mu bo uspelo na tej poti. Doma so zadovoljni z delom in mu zelo stojijo ob strani + prijatelji in učitelji ... njegova želja je, da bi sodeloval z znanimi slovenskimi glasbeniki: 6pac Čukur, Triiiple ... in s pop zvezdami ...

* Ajeta Kevrića



Vrtec – Kaj imamo radi?

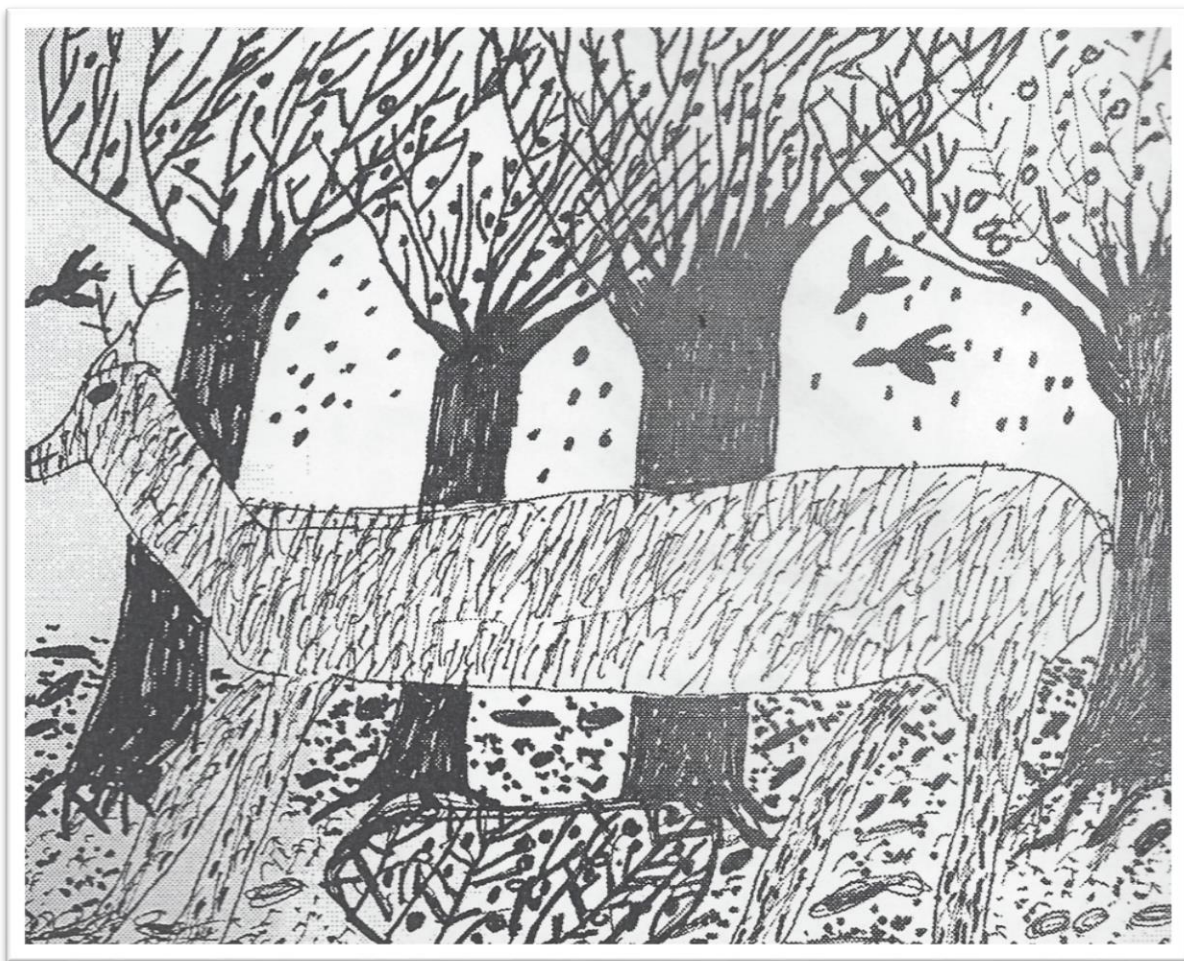
Maja odgovarja: »Rada imam češnje, a najraje maline. Od zelenjave mi je najbolj všeč korenje. Od mesa najraje jem šunko. Pire krompir mi je všeč od krompirjeve hrane. Majhne kužke imam rada, velikih pa ne. Od rožic mi je najbolj všeč spominčica. Od ljudi imam najraje pravljичne junake. Naj najraje na svetu pa imam mehak kruh, tako mehak kot so žemljice.«



Naša misel – šolsko leto 2007/2008; letnik XXXVI/1

Z belo palico nerad hodim, ker me je strah hoditi zunaj. Bojim se sirene in bojim se, da bi se spotaknil in padel. Vem pa da je res, da je bela palica dobra, za hojo, čeprav jaz raje hodim tako, da me kdo drži za roko. Človeku bolj zaupam kot palici.

Gregor Frumen, 4. razred



Marko Perković, 5. razred

Rap pesem

Jou, komi čakam, da pridem domov.
V soboto grem na žur,
to bo res kul.
Ni mi všeč, da se morm tolk učit,
ker jest se morm tut mal spočit.
Upam, da drug let ne bo tko,
ampak mislm, da bo še bolj težko.
Komi čakam počitnce.
To verjetn tut čakajo učiteljce.
Ko domov bom prišla, jou,
se bom usedla najprej na stol.
Med počitncami vsaj šole ne bo,
imela se bom zelo lepo.
Zdej ste slišal moj rap komad,
to je moj zaklad.
Upam, da vam všeč bo
al pa ne.
Ko za ta komad mami zvedla bo,
mi bo rekla, da sem nadarjena zelo.

Anja Pustak Lajovic, 7. razred

Še nekaj vtisov z naravoslovnega dne

Mrzlo in mokro in dobro za otipat rastlino. Brajevi napisi so bili tudi napačno napisan, en napis pa je bil obrnjen na glavo.

Pri lovorikovcu je pisalo namesto lovorikovec lovokrivec. Pri dišavnicah je bilo zanimivo, ker so bili vonji precej močni. Ko smo otipavali liste in veje listavcev in iglavcev, se je dobro čutilo. Naravoslovni dan je bil zanimiv.

Dino Memović, 9. razred

Pesem

Tam daleč v daljavi,
za sedmimi gorami,
glive so se lovile,
samo zato,
da bi nam možgane zaposlile.

Ne razumem,
zakaj je treba znati,
kdo je Adam bil
in ne vem,
zakaj Eva je tako pomembna
za človeštvo.
Stavit grem,
da Nobel večje možgane
od obeh skupaj je imel.

Ko smo že do znanstvenikov prišli,
pa spregovorimo še malo o kemiji,
biologiji, fiziki in geografiji ...
Saj ne vem, zakaj evolucijo
vsak pri urah omenja ti.

Meni se vse skupaj
čisto bedno zdi,
vse tiste ogljikove spojine,
države in celine.
Človeško, živalsko in rastlinsko telo
nimajo veze z današnjo
super tehnologijo.

Raje kot v šoli
za računalnikom sedim
in se kaj novega učim,
pa čeprav za vas
tako pametno in učeno ni ...
dopade se mi.

Leja Mažič, 1. letnik EKT

Naša misel – šolsko leto 2010/2011; letnik XXXIX/1

ZNANJE POVSOD

Seštevam številke
in berem ti knjige,
izmišljam si svoje
svetove prav nore.

Knjigo odpiram,
bukvo debelo,
črno na belem,
vse v njej veselo.

Za lepe si misli
poučno je vse
in s knjigo v roki
mogočnejše je.

Znanje v glavi
prehodi ves svet,
s knjigo odet
nisi nikoli zadet.

Berem, pišem spet,
se nehat ne da,
je volja za dva,
ni časa za-spat.

Vstopil sem v knjigo,
bil sam sem le tam.
Odkrivam vse novo,
začenjam nov dan.

Hotel sem znanje,
vse sem dobil,
sem šel na zabavo,
nič nisem pil.

Odkrivam svetove,
hočem še več.
Odpiram knjige,
ni nobena odveč.

Samo Kazar, 9. razred, 2010, OŠ Tišina
Mentor: Janko Durič, prof. slov. in soc.

SPOMIN NATE SE NE STOPI

Odšel si sredi noči,
izginil brez sledi,
a spomin nate še živi,
ljubezen naj stopi led in sneg,
ker zate gori,
pridi nazaj, da se v moje srce vrne pomlad.

Pridi nazaj, srce vpije,
vrni se in me odpelji iz te prerije,
v mojem srcu ustavil se je čas,
ne vem več, kdaj je vroče, kdaj pa mraz.
Srce za teboj kriči,
vrni se ljubezen ti,
da napočil v srcu bo spet maj,
daj no, vrni se nazaj.

Čakala sem nate, ko rožice so rastle,
ob najhujši vročini, ko morje vabi ljudi.
Čakala sem te, ko so kmetje jemali sadove na plan,
a spomin se ne stopi,
še zdaj živi,
ljubezen tudi pozimi še gori.
Ljubezen vroča te še čaka,
v led in sneg noge si namaka,
nikoli ne odneha,
se nikoli ne upeha.

Prevaral si me in zbežal,
a ljubezen zate še gori,
belo sneg pobelil je poljane,
mene pa srce boli.

Maja Košir Habjan, 4. razred

Naša misel – leto 2013 in leto 2014; letnik XLI in XLII/1



Fotografija treh deklet, ki v jutranjem soncu skočijo v zrak. So ob robu asfaltne ceste, obrnjene so proti travniku, kjer cvetijo rumene rože, lahko da regrat. V ozadju manjše naselje, z gričem na desni in gozdom na levi. Od leve proti desni: prvo dekle ima na glavi kapuco in v levi roki drži belo palico, noge so še na tleh, 2. dekle skoči z nogami pokrčenimi v kolenih nazaj, ima odpeto jakno, 3. dekle skoči z nogami v razkoraku, v desni roki drži belo palico.

Mag. Nina Čelešnik Kozamernik, urednica

Kdo je kdo? Kdo je kaj?

Rešitev je zapisana v oklepaju takoj, ko se uganka konča.

Če je glinen, verjamejo, da prinaša srečo.
(Prašič)

Ko jo kupiš je še majhna, ko jo vsadiš je pa velika. Lahko jo pečemo. Popražimo jo, ko pečemo jetrca.
(Čebula)

Ponoči ne spiva, tatove podiva.
(Psa)

Če ga prerežemo, je podoben pljučnim krilom, zato je dober za pljuča. Vsebuje veliko vode.
(Paradižnik)

Ko jo vsadimo, potem rase. Potem jo damo kuhati in jo pojemo. Je bele barve. Podobna je nakodrani pričeski.
(Cvetača)

Naredi trrraaaa-raaaa.
(Slon)

Se valja po blatu.
(Prašič)

Skače po zraku in po blatu, plava v mlaki. Z jezikom lovi muhe.
(Žaba)

Je ptič, ki hodi, plava, se sanko po trebuhu in malo leti.
(Pingvin)

Najprej ga naberejo na trti, v preši ga stisnemo, v sodu zori. Ko je pa nared, si ga nalijemo.
(Grozdje)

Po vejah skablja in se hahlja.
(Opica)

Uganke bratov Kogovšek, 7. razred, OŠ Rovte

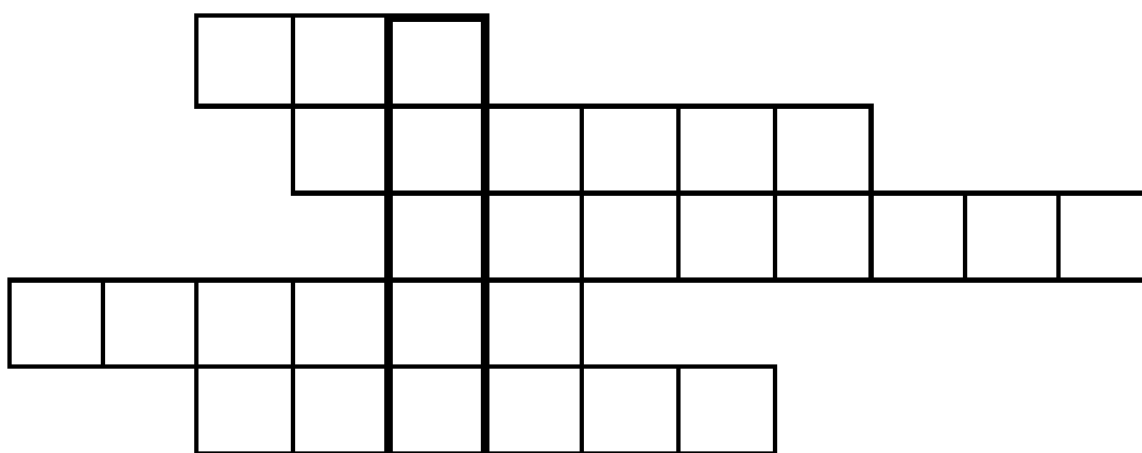
Pesem solidarnosti

Rad imam živali, imej jih tudi ti,
prinašajo nam vedrost, to nas veseli.
Radi imejmo vsa bitja sveta,
solidarnost med nami vrednota je, da.

Živali nas razveseljujejo,
mi lahko jim vračamo, v stiskah jih rešujemo,
saj pogosto so šibkejše
od človeške vrste.

Tim Krebs, 4. razred, ZSSM

Križanka



1. Živi pod zemljo. Je slep in črne ter rjave barve.
2. Je rastlinojedka, je rumene in rjave barve, ima dolg vrat in živi v Afriki.
3. Dolga je približno 10 centimetrov, je različnih barv in leze. Spremeni se v metulja.
4. Rad ima med. Živi tudi na severu. Ljudje se ga zelo bojijo.
5. Je v družini opic in je večja kot orangutan. Ponavadi je črne barve. Nastopala je tudi v filmu King Kong.

Kaja Ravnjak Medvešek, 6. razred, OŠ Pod goro

Sanje

Kaj pomeni sanjati?

Sanjati pomeni živeti v svojem svetu,
upati vneto v nov boljši dan,
kjer vsak človek bo s toplino obdan.

Kako naj narišem sanje?

Tako, da se poglobiš vanje.

Sanje naslikaj v svojem srcu
in sledi svojemu načrtu.

Kako naj ujamem sanje?

Zazri se v nebo, ko vidiš zvezdo svojih sanj, ujemi jo v dlan.

Če se potrudiš in delaš trdo,
sanje postanejo resnično zlato.

Zato nikoli ne obupaj
in vedno v boljši svet upaj.

Tanja Turičnik, 2. letnik, Gimnazija Ravne na Koroškem

DRAGI ERIK

Jaz sem se odločila, da ti napišem pismo. V tem pismu bi ti rada povedala, da mi dosti pomeniš, in da res uživam v tvoji družbi in ne bi pustila, da se ti kaj zgodi, če bi kdaj kaj potreboval, mi lahko to poveš. Nekaj me pa zanima, če bi bila kdaj žalostna ali jezna, kaj bi mi rekel: ali se mogoče kdaj počutiš, kot da te kdo ne mara? Jaz se pri tebi počutim varno. Na žalost pa se ne počutim dovolj varne v bližini tvojega sošolca Anžeta, ki se vozi naokrog z električnim vozičkom in me včasih malo prestraši, upam, da te take stvari ne motijo, če se ti jaz kdaj pridružim za mizo pri kosilu. Včasih se mi zdiš malo jezen, ampak ne vem, če se jaz počutim, kot da imaš ti raje Anžeta kot pa mene, če se mi kaj zgodi, ali bi si ti odpustil ali si ne bi odpustil? Jaz bi rada danes popoldne prišla k tebi v skupino po kosilu, ker imamo namreč od dveh pa do treh.

To ti pošilja tvoja prijateljica Maja

Ustvarjala je Maja Leskovar v CIRIUS, Kamnik.

MI IZ CENTRA

INTERVJU Z MIHAELO (Odlomek)

Ujeli smo te ravno pred koncem šolskega leta, kot vem, imaš zelo zaseden urnik. Povej, kaj vse te čaka to poletje, česa se najbolj veseliš?

Če bi se še enkrat morala vpisati v srednjo šolo, bi se odločila enako. Kot oseba sem zelo aktivna. V svojem življenju želim pridobiti čim več izkušenj na različnih področjih, predvsem pa spoznati nove ljudi in kulturo drugje po svetu. To poletje bom namreč zelo zasedena. Najprej me čaka strokovna ekskurzija v London, ki se bo pričela v nedeljo, 25. 6. in bo trajala do sobote, 1. 7. 2017. Nato sledi velik podvig na Triglav, za katerega se tudi med letom veliko pripravljamo z raznimi pohodi in vajami za okrepitev mišic na rokah in nogah. Ta podvig se bo pričel v torek, 4. 7. in bo trajal do četrтка, 6. 7. 2017. Od nedelje, 23. 7. pa tja do torka, 1. 8. 2017, bomo odpotovali na mednarodni tabor komunikacije in računalništva, ki se vsako leto odvija v drugi državi. Letos se bo tabor odvijal v Belgiji.

MI CENTRAŠI

Intervju z Mihaelo (odlomek)

Kaj bi spremenila, če bi bila ravnateljica našega Centra?

Ljudje si vedno želimo hitrih sprememb, ko ugotovimo, da bi bila neka druga rešitev boljša od te, ki jo imamo, pa naj bo že na kateremkoli področju našega življenja. Žal pa so spremembe procesi, ki zahtevajo čas.

Čebibil uvodnik

/.../ Še dobro, da obstajajo v življenju samo dobre možnosti. Tako kot obstajajo samo dobri šolski časopisi. Uživajte v tem, naslednje leto se bomo posvetili stoletnici naše šole. Tako mladostni, pa taka leta na grbi, kaj šele bo!

urednik Grega Hribar

Naša misel

Šolsko glasilo ob 100. obletnici šole za slepe in slabovidne na
Slovenskem – posebna izdaja

Uredniki: mag. Nina Čelešnik Kozamernik, Grega Hribar, Tjaša Kavčič,
Severina Skubic

Prepis originalov besedila: Tjaša Kavčič

Jezikovni pregled: mag. Nina Čelešnik Kozamernik

Oblikovanje: Jera Svetek

Oblikovanje naslovnice: Tanja Rudolf

Ideja za »Zgodovinsko našo misel«: mag. Nina Čelešnik Kozamernik

Priredba besedila za brajico: Marija Repe Kocman

Založil, izdal, razmnožil: Center IRIS – Center za izobraževanje,
rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje, Langusova 8, 1000 Ljubljana

ISSN: 2350-4048

Maj, 2019